

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Program:

Unaprijeđenje transparentnosti građanske kontrole policije

Naziv dokumenta/izvještaja/informacije:

PREGLED NEZAVISNOG GRAĐANSKOG NADZORA POLICIJE **Independent Police Oversight Review**

Autori:

mr.sc. Aleksandar Saša Zeković i Zorana Baćović

Izvještajni period:

1/18
Januar i februar 2018

Referentni broj: 6/3-18
Podgorica, 28. februar 2018

O građanskoj kontroli policije

U Crnoj Gori kontrola rada policije ostvaruje se parlamentarnom, građanskom i unutrašnjom kontrolom. Oblici nadzora nad policijom jesu različiti, i nedovoljno umreženi i sinhronizovani, ali doprinose policijskom integritetu i demokratskom upravljanju policijom, unaprijeđenju transparentnosti i povećanju efikasnosti policije, garantuju vladavinu prava i doprinose poštovanju ljudskih prava i sloboda.

Građanska kontrola policije ostvaruje se preko Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

Zakonom o unutrašnjim poslovima ustanovljen je Savjet za građansku kontrolu rada policije - svojevrsni kolektivni ombudsman, specijalizovan za praćenje i ocjenu primjene policijskih ovlaštenja.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je stručno nadzorno tijelo koje, u ime građana Crne Gore, čuva policijski integritet i prati i poboljšava policijsku praksu u vezi sa poštovanjem ljudskih prava i stim u vezi primjenom policijskih ovlaštenja.

Sajt građanske kontrole policije je www.kontrolapolicije.me

Uvod

Savjet za građansku kontrolu rada policije (Savjet) je ocijenio potrebnim, da u skladu sa svojim mogućnostima, dodatno unaprijedi transparentnost i brzinu operativnog odgovora na zahtjeve i interesovanje javnosti po osnovu slobodnog pristupa informacijama ili koji se podnose na neki drugi način. Naročito kako bi se kvalitetnije i blagovremeno odgovorilo na programske potrebe javnosti, naročito medija, državnih organa i nevladinih organizacija (čije su aktivnosti definisane projektnim rokovima ali i potrebom za sadržajnijim podacima zbog izrade izvještaja, publikacija, pisanja tekstova i sl).

Upravo iz tog razloga je odlučeno da se pristupi realizaciji dodatnog programa "Unaprijeđenje transparentnosti građanske kontrole policije" u sklopu kojeg će se - zbog pojačanog interesovanja državnih organa, posebno organizacija civilnog društva i medija za konkretan rad Savjeta u smislu zahtjeva da im se pruži više podataka o tačnom broju pritužbi, usvojenim ocjenama, izdatim preporukama, kao i sadržaju svakog predmeta - ažurno i blagovremeno odgovarati na zahtjeve.

Zato će se, po mogućnosti, na svaka dva mjeseca, raditi što detaljniji presjek/ pregled rada građanske kontrole policije na način kreiranja dokumeta koji uključuje tačan popis predmeta i pregled svih aktivnosti i pristiglih odgovora u vezi aktivnosti Savjeta bilo da je riječ o građanima, Upravi policije i drugim državnim organima.

Dvomjesečno ažurirani izvještaj - informacija, koja se kreira u sklopu ovog programa, objavljuje se na Internetskoj stranici građanske kontrole policije, na društvenim mrežama i dostavlja medijima.

Odluka o pokretanju i realizaciji programa "Unaprijeđenje transparentnosti građanske kontrole policije" jednoglasno je usvojena na 16-toj sjednici Savjeta, koja je, u Skupštini Crne Gore, održana 25. januara 2018. godine.

Rezime

U prva dva mjeseca 2018 godine (januar i februar) Savjet za građansku kontrolu rada policije je radio na ukupno 37 predmeta. Od toga, iz 2017. potiče ukupno 15 predmeta dok je u 2018. formirano ukupno 22 nova predmeta.

Na osnovu obraćanja građana formirano je ukupno 14 predmeta, na osnovu pritužbi nevladinih organizacija formirano su 2 predmeta, na osnovu obraćanja sindikalne organizacije 1 predmet, na osnovu pritužbe policijskog službenika formiran je 1 predmet,

na osnovu obraćanja - inicijative Centra bezbjednosti Nikšić formirana je 1 predmet (inicijativa za održavanje "Konferencija slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici" u Nikšiću) i na osnovu inicijative članova Savjeta formirano je ukupno 18 predmeta.

Od navedenog broja predmeta dva se odnose, iz 2017, na unaprijеđenje postupanja policije prema maloljetnicima u smislu praćenja izdatih preporuka. U međuvremenu, u ovoj, 2018, godini izdate preporuke je podržao i Odbor Skupštine Crne Gore za zdravstvo, rad i socijalno staranje a MUP Crne Gore je preciziralo da će izdatu preporuku u vezi sa usvajanjem posebnog Uputstva za postupanje i rad policije prema maloljetnicima implementirati po usvajanju novog Zakona o unutrašnjim poslovima.

U prva dva mjeseca 2018, januar i februar 2018, zaključeno je ukupno pet predmeta. Od toga je u tri slučaja konstatovano profesionalno postupanje a u dva slučaja prepoznato je neprofesionalno postupanje policije. U završnoj fazi postupka, uglavnom se čeka zaključenje na prvoj redovnoj sjednici, je 17 predmeta dok su u početnoj fazi postupka ukupno 13 predmeta.

Pritužbama je u 9 predmeta zatražena provjera postupanja policije odnosno primjena policijskih ovlašćenja, kod 10 predmeta se ukazuje na prekoračenje policijskih ovlašćenja od čega se kod pet predmeta ukazuje na postojanje povreda, kod 6 predmeta se radi o navodnoj povredi drugih osnovnih prava i sloboda od strane policije a 7 predmeta se odnosi na inicijative kojima se unapriјeđuje primjena policijskih ovlašćenja i poboljšava policijska praksa. U 4 predmeta su izdate preporuke od kojih su tri od strane MUP Crne Gore i Uprave policije realizovane.

U prva dva mjeseca 2018. godine Savjet je održao ukupno dvije (2) sjednice - jednu redovnu (25.01) i jednu vanrednu (22.02) a u radu po predmetima održano je sedam sastanaka i konsultacija.

Detaljan pregled rada građanske kontrole policije po predmetima/slučajevima:

(1) Pozivanje novinara "Vijesti" na informativni razgovor povodom objavljenog teksta

Predmet br. 33-17

Savjet za građansku kontrolu rada policije, postupajući po inicijativi svog člana, pokrenuo je postupak ocjene primjene policijskih ovlaštenja povodom slučaja pozivanja novinara "Vijesti" na informativni razgovor u vezi sa objavljivanjem teksta o predaju tri lica.¹ U inicijativi upućenoj Savjetu se navodi da je lokalna policija pozvala dvoje novinara na razgovor iako prethodno niko od pomenutih u tekstu nije na bilo koji način demantovao sadržaj istog, te da se Uprava policije povodom okolnosti nakon kojih je nastao tekst nije oglašavala.²

Savjet je predmetnu inicijativu uzeo u rad i od Uprave policije zatražio detaljnu informaciju o motivima i razlogu pozivanja novinara na razgovor povodom predmetnog teksta i detaljno pojašnjenje opravdanosti istog.

Uprava policije u odgovoru dostavljenom Savjetu je informisala da je OB Ulcinj uputio telegram 10. jula 2017 CB Podgorica, sa zahtjevom da se od novinarku „Vijesti“ J.J. uzme izjava na okolnosti objavljivanja teksta pod nazivom "Gužva u ulcinjskom tužilaštvu: advokati jači od policije, spriječili hapšenje", dana 8. jula 2017. Postupajući po telegramu, vođa bezbjednosnog sektora je, 11. jula 2017, telefonskim putem pozvao novinarku J.J., tom prilikom je upoznao sa razlozima pozivanja i dogovorio vrijeme javljanja u prostorije CB Podgorica. Postupajući po prethodnom dogovoru imenovana je istog dana u 9 sati pristupila u službene prostorije CB Podgorica i pošto je upoznata sa svojim pravima dobrovoljno je dala izjavu na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina.

Imenovana je u izjavi navela da duži niz godina radi za ND "Vijesti" gdje piše tekstove za sve rubrike, a primarno za "Hroniku" te da je sa kolegom S.A. napisala tekst o incidentu koji se dogodio u prostorijama ulcinjskog tužilaštva, 7. jula 2017, tokom predaje tri lica iz Bara, za koje je postojala osnovana sumnja da su izvršili krivično djelo iznuda. U izjavi je navela da se prilikom ovog događaja nije nalazila u Ulcinju, već na poslu u Podgorici i da je informaciju o ovom događaju dobila o strane njoj poznatih lica, ali nije željela saopštiti njihova imena, pozivajući se na odredbu čl. 21 st.3 Zakona o medijima. Nakon uzimanje izjave na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina imenovana je napuštala prostorije CB Podgorica a službenici Stanice policije za javni red i mir su spise predmeta istog dana dostavili OB Ulcinj.

Savjet je novinarki J.J. dostavio odgovor Uprave policije na upoznavanje i dodatno izjašnjenje.

U svom izjašnjenju novinarka J.J. je informisala da direktor Uprave policije u obavještenju dostavljenom Savjetu naveo da je ona bila pozvana na informativni razgovor, dobrovoljno dala izjavu i bila obaviještena o razlozima pozivanja ali da je tačno da je inspektor B. pozvao telefonom da dođe u CB i da izjavu, obaviještavajući je pri tom da će je privesti ukoliko ne dođe, što je i učinila, te da osim što je imenovani tom prilikom bio veoma ljubazan i profesionalan, ništa drugo u tom postupku nije doživjela kao profesionalan rad policije, naprotiv - osjećala se, kako je navela, veoma nelagodno i poniženo, što pokazuje da načelnici, po čijem nalogu je i pokrenuto ispitivanje, nesmetano

¹ <http://www.vijesti.me/vijesti/guzva-u-ulcinjskom-tuzilastvu-advokati-jaci-od-policije-sprijecili-hapsenje-945713>; <http://www.vijesti.me/vijesti/policija-saslusavala-novinare-vijesti-pitali-ih-za-izvore-946258>; <http://www.vijesti.me/vijesti/radulovic-novinare-saslusavaju-samo-u-nedemokratskim-rezimima-946260>

² Inicijativa člana Savjeta mr A.S.Zekovića.

mogu da zloupotrebjavaju položaj i privode svakoga ko ne misli, ne piše ili ne priča onako kako njima odgovara. U ovom slučaju su to, kako je navela, bili njen kolega, S.A, i ona kojoj je policija prilikom uzimanja izjave tražila da oda izvor informacije, iako domaći propisi i međunarodni standardi garantuju zaštitu izvora. Zakonikom o krivičnom postupku propisano je da se kao svjedok u krivičnom postupku ne može saslušati "lice koje bi svojim iskazom povrijedilo dužnost čuvanja profesionalne tajne (vjerski ispovjednik, advokat, zdravstveni radnik i drugi zaposleni u zdravstvu, novinar, kao i druga lica), osim ako je oslobođeno te dužnosti posebnim propisom ili izjavom lica u čiju je korist ustanovljeno čuvanje tajne". Takođe, Zakon o medijima propisuje da "novinar i druga lica koja se, u toku prikupljanja, uredničke obrade ili objavljivanja programskog sadržaja, upoznaju sa informacijama koje bi mogle da ukažu, na identitet izvora nijesu dužni zakonodavnoj, sudskoj ili izvršnoj vlasti ili bilo kom drugom fizičkom ili pravnom licu otkriti izvor informacije koji želi ostati nepoznat". Novinarka J.J. je ovom prilikom konstatovala i da je policija saslušanjem povrijedila njeno pravo na slobodu izražavanja, garantovano članom 10 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda kojim je propisano da "Svako ima pravo na slobodu izražavanja, te da ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice". U izjašnjenju je konstatovala i da obzirom na činjenicu da je Crna Gora ratifikovala Konvenciju Savjeta Evrope o ljudskim pravima, očekuje da državni organi, što uključuje i policiju, budu upoznati sa sadržajem i poštuju istu.

Novinarka, J.J. je konstatovala da je, uprkos svemu iznijetom, policija pokušala de iznudi informaciju od nje i prekoračenjem svojih ovlašćenja pokuša da kompromituju njene izvore, radi obračuna, jer je objelodanjeno da njihovi službenici nijesu profesionalno postupali u konkretnom slučaju. Zbog svega navedenog, novinarka smatra da se radi o pritisku na njen rad i pokušaju zastrašivanja, ali i kompromitovanja izvora, koje takođe ima i u Upravi policije, te da pretpostavlja da su ovim htjeli da je predstave kao neprofesionalca koji odaje svoje izvore, odnosno kao osobu u koju ne treba imati povjerenja.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač, doc dr Branislav Radulović, je predložio zaključenje na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

(2) Institut "Alternativa" pokrenuo postupak provjere primjene ovlašćenja pripadnika SAJ u poznatoj budvanskoj diskoteci

Predmet br. 34-17

Predsjednik Upravnog odbora Instituta Alternativa, S.M, uputio je inicijativu Savjetu za građansku kontrolu rada policije za ocjenu primjene policijskih ovlašćenja u vezi slučaja angažovanja Specijalne antiterorističke jedinice (SAJ) u diskoteci "Trokadero", u Budvi, 10. jula 2017. godine.

Podnosilac pritužbe je ukazao da su nadležnosti SAJ-a propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP), a da se prilikom ove akcije nije radilo o slučajevima iz njene nadležnosti.

"U Specijalnoj antiterorističkoj jedinici vrše se poslovi koji se odnose na: suzbijanje najsloženijih oblika terorističkih aktivnosti; pružanje asistencija kriminalističkoj policiji i drugim organizacionim cjelinama policije prilikom lišavanja slobode počinitelaca krivičnih djela, posebno u situacijama gdje se očekuje pružanje otpora vatrenim oružjem; rješavanje talačkih situacija i situacija barikadiranja objekata i lišavanje slobode izvršilaca krivičnih djela koji se nalaze u njima; lišavanje slobode kriminalaca i članova kriminalnih grupa; rješavanje situacija nastalih pružanjem otpora vatrenim oružjem u urbanim i ruralnim uslovima; pružanje asistencije u borbi protiv organizovanog kriminala; obezbjeđenje lica i objekata kojima prijeti neposredni teroristički akt; saradnja i pružanje asistencije inostranim antiterorističkim jedinicama; učestvovanje u spašavanju lica i

imovine u slučajevima elementarnih i drugih nepogoda (nuklearni, hemijski i biološki akcidenti, saobraćajne nezgode) i obavljanje drugih poslova iz djelokruga Jedinice".

Kao razlog za podnošenje ove inicijative predsjednik Upravnog odbora Instituta Alternativa je naveo i činjenicu da se povodom konkretnog angažovanja, i nakon medijskih navoda, reagovanja NVO i velikog broja nejasnoća koji prate ovu akciju, ni MUP niti Uprava policije nijesu imali nikakvu vrstu zvaničnog istupa u vidu izjave ili saopštenja te da ova policijska akcija, prema medijskim navodima, nije rezultirala hapšenjem bilo kojeg lica niti je pronađen i oduzet nedozvoljeni predmet, što može govoriti o tome da SAJ nije raspolagala kvalitetnim operativnim podacima koji su bili povod za akciju. Iz svega navedenog, navodi se u inicijativi, stiče se utisak da je cilj bio zastrašivanje i disciplinovanje "bezbjednosno interesantnih lica" koja nijesu osumnjičena za bilo koje krivično djelo, jer bi u protivnom bili uhapšeni kao i da bi Uprava policije, imajući u vidu da raspolaže sa još dvije jedinice posebne namjene - Interventnom i Posebnom jedinicom, trebala da objasni zašto elitna jedinica, specijalizovana za najsloženije policijske poslove, vrši kontrole po primorju i šta je onda uloga drugih organizacionih jedinica policije.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije da: (1) detaljno informiše o angažovanju, kritičnog dana, SAJ u navedenom ugostiteljskom objektu uključujući i pojašnjenje razloga - motiva za angažovanje SAJ kritičnom prilikom; (2) pruži objašnjenje Savjetu iz kojih razloga nije angažovana, kritičnom prilikom, Posebna jedinica policije; (3) dostavi na uvid i upoznavanje kompletnu dokumentaciju koja prati angažovanje SAJ kritičnom prilikom uključujući i odgovarajuće službene zabilješke i izvještaje o upotrebi sredstava prinude koje su uslijedile nakon angažovanja; (4) određena saznanja govore da je SAJ navodno upućena u navedeni ugostiteljski objekat jer su djeca visokih državnih funkcionera (Predsjednik Vlade, Ministar unutrašnjih poslova, Vrhovni državni tužilac) i njihovi prijatelji iz svijeta sporta kritične noći bila provocirana od strane prisutnih bezbjednosno interesantnih lica. S tim u vezi, upućena je molba za izjašnjenje o ovom saznanju te da li i drugi građani, u slučaju postojanja provokacija od BIL mogu računati na izlazak SAJ.

Uprava policije, nakon urgencije, u odgovoru dostavljenom Savjetu saopštila je sljedeće: "Povodom Vašeg zahtjeva za dostavljanje informacija u vezi angažovanja pripadnika SAJ u diskoteci Trokadero, obavještavam Vas da su, shodno Odluci Štaba Ljetnje turističke sezone 2017, u cilju pojačanja mjera bezbjednosti na teritoriji primorskih opština, 07/08. jul 2017. godine, isti bili angažovani u cilju preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti. U konkretnom slučaju, u sadejstvu sa policijskim službenicima CB Budva, vršeni su pregledi i kontrolisana bezbjednosno interesantna lica, koja su se, prema operativnim podacima, te večeri nalazila u tom objektu. Što se izvještaja o upotrebi sredstava tiče, u ovom slučaju nijesu sačinjavani, iz razloga što sredstva prinude nijesu ni upotrebljavana".

Savjet je odgovor direktora Uprave policije, od 11. oktobra 2017, javno objavio na svom sajtu i dostavio podnosiocu, NVO "Institut Alternativa" na upoznavanje i eventualno dodatno izjašnjenje.

Kako se Uprava policije, u konkretnom slučaju, u pogledu angažovanja SAJ pozvala na Odluku Štaba ljetnje turističke sezone Savjet je zatražio Odluku o obrazovanju ovog tijela, koja je takođe, po prijemu, dostavljena podnosiocu inicijative.

Na sjednici od 25.01.2018 Savjet je razmatrao ovaj i slučaj angažovanja SAJ tokom izbornog dana na Cetinju. Konstatovana je neosnovana upotreba, korišćenje i trošenje ove jedinice i za namjene koje su daleko od njene osnovne misije i razloga osnivanja. Polazeći od toga da je podnosiocu pritužbe pribavio i dostavio na upoznavanje i izjašnjenje svu dokumentaciju koja je i Savjeta postala dostupna od Uprave policije Savjet je odlučio da zaključi dalji rad po ovom predmetu. Predmet je obrađivao član Savjeta mr Aleksandar Saša Zeković. Istovremeno je donijeta odluka o pokretanju posebnog programa "Pravni osnov i praksa rada SAJ" i zato je formiran novi predmet pod poslovnim brojem 10-18.

(3) Građanin A.M. iz Podgorice žalio se na postupanje barske policije
Predmet br. 38-17

Osnovni sud u Baru, postupajući po dopisu načelnika Istražnog zatvora Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija Ministarstva pravde u Podgorici, proslijedio je molbu pritvorenog lica A.M, članu Savjeta za građansku kontrolu policije mr Aleksandru Saši Zekoviću, da ga posjeti, kako bi ga upoznao sa njegovim slučajem i fotodokumentacijom ukazao na zlostavljanje i torturu koju je, kako je naveo, doživio od policijskih službenika.

Naknadno, podnosilac je Savjetu dostavio obraćanje u kojem navodi da se 12. aprila 2017. godine, sa drugom E.M, koji ima kuću u Baru i kod kojeg je odsjeo ovom prilikom (obojica iz Podgorice), kretao iz pravca Bara prema Podgorici vozilom Ford Mondeo. Naveo je i da se njegova djevojka bavi pjevanjem u Baru i Ulcinju te da tim povodom povremeno vrijeme borave kod E.M. po nekoliko dana. Kritičnom prilikom, kako je naveo, oko 1,20h po dolasku u mjesto Šušanj, na izlazu iz Bara, zaustavila ih je patrola radi kontrole kod koje nije bilo ništa sporno, te da je odjednom došao interventni vod sa dva vozila obraćajući im se vikom i udarajući njega u donji dio tijela, hvatajući za glavu uz riječi da stavi ruke na vozilo i udarajući ga rukama po glavi od čega je zadobio prelom zuba.

Podnosilac pritužbe je naveo i da je kritičnom prilikom ostao priseban ne izazivajući nikakav incident i da nije pružao nikakav otpor, da je pitao komandira zašto ga tako udara, jer je čuo od kolega da ga oslovljavaju sa komandire Radovane. Pošto su i oni izvršili detaljnu kontrolu vozila i njih dvojice, policijski službenik M.R. i A.H. građanina A.M. su, kako se navodi, grubo i uz psovku ubacili u zadnji dio službenog vozila tj. gepek a vozilo je vozio M.R. dok je iza njega sjedio A.H. Na mjestu gdje su zaustavljeni ostao je E.M. sa još nekoliko policajaca koji su se nakon par minuta uputili za njima, naređujući E.M. da ih vozi do policijske stanice iako ih je ovaj upozorio da nema položen vozački ispit time ugrožavajući ostale učesnike u saobraćaju doveo ih vozilom E.M. do stanice. Podnosilac pritužbe, naveo je i da su mu kritičnom prilikom oduzeli vozilo bez potvrde o oduzimanju i bez usmenog obavještenja. Naveo je i da se u službenoj zabilješci policijskog službenika A.M. navodi da je Mulešković bio predmet kontrole kao bezbjednosno interesantna osoba, te da kod njega (podnosilac dodaje „kod obojice”) nije nađeno ništa od interesa za službu, a to isto je izjavio i R.M. koji još navodi da ga je podnosilac pritužbe vrijeđao, da ga je opomenuo i da je pošto je prestao sa uvredama nesmetano izvršio kontrolu vozila i lica kojom prilikom nije bilo ništa sporno, kako je navedeno u službenoj zabilješci.

A.M. je istakao i da je ovom prilikom obavješten da ga vode u policijsku stanicu i da će tamo nastaviti da ga bije. Po dolasku u stanicu oborili su ga na pod hodnika, udarali nogama u rebra i pendrekom po glavi, krvario je i na momenat, kako je naveo, izgubio svijest, a pošto se povratio ugledao je druge policajce koji su mu pomogli da ustane i povelu do bolnice gdje mu je ukazana ljekarska pomoć i izdato ljekarsko uvjerenje.

Građanin A.M. je istakao da je kritičnom prilikom policijski službenik R.M. prednjačio u zadavanju udaraca, potencirajući da ga ovaj vrijeđa i izaziva incident i konstatovao da se u prijavi navodi napad na službeno lice bez osnova, da je kod sudije priveden sa teškim tjelesnim povredama i sproveden u Spuški zatvor gdje boravi već pet mjeseci čekajući presudu. Na pitanje njegovog branioca na suđenju R.M. o razlozima za provođenje A.M. i E.M, ako prilikom kontrole nije rađeno ništa sporno, odgovorio je da je to učinio po naredbi komandira Đ, navodeći da je došlo do incidenta na putu do stanice da je A.M. povukao A.H. za okovratnik i nanio mu povredu crvenilo oko vrata, dok se u prijavi pominje da je i davio jednog od njih a Milićevića vukao za košulju, da ga je udario nogom u grudi od kojeg je udarca odletio 2 metra, da se A.M. dao u bjekstvo i dr. Podnosilac je ovom prilikom konstatovao kao nemoguće da je navedene radnje mogao učiniti sa zadnjeg dijela sjedišta vozila. Dalje je navedeno i da se u prijavi navodi ranija kazna koju je on časno odslužio i

platio kao i da je član kriminalne grupe, koju činjenicu je ocijenio neistinitom i obavijestio da će ovim povodom podnijeti posebnu prijavu za uvredu časti, makar i međunarodnom sudu.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije u cilju pribavljanja relevantnih informacija slučaju.

U kontekstu događaja iznijetog u predstavi načelnik CB Bar D.S. je obavijestio da je dana 12. aprila 2017.godine na magistralnom putu Bar-Sutomore u naselju Šušanj saobraćajna patrola, u sastavu policijski službenici N.F. i S.S, obavljala poslove kontrole saobraćaja, te da je oko 01.10h zaustavila putničko motorno vozilo kojim je upravljao A.M. iz Podgorice, dok se na mjestu suvozača ovom prilikom nalazio E.M. iz Podgorice. Provjera za navedena lica je izvršena putem radio veze i ovom prilikom se došlo do saznanja da se radi o bezbjedonosno interesantnim licima, koja su sklona izvršenju teških krivičnih djela i njihovoj povezanosti sa članovima jedne od organizovanih kriminalnih grupa iz Bara, nakon čega je dežurni starješina CB Bar I.Đ. uputio interventnu grupu u sastavu R.M, S.K. i A.H, kako bi izvršili pregled lica i vozila. Dolaskom na lice mjesta interventna grupa je zatekla navedena lica pored putničkog motornog vozila i izdala jasno naređenje A.M. i E.M da stave ruke na vozilo kako bi pristupili njihovom pregledu.

U odgovoru dostavljenom Savjetu se navodi da se, u tom trenutku, A.M. obratio policijskom službeniku R.M. povišenim tonom riječima "nećete me pregledati, šta se kurčite, koliko vas je, što ste došli pičke jedne u uniformi" dok je E.M. postupio po izdatom naređenju. Službenik R.M. je potom upozorio lice A.M. na ponašanje, ponovo izdao naređenje da se okrene u pravcu vozila i prestane sa uvredama što je ovaj uvažio i uslijedio je pregled. Potom je A.M. saopšteno da će biti odveden u službene prostorije zbog riječi koje je uputio policijskim službenicima, smješten je u službeno vozilo u zadnjem dijelu službenog vozila „Mitsubisi Pajero" koji, kako je u dopisu Savjetu napomenuto, ima dva reda sjedišta i dio iza zadnje klupe koji se koristi za privođenje lica a nije fizički odvojen i izolovan od ostatka unutrašnjosti vozila. Nakon toga, policijski službenici su se zajedno sa A.M. uputili u pravcu CB Bar a u trenutku kada su vozilom bili nadomak kružnog toka kod mosta rijeke Željeznice A.M. je ničim izazvan udario policijskog službenika A.H. zatvorenom šakom u predjelu glave koji se nalazio na mjestu iza vozača nakon čega ga je uhvatio za okovratnik službene uniforme i pokušao gušenje. Uslijed nastalih okolnosti, policijski službenik R.M. koji je upravljao službenim vozilom isto je zaustavio, izašao iz vozila i otvorio vrata od zadnjeg dijela vozila (gepeka) kako bi otklonio napad na A.H, a u tom trenutku A.M. je desnom nogom udario A.M. u predjelu grudi nakon čega je izašao iz službenog vozila i dao se u bjekstvo. Nakon nekoliko desetina metara policijski službenici su sustigli A.M, lišili ga slobode uz upotrebu sredstava prinude i priveli u službene prostorije.

U dopisu dostavljenom Savjetu je napomenuto da policijski službenici koji su postupali u ovom događaju u potpunosti negiraju navode da je u postupanju policije policije u konkretnom slučaju došlo do ugrožavanje ljudskih prava i sloboda podnosioca pritužbe te da ni na koji način nije vršeno nasilje nad ovim licem, i da je fizička snaga upotrijebljena u onoj mjeri u kojoj je bilo potrebno da se lice prilikom bjekstva sustigne, savlada, liši slobode i dovede u CB Bar. Savjetu je ovom prilikom ukazano da je postupanju policije, u konkretnom slučaju, otežavajuću okolnost pri savladavanju otpora A.M. predstavljala činjenica da se radi o licu zavidne fizičke snage koje je sklono izvršenju teških krivičnih djela i prekršaja iz oblasti javnog reda i mira, na šta ukazuju brojne povrede na licu i tijelu policijskog službenika R.M. koji je A.M. sustigao kritičnom prilikom a konstatovane su kroz ljekarski izvještaj.

Shodno odluci Višeg državnog tužilaštva u Podgorici koja se odnosi na obavezu da se o događajima u kojima učestvuju pripadnici organizovanih kriminalnih grupa upoznaje VDT u Podgorici, službenici CB Bar su o ovom događaju upoznali VDT u Podgorici, M.J, koja se izjasnila da se u radnjama A.M. stiču elementi bića krivičnog djela „Napad na

službeno lice u vršenju službene dužnosti" iz čl.376 st.1, i naložila da joj se osumnjičeni sprovede uz krivičnu prijavu, kako je i učinjeno.

U prilog iznijetom je navedeno i da se A.M. prilikom sprovođenja kod VDT u Podgorici policijskim službenicima koji su ga sprovodili obratio riječima „da će se on obračunati sa R.M. i to rasčistiti na ulični način” a na okolnosti ovoga razgovora postoji i sačinjena je službena zabilješka od strane službenika Ž.J. i R.M, što u konkretnom ukazuje policiji, kako je u dopisu navedeno, da ovo lice želi opet da napadne i fizički se obračuna sa policijskim službenicima koji su u skadu zakonom i datim ovlašćenjima obavljali poslove iz svoje nadležnosti.

CB Bar u dopisu navodi da je, imajući u vidu sadržaj pritužbe, dosta iznijetog kontradiktorno sa realnim stanjem stvari te da povrede koje je A.M. zadobio zbog savlađivanja otpora da se liši slobode posle napada na službeno lice i bjekstva iz službenog vozila, ne odgovaraju povredama koje su navedene u predstavci a odnose se na lom zuba koji se nigdje ne pominje u ljekarskom izvještaju koji je sačinjen u noći kritičnog događaja. U prilog iznijetom je navedeno da se u izvještaju ljekara specijaliste, konkretnom prilikom, govori o lakoj ljelesnoj povredi nastaloj kod građanina A.M, zadobijenoj prilikom savlađivanja otpora nakon bjekstva.

U zaključnici odgovora načelnik CB Bar, u iznijetom slučaju, je istakao da su policijski službenici, shodno naprijed navedenom, prilikom preduzimanja službenih mjera i radnji u predmetnom događaju postupali u skladu sa zakonskim ovlašćenjima odnoseći se krajnje profesionalno prema podnosiocu pritužbe, građaninu A.M.

U nastavku obrade slučaja, na zahtjev, otac podnosioca pritužbe Savjetu je dostavio dodatnu dokumentaciju.³

Podnosiocu pritužbe je dostavljen odgovor Uprave policije na upoznavanje i eventualno dodatno izjašnjenje.

Na traženje Savjeta, Osnovno državno tužilaštvo (ODT) u Baru u vezi sa predmetnim događajem je informisalo da je ovim povodom formiralo dva predmeta.

U predmetu protiv okrivljenog A.M. vođen je krivični postupak zbog krivičnog djela napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz čl.376 st.3 u vezi st. 2 i 1 Krivičnog zakonika Crne Gore, i da je u tom postupku imenovani građanin pravosnažno osuđen presudom Osnovnog suda u Baru K.br.82/17, 27.09.2017, na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci, dok je u predmetu poslovne oznake Ktr.br.151/17 (sada Kt.br.40/18), a vezano za postupanje službenika Uprave policije CB u Baru prema A.M. za vrijeme kritičnog događaja, u toku izviđaj protiv R.M, službenika CB Bar, zbog krivičnog djela teška tjelesna povreda iz čl.151 st.1 Krivičnog zakonika Crne Gore.

Savjet je ovo obavještenje ODT u Baru proslijedilo građaninu A.M. na upoznavanje, uz konstataciju da će građanska kontrola nastaviti pratiti postupak koji povodom predmetnog događaja ovo tužilaštvo vodi prema policijskom službeniku.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač, mr Aleksandar Saša Zeković, je predložio zaključenje, na osnovu odgovora ODT, na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

³ Optužni predlog ODT od 11.05.2017; Obračun troškova vještačenja; Akt CB Bar Višem državnom tužiocu o dostavi dokumentacije od 12.04.2017; Krivičnu prijavu Uprave policije CB Bar protiv A.M. od 12.04.2017; Službene zabilješke (3) CB Bar, Stanice policije Bar od 12.04.2017; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Bar Radiloške dijagnostike za A.M. od 12.04.2017; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Bar Urgentne medicinske pomoći za A.M. od 12.04.2017; Izvještaj ljekara specijaliste JZU Opšte bolnice Bar Radiloške dijagnostike za A.M. od 12.04.2017; Izvještaj ljekara jedinice za hitnu medicinsku pomoć za R.M. od 12.04.2017; Izvještaj ljekara jedinice za hitnu medicinsku pomoć za A.H. od 12.04.2017; Službena zabilješka CB Bar SP Bar od 12.04.2017; Zapisnik Višeg državnog tužilaštva od 12.04.2017 o saslušanju osumnjičenog A.M; Mišljenje CB Bar o opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude prema A.M. 12.04.2017; Izvještaj CB Bar o okolnostima upotrebe sredstava prinude prema A.M. 12.04.2017; Izvještaj o upotrebi sredstava prinude prema A.M. 12.04.2017; zapisnici (5) Višeg državnog tužilaštva o saslušanju svjedoka od 20.04.2017; Nalaz sudsko medicinskog vještačenja od 20.04.2017; Nalaz sudsko medicinskog vještačenja od 28.04.2017.

(4) Građanski aktivista se žali na postupanje policije i sredstva prinude

Predmet br. 39-17

Građanin D.S. iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazujući na, kako je naveo, slučaj nezakonitog postupanja prilikom privođenja i neosnovane primjene mjera fizičke prinude, psihičkog maltretiranja i torture tokom performansa građana pred Ustavnim sudom održanog 21. avgusta 2017. Tog dana, oko 10 sati, u svojstvu službenog lica, tokom skupa obratio mu se inspektor D.K. sa kojim je imao kraći razgovor, a kasnije popodne je obaviješten da je policija dolazila na njegovu adresu radi uručenja određenog poziva. Nakon toga, podnosilac pritužbe je pozvao inspektora V.O, čiji broj je imao od ranije, predstavio se, prenio mu informaciju koju je dobio od porodice H. i informisao o novoj adresi na koju ga mogu kontaktirati u slučaju bilo kakve potrebe, a o istom je informisao i inspektora Lj.G, sa kojim je i ranije imao komunikaciju.

U daljem opisu se navodi da je 24. avgusta 2017, tri dana nakon performansa pred Ustavnim sudom, građanin D.S. saznao da je policija dolazila i na adresu njegovih roditelja da ga traži a istovremeno je dobio i telefonski poziv od inspektora D.K. koji je pojasnio da ga je policija tražila na adresi koja im je već bila poznata nakon čega je, na predlog D.S, patrola ponovo došla na tu adresu radi uručenja poziva koji je realizovan. Toga dana, kako je naveo, već je imao ugovorene, neodložne obaveze i protest majki korisnica naknada koji je bio zakazan za 13 sati a s obzirom da mu je poziv uručen oko 10 sati, namjeru policijskih službenika, odnosno njihovih starješina je ocijenio kao spriječavanje prisustva protestu ili sa ciljem hapšenja zbog neodazivanja na poziv. U predstavci se dalje navodi da je tokom protesta majki stajao uz ogradu koja dijeli građane i policiju, neposredno u blizini službenika policije i njihovih starješina koji ga od ranije znaju kao građanskog aktivistu i koji su mu se u više navrata ranije obraćali po imenu i prezimenu, a kada je krenuo sa protesta prema autu, koji je bio parkiran u blizini Ulice slobode da bi se javio u CB Podgorica, dva civila su pošla za njim a on potrčao Ulicom slobode i ušao u zgradu "Vijesti". Odmah za njim, uz ta dva civila, kako je naveo ušlo je pet, šest policajaca u uniformama interventne, bez oznaka sa imenima, ne pokazujući mu legitimacije, ne predstavljajući se, ne saopštavajući zašto su tu i ne pokazujući mu bilo kakav nalog, već samo pokušavajući na silu da ga izvedu riječima "ajde".

Odbio je da pođe, pružio pasivan otpor, kako je naveo, tražio da se predstave, legitimišu, da mu kažu zašto ga odvođe i da mu daju neko rješenje, bilo šta napisмено. Na njegove zahtjeve, kako je naveo, nisu željeli da odgovore i nakon nekoliko minuta prepirke, na pitanje zapošljenih u "Vijestima" kazali su da se nije odazvao na "poziv da se dobrovoljno javi u svojstvu građanina". Odgovorio je da odbija da pođe dobrovoljno i da insistira na prethodnim zahtjevima (prilog audio snimak) da bi, kako je naveo, na silu bio izveden iz prostorija „Vijesti“ nakon čega je prestao sa prižanjem pasivnog otpora. Tada, ispred zgrade su bila parkirana dva vozila, puna interventne policije, brojni inspektori, uveli su ga u jedno vozilo gdje su sa njim sjela četvorica službenika policije i započela najužasniju psihičku torturu uz primjenu fizičke sile, daveći ga, udarajući, pljujući, psujući, prijeteći, o čemu svjedoči medicinski nalaz Kliničkog centra Crne Gore (u prilogu). Iako je, kako je naveo u pritužbi, odmah po ulasku u auto bio svezan liscama i nije ni pomislio, niti bio u mogućnosti da pruži bilo kakav otpor, tortura je trajala nekoliko minuta dok su bili parkirani pred zgradom „Vijesti“ i nakon toga u toku vožnje prema CB a usput su prisutni službenici, dok su ga davili i tukli, preko radio stanice javljali da pruža otpor, da ih udara, da je agresivan, sve da bi, donekle, dobili opravdanje za svoje ponašanje a sa druge strane veze je čuo da im starješine odobravaju primjenu sile.

U daljem opisu događaja stoji da je u toku torture policajaca, u jednom trenutku zatražio da mu omoguće jedan telefonski poziv a na pitanje policajca koga želi da pozove odgovorio je da želi da kontaktira ministra unutrašnjih poslova, koji im je dao broj telefona za slučajeve kao što je ovaj, gdje građanski aktivisti Građanska inicijativa „Za nas“ mogu biti izloženi torturi policije. Nakon toga, policajci su nastavili psihičko i fizičko zlostavljanje još jačim intenzitetom, poziv ministru mu nijesu omogućili a po dolasku u prostorije CB Podgorica fizička tortura je prestala a nastavljena psihička od službenika u civilu i uniformi, tokom koje mu je prijećeno ali i upućeni ponižavajući komentari.

Kod sudije za prekršaje, dva službenika interventne jedinice koji su ga tukli i ponižavali, su dali usaglašene izjave da je pružao otpor, da su oni primjenjivali silu u skladu sa zakonom, ne priznajući navode da im je prijetio otkazom preko ministra unutrašnjih poslova. Na sudu je saznao prezimena policajaca koji su ga u vozilu prilikom privođenja tukli, i to: V. kao starješina grupe, B. koji je vozio, M.S. koji je sjedio do njega i M. Fizičko nasilje, kako je naveo, koje su vršili nad njim je bilo smišljeno da mu ne ostanu vidljivi tragovi, a da bude bolno i ponižavajuće a spoljni vidljivi trag jedino je ogrebotina na lijevoj podlaktici, koja je navedena u zapisniku policajaca, zadobijena u podrumu CB Podgorica gdje je, na kratko, odveden prije odvođenja u Sud za prekršaje. Naveo je da je nakon saslušanja kod sudije za prekršaje otišao u Urgentni centar uslijed jakih bolova u predjelu vrata, glave i donjeg dijela leđa gdje je ljekar specijalista konstatovao lake tjelesne povrede u predjelu vrata nastale od gušenja podlakticom i nadlakticom, kojima je policajac stezao njegov vrat, sve dok ne bi počeo da gubi svijest i to u više navrata. Podnosilac predstavke u obraćanju Savjetu je konstatovao da se iz prezentovanog činjeničnog i pravnog stanja jasno može zaključiti da su policijski službenici, u nizu situacija, prekoračili službena ovlašćenja, uključujući i nesrazmjernu upotrebu sile, torturu i psihofizičko maltretiranje, i uputio zahtjev da se izvrši detaljna kontrola rada službenih lica i preduzmu odgovarajuće kaznene mjere protiv takvih lica koji narušavaju ugled policije. Istakao je da je tokom 2017. nasilje i tortura od strane policijskih službenika vršena i prema drugim aktivistima Građanske inicijative "Za nas", o čemu postoje jasni dokazi a na koje organizacija nije reagovala te da će ubuduće to činiti u cilju zaštite svojih prava ali i ugleda policije.⁴

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i obratio se Upravi policije, koja je u odgovoru informisala da je prethodno upoznata sa sadržinom navoda na osnovu ličnog obraćanja imenovanog građanina aktom identične sadržine ministru, direktoru Uprave policije, kao i drugim relevantnim institucijama (Ombudsmanu i dr), te da su naložene detaljne provjere po ovom osnovu, izuzeta kompletna dokumentacija i dostavljen odgovor imenovanom. Ovom prilikom, Uprava policije Savjetu je dostavila na uvid i akt nadležnog CB Podgorica, od 9.10.2017, a na osnovu člana 59 stav 3 Zakona o unutrašnjim poslovima i ovlašćenja ministra unutrašnjih poslova datu ocjenu zakonitosti upotrebe sredstava prinude sa pratećom dokumentacijom, kao i oba zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, na uvid i dalju nadležnost.⁵

U odgovoru koji je Uprava policije uputila građaninu ovim povodom se navodi da je 21.08.2017, u vremenu od 09,50-10,50h, ispred zgrade Ustavnog suda u Podgorici, organizovan protest na kojem se okupila grupa građana, među kojima su bili aktivisti Građanske inicijative "Za nas" a na kojem je izvršen performans „sahranjivanja" Ustavnog

⁴ U prilogu pritužbe podnosilac je dostavio sljedeću dokumentaciju: fotografije sa performansa, fotokopiju poziva, fotografije sa protesta majki, audio zapis, fotografiju privođenja i nalaz ljekara.

⁵ U prilogu odgovora upućenog Savjetu, Uprava policije je dostavila kopiju sljedeće dokumentacije: Odgovor Uprave policije D.S. od 15.09.2017; Dopis od 9.10.2017; Ocjena zakonitosti upotrebe sredstava prinude od 31.08.2017; Dopis od 25.08.2017 sa Izvještajem o upotrebi sredstava prinude - fizičke sange i sredstava za vezivanje službenika SP za JRM, Mišljenjem komandira SP, kao neposrednog starješine, Izvještaj komandira OB i Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sa pratećim spisima.

suda. Tom prilikom, kako se navodi građanin D.S. je policijskom službeniku zaduženom za obezbjeđenje objekata saopštio da će biti neposlušan građanin, zapaliti svijeće ispred zgrade Ustavnog suda, zalijepiti plakate i održati govor. Tim povodom, 24. avgusta 2017, građaninu D.S. je uručen poziv da se odmah u svojstvu građanina javi u službene prostorije CB Podgorica, radi davanja obavještenja u vezi sa pomenutim događajem. Navodi se i da je nesporna činjenica da je imenovani građanin dostavnicu za poziv lično potpisao, te da se poziv smatra uredno uručenim a ovom prilikom, kako se navodi, od strane policijskih službenika lično je upoznat, iako je u pozivu stajalo upozorenje, da će u slučaju ne odazivanja biti prinudno doveden u službene prostorije. U odgovoru Uprave policije građaninu se navodi i da je građanin D.Š. primjećen tokom protesta majki, na skupu u organizaciji Ž.S. 24.08.2017, ispred zgrade Skupštine Crne Gore, od strane pripadnika Interventne jedinice CB Podgorica, koji su po službenoj dužnosti bili upoznati sa činjenicom njegovog neodazivanja na uručen poziv, da je kritičnom prilikom počeo da trči, više puta mu je izdato naređenje da stane o koje se ogлуšio i nastavio da trči u pravcu parking prostora iza zgrade „Beka“ kada je i utrčao u zgradu televizije (TV) „Vijesti“. Policijski službenici su tom prilikom, sa radnicima TV „Vijesti“, ušli u prostorije televizije i građaninu D.S. saopštili razloge zbog kojih mora da pođe sa njima a kako je on to odbio upozorili su ga na upotrebu sredstava prinude. Nakon ponovnog odbijanja, policijski službenici su upotrijebili fizičku snagu, navela je Uprava policije, pri čemu je D.S. pružao otpor a pošto je smješten u službeno vozilo radi privođenja u prostorije CB, nastavio je sa agresivnim ponašanjem, te su se, zbog toga, stekli uslovi za upotrebu sredstava za vezivanje. U prostorijama CB Podgorica od građanina D.S. je uzeta na Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina izjava na okolnosti protesta održanog 21.08.2017, ispred zgrade Ustavnog suda, a potom podnijet Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. U skraćenom postupku građanin je priveden u Sud za prekršaje u Podgorici, zbog počinjenog prekršaja iz čl 11 Zakona o javnom redu i miru. S tim u vezi, podnijet je i Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv D.S, kao organizatora javnog okupljanja, zbog prekršaja iz čl 33 st 3, a u vezi st I tač I Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama (nepodnošenje pismene prijave za održavanja javnog okupljanja, najkasnije 5 dana prije njegovog održavanja) a o navedenom je sačinjen Izvještaj o upotrebi sredstava prinude koja su, na osnovu Izvještaja o okolnostima upotrebe sredstava prinude i priložene dokumentacije, ocijenjena opravdanim i u skladu sa zakonom i ovlašćenjima policijskih službenika, navedeno je u odgovoru Uprave policije. U ovom dopisu Uprava policije je konstatovala da su sve mjere i radnje povodom navedenog događaja preduzete profesionalno.

Predmet je u završnoj fazi postupka a obrađivač je prof. dr Dražen Cerović.

Policijsko obrazovanje: Primjena afirmativne akcije prema manjinama

Predmet br. 41-16

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije, mr Aleksandar Saša Zeković, dao je novinarki nezavisnog dnevnika „Vijesti“, gospođi Tini Popović, povodom teme policijskog obrazovanja, sljedeću izjavu:⁶

Savjet za građansku kontrolu rada policije od svog osnivanja, 2005, prati razvoj policijske organizacije kroz afirmisanje učešća žena i pripadnika manjinskih zajednica. Mjera afirmativne akcije pri upisu na Policijsku akademiju prepoznata je, između ostalog, i na osnovu jasnih preporuka Savjeta. Građanska kontrola policije ranijih godina je preduzela intenzivne napore za upis pripadnika manjina na Policijsku akademiju. U tome

⁶ Cjelokupan tekst je dostupan na ovom linku: <http://www.vijesti.me/vijesti/ministarsko-da-iznad-konkursa-policijske-akademije-976280>

su nas podržali tadašnji ministri prosvjete i ljudskih i manjinskih prava kao i predsjednik države. Međutim mjera afirmativne akcije nije mogla biti u konkretnom slučaju primijenjena iz razloga što kandidat za kojeg se zauzela, na zakonu zasnovanom načinu, kompletna država nije zadovoljio elementarne uslove. Profesionalno i objektivno takvoj odluci Policijske akademije nijesmo mogli prigovoriti jer bi to značilo da podržavamo diskriminaciju ostalih i da učestvujemo u urušavanju principa afirmativne akcije onako kako ga poznaju zemlje sa tradicijom u demokratiji i vladavini prava. Ove godine smo pozdravili činjenicu da je upisan povećan broj pripadnika manjina cijeneći da to dugoročno doprinosi kvalitetnijoj policiji. Kako su primljeni kandidati koji su ranije odbijeni interesovali smo se šta se konkretno promijenilo u odnosu na ranije iskustvo ali nije pružen odgovor. Afirmativna akcija, prema našim rješenjima, a bio sam i jedan od onih koji su pisali prvi zakon o slobodama i pravima manjina, se primjenjuje onda kada imamo veći broj kandidata koji zadovoljavaju uslove za prijem pa se, u takvim okolnostima, prednost daje pripadniku manjinskog naroda. Naravno upisna politika u različite obrazovne ustanove se može mijenjati. Mogu se spustiti kriterijumi i uvesti kvote za manjinske zajednice pa otvoriti prostor da se bira najbolji kandidat u odnosu na prijavljene iz te grupe. Ali ta rješenja kod nas nijesu još uvijek na snazi. Lično smatram da zbog ugleda i značaja policijske profesije postupak upisa u obrazovne programe mora biti transparentniji, bolje nadziran i isključivo zasnovan na propisima. Tako važna aktivnost nikako ne smije zavisiti od volje, raspoloženja i interesa partijskog moćnika. Bio sam uvjeren da smo takve pristupe prevazišli pri upisnoj politici. Javnost postavlja pitanja. Pokazuje i priličnu kondiciju u tome. Međutim čini se da se odgovori donosilaca odluka mogu svesti na konstaciju "Može nam se, što se bunite, ovo je naša država, mi smo je stvorili".⁷

(5) Građanin D.K. iz Herceg Novog žalio se zbog postupanja službenika SAJ prema njegovoj porodici
Predmet br. 45-17

Građanin D.K. obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom na postupanje policije. Naveo je da je 21.09.2017, u ranim jutarnjim satima, u njegovu kuću upala policija, bez ikakvog objašnjenja i uz povike "Ruke u vis!", "Uza zid!" i "Ne mrdaj!". Saopštio je da je to za njegovu porodicu bio strašan šok. Naveo je da je od službenika policije zatražio objašnjenje, međutim pripadnici SAJ-a su nastavili vikati i upadati u spavaće sobe gdje su bili njegovi sinovi od 25 i 22 godine. Zatekli su ih u krevetima i počeli udarati pesnicama i nogama, zatim su ih oborili sa kreveta i vukli do hodnika, svo vrijeme psujući i udarajući ih čizmama po tijelu i glavi. Za sve to vrijeme njegova supruga je plakala, doživjela je šok i počela da se koči, a kćerka je gledajući sve to vrištala od straha za braćom i majkom. Kada je povikao da prestanu i pitao ko je glavni, jedan od inspektora je rekao da je on i da je to uobičajna procedura koja se sprovodi kod pretresa stanova po nalogu suda te da imaju pravo da zovu advokata. Ovom prilikom građanin D.K. ga je, kako je naveo, zamolio da pozove Hitnu medicinsku pomoć (HMP) zbog supruge koja inače uzima terapiju za hipertenziju što je ovaj i učinio. U nastavku se navodi da su pripadnici policije i dalje tukli njegove sinove, iako oni nijesu pružali nikakav otpor a mlađem sinu su stavili lisice na ruke i naredili mu da uđe u sobu da se obuče što je i uradio, da bi trojica policajaca ušla za njim i nastavili da ga tuku. Supruga i podnosilac pritužbe su sve vidjeli i čuli kroz prozor od sobe i u šoku vikali da prestanu. Tortura je kako se navodi trajala desetak minuta i tek onda je inspektor, na insistiranje građanina D.K. izvadio Naredbu od Osnovnog suda za pretres stana i ponovio da imaju pravo na advokata što je podnosilac pritužbe odbio i zatražio da

⁷ Za više informacija o aktivnostima građanske kontrole policije konsultovati sve publikacije u izdanju Savjeta koje su dostupne u rubrici "Publikacije" na sajtu www.kontrolapolicije.me

izvrše pretres i prestanu da tuku djecu. Inpektor mu je tada zatražio da obezbijedi dva svjedoka da bi otpočeli pretres stana, što je on i učinio, a u međuvremenu je njegova kćerka bosa sišla na ulicu kako bi sačekala HMP radi majke. U pritužbi je dalje navedeno da je pretres trajao oko sat i po, da su zapisnik potpisali inspektori i dva svjedoka iz komšiluka, koji su takođe doživjeli veliku neprijatnost, da su mlađega sina sa lisicama sproveli u CB Herceg Novi kao najvećeg kriminalca, iako ništa u kući nije pronađeno. D.K. je ovom prilikom napomenuo da niko iz njegove familije nema nikakve prijave, niti ikakva krivična djela na teretu, da nikada nijesu došli u sukob sa zakonom, a kritičnom prilikom su tretirani kao najgori kriminalci. Naveo je da se njegova supruga i on nikada nijesu osjećali tako poniženo i bespomoćno kao tada, zbog činjenice da nijesu mogli da zaštite svoju djecu u sopstvenoj kući, kao i to da oni nijesu mogli poći ni u školu ni za radnim obavezama, a sve zbog lažne dojave da mlađi sin posjeduje oružje. Nakon otprilike četiri sata provedena u prostorijama CB Herceg Novi mlađi sin je pušten kući bez razumnog objašnjenja za sve što se izdešavalo toga jutra.⁸

Savjet se obratio Upravi policije, koja je u odgovoru informisala da su policijski službenici CB Herceg Novi, u saradnji sa policijskim službenicima Specijalne antiterorističke jedinice (SAJ), postupajući po naredbi Sudije za istragu Osnovnog suda u Herceg Novom, 21.09.2017, izvršili pretres stana i drugih prostorija, koje koristi lice B.K, zbog postojanja osnova sumnje da imenovani posjeduje i drži vatreno oružje u ilegalnom posjedu i da će se preduzimanjem radnje pretresa pronaći tragovi krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz čl. 403. KZCG ili predmeti važni za vođenje krivičnog postupka. Navedenog dana u 06,25 sati, započet je pretres stana i prostorija B.K, uz prethodno preduzete radnje policijskih službenika SAJ iz Podgorice, koji su obezbijedili lice mjesta, shodno svojim ovlaštenjima, omogućivši na taj način policijskim službenicima CB Herceg Novi da nesmetano uđu u stan. Nakon toga, policijski službenici CB Herceg Novi su saopštili D.K, ocu B.K, razloge ulaska u stan, sadržaj naredbe kao i prava građanina na angažovanje advokata, što je isti odbio, a zatim predali naredbu za pretres i u prisustvu svjedoka započeli službenu radnju shodno naredbi. Ovom prilikom, navodi se u odgovoru Uprave policije izvršen je pretres sprata kuće u kojem živi i koji koristi B.K. kao i motorno vozilo, koje se nalazilo parkirano u garaži kuće. Tokom samog pretresa, majci B.K, M.K. je pozlilo, nakon čega je na lice mjesta, na poziv policijskih službenika CB Herceg Novi, izašla dežurna ekipa Zavoda za HMP iz Herceg Novog, ukazala pomoć u stanu a zatim napuštili lice mjesta, dok je M.K. ostala da prisustvuje daljoj radnji pretresa. Postupanje po naredbi Sudije za istragu za pretres stana, drugih prostorija i vozila koje koristi B.K. završeno je u 07,20 sati, uz sačinjen Zapisnik o pretresanju, koji je potpisan od strane policijskih službenika koji su preduzimali radnju pretresa, svjedoka, kao i B.K, koji nijesu imali primjedbi na rad policijskih službenika. Tom prilikom je konstatovano da nijesu pronađeni ni oduzeti predmeti koji su u vezi sa svrhom pretresanja. B.K. je po završetku službene radnje, doveden u službene prostorije CB Herceg Novi, radi davanja obavještenja, u vremenskom periodu od 07,30 do 12,15 sati, kada je i napustio prostorije CB Herceg Novi, što je i konstatovano u Dnevniku događaja CB Herceg Novi za 21.09.2017. U zaključnici odgovora Uprave policije se napominje da radnju pretresa i ostale preduzete policijske aktivnosti nije pratila upotreba sredstava prinude. Predmet je zaključen na 16-toj Sjednici a obrađivač predmeta je bio dr mr.sc. Vladimir Dobričanin.

⁸ U prilogu pritužbe podnosilac pritužbe je dostavio: Poziv JZU ZHMP od 21.09.2017; Uput za bolničko liječenje B.K, broj protokola 8*** od 21.09.2017; Izvještaj ljekara jedinice za HMP u Herceg Novom za B.K. od 21.09.2017; Izvještaj ljekara specijaliste Bolnice Meljine za G.K. od 21.09.2017 i Izvještaj ljekara ZHMP u Herceg Novom za G.K od 21.09.2017; Dokumentacija Savjeta

(6) Pristup ličnim dokumentima: građanin S.S. se žalio na odnos MUP
Predmet br. 49-17

Građanin S.S. iz Podgorice obratio se građanskoj kontroli policije pritužbom na rad Ministarstva unutrašnjih poslova. Pojasnio je da više godina nema bilo kakva dokumenta i da je potpuno bez prava iako je MUP Crne Gore predao potrebnu dokumentaciju za prijem u crnogorsko državljanstvo ali da su mu "dokumentaciju zaturali i odugovlačili postupak u cilju isteka roka". Podnosilac pritužbe je naveo i da mu je uslijed iznjetog službenik MUP-a rekao da "ga više ne vidi u policiji" počeravši ga pri tom kao i da je, prije nekoliko godina, pitao komšiju A.B.A, zapošljenog u MUP-u, šta je sa njegovom ličnom kartom te da mu je ovaj rekao "Šta će ti lična karta?". Građanin S.S. je ovom prilikom informisao Savjet da je rođen 1958. u Peći (Kosovo), da su se vratili 1965. godine kada je završio školu. Zaposlio se u "Pošti Crne Gore" đe je stekao invalidsku penziju. Naveo je i da je "teški invalid, lice sa posebnim potrebama bez lične karte te da se ne može lijeciti, izaći na komisiju, primati penziju". Podnosilac pritužbe u prilogu je dostavio Izvod iz matične knjige rođenih i Izvod iz matične knjige vjenčanih. U cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju, posebno imajući u vidu nadležnosti građanske kontrole rada policije propisane Zakonom o unutrašnjim poslovima, Savjet je ostvario kontakt sa podnosiocem pritužbe u cilju dopune pritužbe i konkretizacije navoda u dijelu koji tretiraju rad Uprave policije pa je s tim u vezi građanin dostavio kopiju stare lične karte. Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač je prof.dr Dražen Cerović.

(7) Bračni par nezadovoljan postupanjem policajca na Žabljaku
Predmet br. 51-17

Građanin V.Đ. obratio se građanskoj kontroli rada policije pritužbom zbog postupanja i odnosa policijskog službenika V.R. sa Žabljaka. Saopštio je da je 16. novembra 2017. zaustavljen na izlazu iz Žabljaka. U vozilu je inače bio sa suprugom i maloljetnom kćerkom.

Po zaustavljanju, kako je naveo građanin, policijski službenik V.Radulović, broj značke 2***, je uzeo dokumenta i pitao ga da li je sve ispravno i posjeduje li zimsku opremu. Građanin je odgovorio potvrdno i Savjetu naglasio da su svi bili vezani. Policijski službenik je potom pitao djevojčicu koliko ima godina na šta mu je ona pokazala pet prstiju na ruci. Prema navodima, policijski službenik, razvlači snishodljivi osmijeh i počinje cerekanje uz komentar "Dijete je iskreno, ne umije da laže". Takva reakcija je začudila supružnike. Sa uzetim dokumentima policijski službenik je građaninu pokazao put do patrolnog vozila registarskih oznaka P PG348, a dalja konverzacija je tekla tako što je policajac saopštio "Pošto je drugarica (misleći na dijete) tako rekla naplatićemo samo kaznu za pojas, a neću za sjedište". Službenik je potvrdio da je sjedište za dijete potrebno do 6 godina. Građanin V.Đ. je iznio prigovor i kazao da to nije tačno da bi, kako je naveo, "policijski službenik obrazložio da mora nešto da naplati, da ne stoji džabe od jutra". Podnosilac pritužbe ovom prilikom je još jednom konstatovao da takvo ponašanje šteti ugledu Žabljaka kao turističkoj destinacije, pa samim tim i Crnoj Gori, na što se ovaj nije obazirao, lagano popunjavajući prekršajni nalog za nešto što nije počinjeno. Pri tom je, kako se navodi, pokušao ih uvjeriti da im čini uslugu "a u stvari ih je prizemno prevario, jer je V.Đ. čekajući ispisivanje naloga pola sata stajao pored vozila, dok su supruga i uplakano dijete čekali u ugašenom vozilu pri ni malo prijatnim meteo uslovima".

Ovom prilikom Savjetu je ukazano i da su navedenom prilikom patrolno vozilo kao i sam policajac zaudarali na alkoholna isparenja, da supruga i on stoje iza ovog prigovora pod punom materijalnom i moralnom odgovornošću te da iako je potpisao zapisnik želio sudsko sučeljavanje povodom ovog slučaja.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se podnosiocu pritužbe da informiše da li je prije potpisivanja zapisnika kojim je policijski službenik evidentirao prekršaj unio primjedbe koje je saopštio građanskoj kontroli policije i ukoliko nije koji je razlog za to.

Savjet se obratio i načelniku OB Žabljak da dostavi lično izjašnjenje policijskog službenika povodom navoda građanina i s tim u vezi ocijeni konkretnu primjenu policijskih ovlaštenja kao i da li je policijski službenik koji se pominje u pritužbi sklon konzumiranju alkohola i da li, kao neposredni starješina, sprovodi odgovarajuću kontrolu povodom tog pitanja kao i urednosti patrolnih vozila.

Podnosilac pritužbe u odgovoru Savjetu je informisao da primjedbe nije unio u policijski zapisnik iz razloga što je bio zbunjen i zatečen neprofesionalnim odnosom policijskog službenika obraćanjem prema njegovoj petogodišnjoj kćerki, a nakon toga ga je, kako je naveo, izveo i držao pored patrolnog vozila skoro pola sata popunjavajući zapisnik od bezmalo, dvije rečenice. Ovom prilikom, građanin V.Đ. je napomenuo i da je prethodno sa porodicom putovao četiri sata uz slabu vidljivost, da je bio dodatno umoran i revoltiran činjenicom da je dijete doživjelo stres zbog procedure oko ispisivanja prekršajnog naloga, što može posvjedočiti njegova supruga.

OB Žabljak, u odgovoru na inicijalni dopis Savjeta, u kontekstu iznijetog događaja je informisalo da je u sve propisane evidencije koje se vode kod ovog OB izvršen uvid i da je utvrđeno da su dana 16.11.2017.godine policijski službenici ovog Odjeljenja - V.R. i R.O, licu V.Đ, izrekli novčanu kaznu u visini od 30 Eura, prekršajnim nalogom br. 0011087*** zbog počinjenog prekršaja iz čl. 324.st.I.t.4. Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima (nekorišćenje sigurnosnog pojasa u toku vožnje). Uvidom u prekršajni nalog, utvrđeno je da je imenovani prihvatio prekršajnu odgovornost i da je potpisao navedeni novčani nalog bez primjedbe, iako na samom nalogu postoji stavka za eventualne primjedbe.

Ovom prilikom načelnik je informisao Savjet da se kontrola urednosti patrolnih vozila sprovodi redovno od strane neposrednih starješina ovog Odjeljenja i da se patrolna vozila uredno koriste.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač je predsjednik Savjeta advokat Zoran Čelebić.

(8) Paljenje vozila novinara Miroslava Drobnjaka: Provjera postupanja policije Predmet br. 53 - 17

Građanskoj kontroli policije pritužbom se obratila predsjednica Sindikata medija Crne Gore, Marijana Camović, zbog primjene policijskih ovlaštenja nakon paljenja motornog vozila novinara Miroslava Drobnjaka, dopisnika "Večernjih novosti", 11. oktobra 2017. u Pljevljima.

Sindikat medija Crne Gore (SMCG) je informisao Savjet da do trenutka kada je Drobnjak obavješten o rezultatu nalaza vještaka, koji je potvrdio da je vozilo namjerno zapaljeno, tačnije 17. novembra 2017. godine, nijedno lice nije saslušano niti preduzeta i jedna radnja iz nadležnosti policije koja bi vodila rasvjetljavanju ovog događaja. Napomenula je i da je novinar Drobnjak ovim povodom pokazao punu spremnost za saradnju sa policijom, dao izjavu ali da duže od mjesec dana ništa nije uzeto u obzir od onoga o čemu je informisao nadležne u policiji poput dostave imena lica s kojima je bio u sporu i slično. S iznijetim u vezi, SMCG, reprezentativna sindikalna organizacija koja okuplja oko 300 zapošljenih u crnogorskim medijima, zatražila je od Savjeta za građansku kontrolu rada policije da, u skladu sa nadležnostima, ispita da li su službenici policije u ovom slučaju uradili sve što je u njihovoj moći u cilju rasvjetljavanja događaja, i ako nijesu zbog čega je došlo do tih propusta.

Savjet se obratio Upravi policije kako bi dostavila informacije o slučaju uz istovremeno upućivanje Preporuke da načelnik Centra bezbjednosti (CB) Pljevlja i rukovodilac Stanice kriminalističke policije odmah neposredno prime novinara i od istog uzmu u obzir sva njegova saznanja koja je sa njima u mogućnosti podijeliti, te da povratno informišu o preduzetim radnjama.

Istim povodom Savjetu za građansku kontrolu policije obratio se i direktor Istraživačkog centra Mreže za afirmaciju nevladinog sektora (MANS) radi pokretanja postupka ocjene primjene policijskih ovlaštenja u cilju zaštite ljudskih prava i sloboda. Ovom prilikom je obavijestio da je ovu NVO putem e-maila kontaktirao M.Drobnjak, dopisnik "Večernjih novosti" iz Pljevalja, kako bi informisao o podmetanju požara pod njegov automobil, što je on shvatio kao prijetnju i pokušaj zastrašivanja, s obzirom na posao kojim se bavi. Iz MANS-a su podsjetili da je uloga novinara i te kako bitna u otkrivanju i izvještavanju o brojnim anomalijama u našem društvu, te da su upravo zbog toga izloženi konstantnim prijetnjama, uvredama, zastrašivanju ali i zlostavljanju i omalovažavanju, te da je nezamislivo da reakcija nadležnih institucija, a prije svega Uprave policije, ne bude blagovremena ili da čak izostane. S tim u vezi, MANS je zamolio Savjet da preduzme sve neophodne mjere iz svoje nadležnosti, ispita postupanje policije u konkretnom slučaju, i na taj način doprinesete rješavanju ovog slučaja u što kraćem roku, te pronalasku počinioca ovog krivičnog djela.⁹

Na inicijalni dopis Savjeta Uprava policije je informisala da je povodom predmetnog događaja, M.Drobnjak, novinar „Večernjih novosti“, 12.10.2017 u 13,44 sati, pristupio u CB Pljevlja i podnio prijavu da je prethodnog dana, oko 19 sati u ul. Radničkoj u Pljevljima, u dvorištu porodične kuće, došlo do samozapaljenja PMV marke „Ford Focus“, reg.oznaka PV AN***, kao i da je tek naknadno, tj.13.10.2017, u Zapisniku o obavještenju prikupljenom od građanina Drobnjak ukazao na određene moguće motive i eventualne izvršiće. Od tada, navodi se u odgovoru Uprave policije, službenici CB Pljevlja i Sektora kriminalističke policije preduzimaju i preduzeli su sve neophodne operative i istražne mjere i radnje u cilju rasvjetljavanja navedenog događaja. Direktor Uprave policije je istakao da u ovakvim slučajevima koji su veoma složeni i kompleksni za dokazivanje, postoje određene procedure, mjere i radnje koje se preduzimaju odmah nakon samog uviđaja, što u ovom slučaju nije bilo moguće, a ostale planski, blagovremeno i utvrđenim redoslijedom. Uprava policije je navela da iako je nadležni tužilac ovo dijelo kvalifikovao kao KD iz čl.253 st.1 KZCG – Uništenje i oštećenje tuđe stvari, koje se goni po privatnoj tužbi, službenici CB Pljevlja i Sektora kriminalističke policije, kao i postupajući tužilac, ovaj predmet smatraju prioritetom u svom radu.

SMCG naknadno je prenio obavještenje novinara Drobnjaka, da su ga službenici policije postupajući po nalogu Savjeta umjesto bavljenjem radnjama koje su preduzele njihove kolege iznuđivali. Naime, on je kako je naveo podvrgnut višerasovnom poligrafskom ispitivanju a tokom nekoliko saslušanja koja su uslijedila, nakon što se Savjet zainteresovao za ovaj slučaj, Miroslav Drobnjak stekao utisak da se policija bavi njegovim privatnim životom, a ne rješavanjem slučaja paljenja auta i (ne)postupanjem službenika policije s tim u vezi. SMCG je ovom prilikom saopštio da se Drobnjak zbog svega toga osjeća nelagodno jer nema utisak da se dešavaju stvari koje vode ka tome da se utvrdi ko je i zbog čega zaplio njegov automobil. S iznijetim u vezi, Savjetu je upućena molba da ispita predmetni slučaj i obavijesti SMCG da li je takav odnos prema ljudima koji prijavljuju krivična djela i koji su pretpjeli štetu u skladu sa pravilima i da li predstavlja standardno i prihvatljivo ponašanje službenika policije. Istaknuto je da je novinar Drobnjak i dalje spreman na punu saradnju sa policijom i tužilaštvom, te da nije namjera podnošenja pritužbe prozivanje službenika policije već pribavljanje objašnjenja.

⁹ Savjet je redovno informisao SMCG i NVO "Mans" o statusu predmeta.

Uprava policije, u kontekstu primjene izdate Preporuke Savjeta za građansku kontrolu rada policije, podsjetila je da je M. Drobnjak ličnim prisustvom, 12.10.2017, u 13,44 sati, u CB Pljevlja prijavio da je prethodnog dana oko 19 sati u Pljevljima u ulici Radničkoj, došlo do samozapaljenja njegovog PMV, parkiranog ispred kuće i obavijestio Službu zaštite i spašavanja opštine Pljevlja, koji su izašli na lice mjesta, požar lokalizovali, a da policiju iz razloga zbunjenosti nije pozvao, već je to učinio nakon sugestije iz redakcije »Večernjih novosti«, gdje je zapošljen kao novinar. U nastavku dopisa se navodi da su policijski službenici CB Pljevlja, 13.10.2017, u prisustvu vještaka za požare i eksplozije R.P. iz Podgorice a po nalogu Državne tužiteljke u Pljevljima B.G. izvršili uviđaj. Sa lica mjesta kriminalistički tehničari su, po zahtjevu vještaka, izuzeli tragove požara radi vještačenja u Forenzičkom centru, a nakon dobijanja navedenih rezultata Državna tužiteljka se izjasnila da se radi o krivičnom djelu Uništenje i oštećenje tuđe stvari iz čl. 253 .st. I. KZ CG, koje se goni po privatnoj tužbi. Uprava policije ovom prilikom je navela da je u cilju rasvjetljavanja ovog krivičnog djela, više puta obavljen razgovor sa oštećenim Drobnjakom te da je ovaj organ postupajući po preporuci Savjeta za građansku kontrolu rada policije, 01.12.2017, i to načelnik Stanice kriminalističke policije, obavio informativni razgovor sa oštećenim Drobnjakom, koji je policijskom službeniku ukazao na moguće motive i izvršioca ovog krivičnog djela. Navedeno je da se sva saznanja, na koja je ukazao Drobnjak, od strane policijskih službenika provjeravaju i preduzimaju sve aktivnosti u koordinaciji sa i po nalogu Državne tužiteljke u Pljevljima koja rukovodi u ovom predmetu, da je aktivnost policijskih službenika usmjerena na preduzimanje mjera, samoinicijativno ili po zahtjevu Državne tužiteljke, a sve mjere i radnje koje službenici kriminalističke policije preduzimaju shodno odredbama čl. 257. st.2. ZKP-a. Direktor Uprave policije ovom prilikom posebno je istakao da otežavajuću okolnost u otkrivanju ovog krivičnog djela predstavlja činjenica da na licu mjesta, nijesu pronađeni materijalni tragovi koji bi ukazivali na direktnog izvršioca ovog krivičnog djela i naveo da se postupanje policijskih službenika obavlja sa ciljem i na način da se svakom građaninu omogući jednaka zaštita bezbjednosti, prava i sloboda i primijeni zakon te da je rad službenika CB Pljevlja i dalje usmjeren na rasvjetljavanje ovog krivičnog djela.

U nastavku obrade predmeta Savjet je načelniku CB Pljevlja uputio dopis kojim je podsjetio na upućenu preporuku i istakao da je za očekivati da građanin Drobnjak, u vezi sa predmetnim slučajem, ima puno povjerenje u postupanje policije i, na osnovu njenog poziva, podijeli sve informacije, uključujući i najmanje sumnje, a koje bi policiji mogle pomoći da ostvari uspjeh na slučaju. Ovom prilikom Savjet je načelniku CB Pljevlja ukazao i da je kroz komunikaciju sa novinarom Drobnjakom i Sindikatom medija Crne Gore, koji su podnijeli pritužbu ovom Savjetu zbog praćenja primjene policijskih ovlaštenja, podržao istog u pravcu izgradnje povjerenja prema policijskoj organizaciji i uspostavljanja povjerljive i obostrano korisne komunikacije koja je prvenstveno u cilju primjene zakona i zaštite bezbjednosti građanina. Za Savjet za građansku kontrolu rada policije je neprihvatljivo da zbog odsustva potrebnog i očekivanog senzibiliteta u postupanju policijskih službenika građanin Drobnjak, koji obavlja društveno odgovoran posao, u čitavoj situaciji bude izložen dodatnom pritisku i prijetnjama i da se suočava sa mogućnošću krivičnog progona samo zato što je sarađivao sa policijom i informacijama joj pomogao da ispuni svoju zakonsku funkciju. Ovom prilikom, Savjet je istakao očekivanje i pozvao CB Pljevlja da učine sve što je potrebno kako bi se sa građaninom Drobnjakom uspostavila i održavala komunikacija zasnovana na povjerenju i profesionalnom postupanju. Sa sadržinom dopisa upućenog CB Pljevlja Savjet je upoznao ODT u Pljevljima, SMCG i NVO MANS.

Iz SMCG je Savjetu dostavljena dopuna dokumentacije. U pogledu Zapisnika o obavlještenju prikupljenom od novinara Drobnjaka, 12.10.2017, između ostalog, je istaknuto da su se, 13.10.2017, ispred porodične kuće novinara Drobnjaka pojavili inspektori CB Pljevlja Ž.G. i V.G, da je sa njima došao R.P, vještak za požare i eksplozije iz

Podgorice i krim tehničar CB Pljevlja. Osim njih uviđaju na licu mjesta prisustvovao je i policajac koji se u tom trenutku zatekao na mjestu obezbeđenja lica mjesta i brat novinara Drobnjaka. Tokom uviđaja koji je trajao oko dva sata izuzeti su uzorci sa lica mjesta, detaljno preledano lice mjesta i automobil i sve fotografisano a inspektor Ž.G. je tom prilikom uglavnom razgovarao sa oštećenim Drobnjakom ali uglavnom na navode da li će imenovani ponoviti sve što je prethodni dan izjavio u policiji. Dok je drugi inspektor, V.G, odvojeno razgovarao sa bratom novinara Drobnjaka inspektor Ž.G. je Drobnjaku rekao da je predhodni dan telefonom pozvao osobu u vezi sa kojom je Drobnjak prilikom prijave kazao da je od ranije u sukobu i da je ta osoba saopštila da je Pljevlja napustila dva sata prije nego što se nemio događaj desio, 11.10.2017, kazavši da za to ima alibi, navodi se u dopisu upućenom Savjetu. Dana 16.11. 2017. godine novinara Drobnjak Miroslava telefonom je pozvao inspektor Ž.G, saopštio mu da je stigao nalaz vještaka za požare i eksplozije, R.P. iz Podgorice, i pozvao ga da dođe u CB Pljevlja kako bi mu saopštio šta je vještak utvrdio jer to ne može da učini putem telefona. Nakon što je otišao u CB Pljevlja Drobnjaku je prezentovan izvještaj u kome je vještak konsatovao da je požar pod njegovo vozilo namjerno podmetnut i na zahtjev mu je data kopija predmetnog dokumenta. U pogledu priloga br. 2 dostavljenog Savjetu - Nalaza sudskog vještaka se navodi da je prilikom boravka u CB Pljevlja, 16.11.2017, Drobnjak od inspektora Ž.G. saznao da do tog dana još niko nije saslušan u vezi sa predmetnim slučajem, niti su preduzimane neke druge. Takođe policija do tada nije saslušala, niti uzela izjavu bilo koga iz komšiluka na činjenicu da se požar desio oko 19 sati, i da bi neko ipak mogao imati saznanja ko se to veče ili prethodnih dana kretao oko kuće i u neposrednoj blizini i da li je neko primjetio nešto sumnjivo. U dopisu se navodi i da su iz policije povodom predmetnog slučaja mogli saslušati nekoliko najkarakterističnijih osoba koje su mogle biti pomenute u nekim od tekstova novinara Drobnjaka i istragu usmjeriti u tom pravcu ali im je, kako se navodi, bilo dovoljno pominjanje samo jedne osobe na čemu se sve i završilo. Dana 21.11.2017 Drobnjak je pozvan u ODT u Pljevljima gdje je saslušan od strane zamjenice ODT-a Pljevlja, B.G, a u vezi slučaja požara, skoro 40 dana od pomenutog događaja, a saslušanje je uslijedilo nakon javnog istupa SMCG i "Akcije za ljudska prava" koji su zatražili da se ODT Pljevlja aktivno uključi u rasvjetljavanje napada na imovinu novinara. Tom prilikom ODT nije obavijestilo Drobnjaka kako je kvalifikovalo to dijelo, niti je to urađeno kasnije.

U pogledu priloga br.3 Zapisnika o saslušanju M. Drobnjaka u ODT-u, od 21.11.2017, je navedeno da je na insistiranje Drobnjaka, 21.11.2017, u ODT-u Pljevlja uručena kopija nalaza Forenzičkog centra, koji je vještačio uzorke u kojem je konstatovano da se u uzorcima sa lica mjesta nalazi benzin te da kako je automobil koji je izgorio u požaru, kao pogonsko gorivo koristio dizel, navedeno predstavlja još jedan dokaz koji upotpunjuje nalaz vještaka za požare i potvrđuje da je automobil novinara namjerno poliven benzinom i zapaljen. U pogledu priloga br.4 Izvještaja o hemijskom vještačenju Forenzičkog centra, 9.11.2017, a koji je Drobnjaku uručen 21.11.2017, navodi se da je nakon saslušanja u ODT o događaju podmetanja požara pod automobil novinara obaviještena Komisija koja se bavi istragama napada na novinare i medije kao i Savjet za građansku kontrolu rada policije te da je 28.11.2017. od strane inspektora Ž.G. novinaru Drobnjaku, na kućnu adresu, uručen poziv da se 29.11.2017. u 11 sati i 30 minuta javi u CB Pljevlja radi davanja obaveštenja u vezi požara na PMV.

U smislu priloga br.5 Poziva CB Pljevlja novinar Drobnjak je naveo da se 29.11.2017. oko 11,15 sati, nalazio ispred CB Pljevlja gdje je imao namjeru da se odazove pozivu koji mi je uručen prethodnog dana kada ga je telefonom pozvao inspektor Ž.G. i kazao mu da ipak dođe u 13 sati, kako je i postupio gdje je ispred kancelarija Kriminalističke policije po vrlo hladnom vremenu čekao oko četrdesetak minuta kada mu je načelnik kriminalističke policije Pljevlja m.B. kazao da ipak dođe u 15 sati, što mu je djelovalo kao maltretiranje ali je uvažio zahtjev. U 15,10 sati u prostorijama CB Pljevlja

saslušali su ga, kako navodi, iz sjedišta Uprave policije, inspektor B.A, i I.P, šef Odsjeka za požare i eksplozije, kojom prilikom mu je rečeno da ga inspektori saslušavaju na osnovu prijave koju je SMCG uputio građanskoj kontroli policije. Ovom prilikom Drobnjak je i poligrafski ispitivan, saslušanje je trajalo više od dva sata i nije vođen bilo kakav zapisnik. Tokom saslušanja kako je novinar naveo imao je utisak kao da ga inspektori isljeđuju, odnosno saslušavaju u svojstvu osumnjičenog a ne na osnovu prijave Građanskoj kontroli policije na činjenice da li je policija prethodno preduzela sve radnje iz svoje nadležnosti na rasvijetljavanju podmetanja požara pod njegov automobil. Na momente mu je izledalo kao neobavezno ćaskanje ali kad, kako je naveo, sagleda stvari zaključuje da njih niti je toliko interesovao požar na automobilu, ni sumnje koje je iznio u vezi određene osobe, niti da li je policija sve preduzela povodom predmetnog slučaja već da kopaju po njegovom privatnom životu. Na poligrafu mu je, kako je naveo, postavljeno dvadesetak pitanja a samo su dva bila u vezi požara na vozilu dok su ostala (pored dva kontrolna i očigledna) bila u vezi privatnog života ali i pitanja tipa da li se drogira, da li je učestvovao u prevoženju droge, da li u njegovoj kući ima droge, ili nelagalnog oružja, da li je potpisivao tekstove drugim imenom ili se neko potpisivao umjesto njega, da li je počinio neko krivično djelo i slično. Tom prilikom, novinar Drobnjak je izrazio punu saradnju sa policijom odgovarajući čak na lična i privatna pitanja, koja nijesu imala nikakve veze sa požarom na automobilu, jer nije imao šta da krije a poligrafsko ispitivanje mu je djelovalo kao da je i sam osumnjičen za nešto ili da pokušavaju iskopati nešto iz njegovog privatnog života ili možda kao vid pritiska ili osвете zbog prijave Građanskoj kontroli policije. Više od sat vremena je, kako navodi, ispitivan a da pritom nije vođen bilo kakav zapisnik a nakon toga više od sat vremena i na poligrafu a ista pitanja su mu ponavljana pet puta, uključujući i igru sa kartama. Naveo je i da je ovo već četvrti put da ga saslušavaju te da mu je bilo čudno što se ponovo ptezalo pitanje o samozapaljenju auta iako je vještak nedvosmisleno rekao da je požar namjerno podmetnut i Forenzički centar je potvrdio da u je u uzorcima sa lica mjesta nađen benzin iako je auto kao gorivo koristilo dizel. Nakon saslušanja načelnik krim. policije mu je kazao da je Savjet za građansku kontrolu policije tražio da ga na razgovor primi načelnik CB Pljevlja i nač. krim. Policije Pljevlja i obavjestio ga s tim u vezi da će ga narednih dana pozvati na razgovor sa čim se novinar Drobnjak složio. Nakon saslušanja u policiji, 29.11.2017, oko 18 sati, vraćajući se kući u neposrednoj blizini, u neosvijetljenom dijelu na 30-50 metara od njegovog dvorišta, primijetio je osobu kako čuči ili sjedi sa cigaretom u ruci ili ustima, okrenutu licem u pravcu njegove kuće, a nakon što ni on ni brat nijesu mogli prepoznati lice, iako u tom naselju poznaju skoro sve ljude, i pošto je osoba otišla u naselje a zatim se ubrzo vratila sve je prijavio policiji. Dalje, u pogledu priloga br.6 Izjave policiji, od 29.11.2017, nakon što je primijećena nepoznata osoba u blizini kuće, novinar Drobnjak navodi navodi da je, 1.12.2017, na poziv načelnika Kriminalističke policije u Pljevljima otišao na sastanak koji je trajao oko dva sata kojom prilikom nije vođen zapisnik već je načelnik povremeno bilježio u rokovnik, što je predstavljalo njegovo šesto saslušanje nakon podmetanja požara pod automobil. Načelnik M.B. mu je tom prilikom kazao da se nepotrebno digla prašina oko ovog slučaja i da je policija preduzela sve iz svoje nadležnosti kako bi se rasvijetlio ovaj događaj. Tek tog 01.12. 2017. godine načelnik kriminalističke policije ga je, kako navodi, sveobuhvatno saslušao i napravio užu spisak ljudi koji bi imali motive da podmetnu požar ili su na neki način bili u sukobu sa novinarom uz obećanje da će ih saslušati.

U pogledu priloga br.7 Dopisa Savjeta u cilju izjašnjenja na odgovor koji je ovom tijelu dostavila Uprava policije, novinar Drobnjak je istakao da je nakon upoznavanja sa sadržinom istog "ostao zapanjen činjenicom da je navedeno nekoliko netačnih navoda", da nije tačno da je 12.10. 2017. došao u policiju i prijavio da je došlo do samozapaljenja vozila te da je tako smatrao ne bi dolazio u policiju da slučaj prijavi kao i da je prilikom dolaska u policiju kazao da je 11.10.2017. godine oko 19 časova došlo do požara na njegovom privatnom automobilu i da traži da se izvrši uviđaj od strane policije (u prilog toj

činjenici govori Prilog br.1, odnosno zapisnik sačinjen dana 12.10.2017. godine sa prvog pojavljivanja u policiji u vezi požara). Novinar Drobnjak dalje navodi da direktor Uprave policije u dopisu tvrdi da je tek naknadno, 13.10.2017, u Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina ukazao na moguće motive i izvršioce što nije tačno jer zapisnik, od 13.10.2017, ne postoji i on nije potpisao. Napomenuo je da je tog dana, 13.10.2017, vještak za požare R.P. izvršio uviđaj na licu mjesta kojem su prisustvovali inspektori Ž.G. i V.G. i da su tog dana razgovarali sa njim i njegovim bratom bez vođenja zapisnika. Takođe, kako je naveo, 13.10.2017, inspektor Ž.G. mu je saopštio da je telefonom pozivao osobu na koju je prethodnog dana ukazao a koja je obavijestila da je istog dana prije nego se desio požar napustila Pljevlja, što potvrđuje prilog br.1. Takođe, tek tada je iz dopisa direktora Uprave policije saznao da je nadležni ODT ovo djelo kvalifikovao kao krivično djelo iz čl.253 stav 1. KZCG –Uništenje i oštećenje tuđe stvari, koje se goni po privatnoj tužbi. Novinar Drobnjak je ovom prilikom istakao da ga ODT prije ovoga nije obavijestilo u pogledu kvalifikacije djela kao i da su ga činjenice koje je naveo direktor Uprave policije posebno zabrinule iz razloga ponovnih navoda o samozapaljenju vozila iako je vještak utvrdio suprotno. Onog trenutka, kako je naveo, kada je posumnjao da mu je auto namjerno zapaljeno, čemu je u prilog govorilo sve ono što se moglo vidjeti oko auta (način na koji je gorjelo), konsultacije sa stručnim licima, sagledavanje činjenica da je sve oko auta provjerio i da je bilo ispravno prije samog požara i, na kraju, konsultacije sa kolegama odlučio da ode u policiju, prijavi slučaj i zatraži da se izvrši uviđaj. Policija je vodila istragu u tom pravcu provjeravajući, kako navodi, njega, da li je došlo do samozapaljenja ili je možda sam zapalio svoje auto smarajući ga i iscrpljujući tim detaljima i po dva sata a nikako nije pokušavala da istragu usmjeri u nekom pravcu ko bi najviše imao interesa da to učini. U nastavku obraćanja Savjetu novinar Drobnjak navodi da je, 15.12.2017, SMCG ponovio obraćanje Ombudsmanu jer mu je za isto upućeno ovoj kancelariji, 23. novembra 2017, rečeno da nijesu dobili. Dana 18.12.2017. u ranim jutarnjim satima na vratima porodične kuće su se pojavili inspektori, Ž.G. i V.G, i saopštili da žele da saslušaju njegovog oca, skoro nepokretnog uslijed operacije kuka ali i drugih zdravstvenih problema, u vezi slučaja požara, kao i njegovu sestru a zatražili su i broj telefona brata kazavši da će ga pozvati radi saslušanja iako su sa njim razgovarali prilikom uviđaja, 13.10.2017. godine. Novinar Drobnjak, ovom prilikom, je informisao Savjet da njegovog brata nijesu pozivali na razgovor do 22.12.2017. i konstatovao da su takvo ponašanje inspektora i dodatna saslušanja porodice, koja ne idu u prilog iskrenom pokušaju da se rasvijetli podmetanje požara pod automobile, djelovala najblaže rečeno čudno i u njemu izazvala i osjećaj da se na njega i porodicu vrši pritisak jer su saslušavani više puta i višesatno, dok su osobe za koje je izrazio sumnju da bi imale motiv za podmetanje požara saslušavane samo površno. Dana 18.12.2017. godine novinara Drobnjaka je telefonom pozvala zamjenica ODT-a Pljevlja i obavijestila da se sutradan, 19.12.2017, u 10 sati, javi u ODT Pljevlja kako je i učinio i tek tada mu saopštila da će ga saslušati u svojstvu osumnjičenog za krivično djelo lažno prijavljivanje iz člana 388 stav 1 KZCG. Tom prilikom mu je predloženo da ga ODT mora saslušati nakon što je pljevaljskoj policiji osoba za koju je ranije na zapisnik kazao da je u sukobu podnijela krivičnu prijavu, da uviđa da tu nema bića krivičnog djela ali da ga saglasno propisima mora saslušati. U pojašnjenju Savjetu novinar Drobnjak navodi i da je dana 28.11.2017. godine, samo dan prije nego što je saslušan i poligrafski ispitivan, a dva mjeseca od požara na automobilu, M.M. (osoba za koju je prilikom prijave 12.10.2017. godine na pitanje inspektora da li je sa nekim u sukobu na zapisnik saopštio da je u sukobu sa M.M. objasnio razlog a da tom prilikom nije ni jednom riječju rekao da je on zapalio automobil) je došao u prostorije CB Pljevlja i protiv njega podnio lažnu prijavu za krivično djelo lažno prijavljivanje iako je tada bio potpuno svjestan da Drobnjak to djelo nije počinio. S tim u vezi, novinar Drobnjak dodaje da sumnja da je prijava podnijeta na temelju obavještenja inspektora građaninu M.M, 12.10.2017, da ga je označio kao nekog ko ima veze sa paljenjem automobila ili je to namjerno

učinio kako bi izvršio vid pritiska ili mu na taj način uputio verbalne prijetnje jer iz prethodno navedenog ali i zapisnika, od 12.10. 2017, ne postoji nikakv razlog za krivičnu prijavu što su mu inspektori mogli predočiti i prilikom podnošenja prijave. Ako su inspektori saopštili ove navode imenovanom, a da pri tom od njega nijesu uzeli izjavu više od mjesec dana od podmetanja požara, na takav način su ga doveli u opasnost, navodi Drobnjak i ističe i to su i podnosilac i inspektor, ovom prilikom, bili svjesni da je ista podnijeta bez osnova. Naveo je i da mu je u krivičnoj prijavi upućeno niz uvreda i kleveta te da je kao žrtva napada na imovinu postao i dvostruka žrtva jer se sad na njega vrši pritisak i kroz lažne prijave i kao nejasno istakao kako je policija uopšte mogla da procesuirati krivičnu prijavu prema Tužilaštvu iako je bilo sasvim jasno da je ista netačna i zlonamjerna i neki vid osvete zbog prethodnog pominjanja podnosioca u zapisniku. Kao interesantno je naveo i činjenicu da je prijava podnijeta 28.10.2017. godine samo dan prije nego što je u policiji saslušavan i poligrafski ispitivan i sumnjivo što je podnijeta dva mjeseca od podmetanja požara pod automobil a sve nakon što je upućen zahtjev Savjetu za građansku kontrolu policije.

Novinar Miroslav Drobnjak je naveo i da su konstantno usmjeravanje istrage prema njemu i njegovoj porodici, konstantna višestruka i viščasovna saslušanja kod njega izazvala sumnju da nema dobre volje koja bi išla u pravcu rješavanja ovog krivičnog djela već da se istraga usmjerava u drugom pravcu ili da djeluje kao pokušaj da se ovo krivično djelo zataška a istovremeno vrši pritisak na njega da o svemu čuti i da slučaj ne provlači kroz medije.

U pogledu priloga br. 9 Zapisnika o saslušanju u ODT u Pljevljima, obavljenog 19.12.2017, Drobnjak je informisao da je, 19.12.2017, prilikom pitanja koje je uputio ODT da li ima pomaka u istrazi u vezi namjernog paljenja njegovog automobila ona kazala da nema nekih novih saznanja, da su saslušane određene osobe te da ga je navedenom prilikom zaprepastila činjenica da mu je saopštila da se on navodno nezainteresovano ponašao prilikom gašenja automobila i da se to nekako drugačije gleda. Ova izjava, kako je naveo, ne zna od koga je potekla ali je u potpunostim izmišljena i netačna i kako je istakao sumnja zlonamjerno dogovorena i sračunata kako bi se tok istrage pokušao usmjeriti u nekom drugom pravcu, a ne ka rasvijetljenju napada na njegovu imovinu. Istakao je i da sumnja da se ovo namjerno radi nakon prijave Savjetu za građansku kontrolu rada policije, zbog javnog istupa u medijima ali i zbog činjenice da je napad na novinare veliki teret za samu državu u procesu pristupanja EU i državu koja teži demokratskom uređenju. Ovom prilikom Drobnjak je ponovo istakao da se od samog početka nemilog događaja pokušavala provući teza o samozapaljenju vozila, na kojoj se uporno istrajavalo, a nakon što je vještak utvrdio da je požar namjerno podmetnut istraga pokušava skrenuti u nekom drugom pravcu pa i u smjeru da sam je on sam, pred kućom zapalio svoj automobil iako je očigledno da za to nikakav interes niti korist nije imao već jedino štetu.

U nastavku obrade predmeta Savjet se u cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju obratio načelniku CB Pljevlja sa zahtjevom da detaljno predstave sve preduzete radnje sa objašnjenjem istih i uz poseban osvrt na pojašnjenje potrebe za saslušanje kompletne jedne porodice. Ovom prilikom, Savjet je iskazao interesovanje i za pitanje zašto policija barata terminom "samozapaljenje PMV" kada joj je poznat nalaz vještaka odgovarajuće struke i dostupni su joj uredno potpisani zapisnici od strane građanina. Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač, član Savjeta doc dr Branislav Radulović, je predložio zaključenje na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

(9) Postupanje prema mladima: Izdata preporuka policiji
Predmet br. 55-17

Savjetu za građansku kontrolu rada policije, putem društvenih mreža obratili su se građani s interesovanjem, iznoseći određena iskustva, koja su obaveze policijskog službenika koji pri obavljanju dužnosti ili po pozivu građana (1) na javnom mjestu zatekne maloljetno lice u alkoholisanom stanju i (2) maloljetno lice koje u alkoholisanom stanju remeti javni red i mir i pokazuje nedolično ponašanje.

Direktor Uprave policije je pružio detaljan odgovor koji je dostupan na ovom linku: <http://www.kontrolapolicije.me/sites/default/files/Izvjestaji/Preporuka%20-%20maloljetnici%20u%20alkoholu.pdf>

Savjet za građansku kontrolu rada policije, uzimajući u obzir dosadašnju registrovanu praksu, izdao je preporuku da policijski službenici kada posumnjaju da su zatekli malodobno lice u alkoholisanom stanju, onda kada je to i moguće, ostvare neposredan kontakt sa roditeljima. Zbog bezbjednosti i zdravlja malodobnog lica i prevencije mogućeg izvršenja prekršajnih i krivičnih djela - svađe, tuče, sukobi, nedolično ponašanje, uništavanje imovine, vandalizam, imovinski delikti i drugo - nije dovoljno to lice opomenuti i narediti da se udalji s lica mjesta, već pokušati stupiti u kontakt s roditeljima kako bi se, nakon njihovog dolaska, sa sigurnošću moglo konstatovati da lice u takvom stanju, nije nastavilo boravak na ulici. Time se unaprijeđuje komunikacija između policije i roditelja i u sklopu napora da se unaprijedi bezbjednost u zajednici može se doći i do podataka o tome na koji su način maloljetna lica ostvarila pristup alkoholu što može biti korisno kako za porodicu, i socijalni rad tako i za policiju i inspekcijske organe.

Iskustva određenih roditelja su takva da policija uglavnom opomene ta lica, naredi im udaljenje sa lica mjesta ili odlazak kući, ali ona nastave da borave na ulici a te činjenice, najčešće, ostanu nepoznate roditeljima.

Savjet je pozvao direktora Uprave policije da svoj odgovor sa pratećom izdatom preporukom distribuiraju prema svim centrima odnosno odjeljenjima bezbjednosti a preko njih i prema upravama školskih ustanova.¹⁰

Ovu preporuku Savjeta je podržao i Odbor za zdrastvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore. Zaključak sa sjednice Odbora, iz januara 2018, dostupan ovdje: U međuvremenu od Uprave policije nije pristigla ni jedna povratna informacija o realizaciji iste. Obradivač predmeta bio je član Savjeta mr Aleksandar Saša Zeković.

(10) Usvojiti posebno uputstvo za postupanje prema maloljetnicima

Predmet br. 55-17

Savjet za građansku kontrolu rada policije je, pozdravljajući sve dosadašnje i aktuelne aktivnosti u MUP i Upravi policije u vezi sa pojavnim oblicima maloljetničke delikvencije i njenog suzbijanja i prevencije, uputio preporuku i podršku MUP Crne Gore da se pripremi i donese odgovarajući protokol ili uputstvo o postupanju policijskih službenika ca prema maloljetnim i mlađim punoljetnim licima.

Savjet je sa ovom, i prethodno predstavljenom, preporukom upoznao odbore Skupštine Crne Gore za ljudska prava i slobode, zdrastvo, rad i socijalno staranje i za evropske integracije i pozvao ih da kroz odgovarajuće zaključke podrže usvajanje izdatih preporuka.

Nakon odgovora direktora Uprave policije, objavljen na sajtu, i činjenice da je Savjet upoznao generalnog direktora Direktorata za poslove nadzora i zatražio izjašnjenje s tim u vezi, Savjet je informisan da je donošenje Zakona o unutrašnjim poslovima planirano za drugi kvartal tekuće godine, nakon čega će se realizovati predmetna preporuka, a o svim aktivnostima ovim povodom MUP će, u cilju unapređenja dobre saradnje, blagovremeno informisati Savjet.

¹⁰ <http://www.roditelji.me/blog/2017/12/20/policija-da-kontaktira-roditelje-maloljetnika-u-alkoholisanom-stanju/>

Obrađivač predmeta bio je član Savjeta mr Aleksandar Saša Zeković.

(11) Lokalni izbori: Izdata ocjene o postupanju policije na Cetinju
Predmet br. 57-17

Građanska kontrola policije se odgovorno i profesionalno postavila u brojnim, po crnogorsku policiju i društvo, izazovnim i osjetljivim prilikama, snažno braneći interese javnosti, policijski integritet i kredibilitet države Crne Gore.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, postupajući po sopstvenoj inicijativi, uzeo je u rad provjeru postupanja policije u vezi sa incidentima nasilja na izborni dan na Cetinju, 26. novembra 2017, kada su održani izbori za Skupštinu Prijestonice.

Savjet je konstatovao da su brojni politički subjekti a naročito građani, putem društvenih mreža i portala, iskazali iznenađenje pa i razočarenje navodnim neprofesionalnim postupanjem policije dok su neki lokalni funkcioneri određenih političkih partija u negativnom kontekstu pominjali ulogu policije. Iako je možda dobar dio tih navoda populističke prirode i dio nekonstruktivnog političkog konteksta i djelovanja Građanska kontrola policije je cijenila da je javnosti neophodno pružiti odgovarajuće odgovore. S tim u vezi Savjet za građansku kontrolu rada policije od direktora Uprave policije zatražio je, 29.11.2017, ove podatke: (1) Detaljnu informaciju o svim aktivnostima načelnika i policijskih službenika Odjeljenja bezbjednosti (OB) Cetinje na izborni dan, 26. novembar 2017, koja uključuje i podatke o svim incidentima i prijavljenom nasilju i aktivnostima policije s tim u vezi; (2) Detaljnu informaciju o komunikaciji Uprave policije, koja uključuje i jasne podatke o satnici svih radnji, sa nadležnim Osnovnim državnim tužilaštvom; (3) U toku drugog dnevnika Televizije Crne Gore, dok govori novinarka gospođa I.R, koja izvještava iz zgrade Skupštine Prijestonice, iza njenih leđa, što registruje kamera, pojavila se grupa mladića, jedan za drugim, od kojih su većina bili s kapuljačom na glavi. Taj snimak odnosno kadar prilično je uznemirio i zainteresovao javnost. Savjet je zatražio od Uprave policije da utvrdi identitet tih lica kao i razlog njihovog boravka, u neradnom danu, u zgradi Skupštine Prijestonice. Možda se radi o poznatim članovima neke političke partije koji nijesu htjeli na dati način da budu snimljeni ali Savjet svakako cijeni da je važno da se javnosti pruža informacija i tome jer je to interesu zaštite kredibiliteta policije; (4) Kako značajan broj građana Prijestonice tvrdi da je u izornoj noći registrovana kolona automobila bez registarskih oznaka, koja je duže vrijeme kružila gradom, Savjet se interesuje da je li taj podatak poznat Upravi policije odnosno OB Cetinje, da li je neko od građana prijavio kretanje tih vozila i šta su službenici OB Cetinje preduzeli s tim u vezi i (5) Detaljnu informaciju o razlozima upućivanja i konkretnim aktivnostima službenika SAJ-a u izornoj noći 26. na 27. novembar 2017. godine. Savjet je ocijenio da je objavljivanje ovih informacija u interesu javnosti i zaštite integriteta policije.

Nakon urgencije, 21.12.2017, direktor Uprave policije je, 9.01.2018, pružio određene odgovore koji su objavljeni na sajtu, www.kontrolapolicije.me, u rubrici "Ocjene i preporuke" i za razumijevanje ovog zaključka neophodno je iste pažljivo konsultovati.¹¹

U vezi sa opisanim aktivnostima Savjet ocjenjuje da su policijski službenici OB Cetinje, po prijemu svih obavještenja od lokalne izborne administracije, poslanika Skupštine Crne Gore, aktivista političkih partija i građana, postupali blagovremeno i profesionalno i tako doprinijeli da se izborni proces na Cetinju odvija i završi nesmetano i bezbjedno. S tim u vezi građanska kontrola policije izdaje pohvalnu ocjenu prema načelniku i svim službenicima OB Cetinje.

¹¹ <http://www.cetinskilist.com/index.php/politika/item/1678-savjetu-za-kontrolu-policije-dostavljen-izvjestaj-o-desavanjima-tokom-izbornog-dana-na-cetinju>

Na osnovu dostupne dokumentacije Savjet konstatuje da su policijski službenici OB Cetinje blagovremeno, po svim predmetima, komunicirali sa Osnovnim državnim tužilaštvom na Cetinju i profesionalno i blagovremeno postupali po nalogima ODT. U vezi sa prijavom o navodnoj kupovini glasova od strane građana V. i P. S. a koju je podnio poslanik Miomir Pejović Savjet konstatuje da su službenici OB Cetinje postupali blagovremeno i nakon upoznavanja dežurnog tužioca u ODT na Cetinju profesionalno, po njegovim nalogima. Savjet je upoznat da je taj postupak još uvijek u toku i poziva sve građane, uključujući i poslanika Pejovića, da kroz saradnju sa OB Cetinje i ODT doprinesu da se predmet zaokruži odgovarajućim dokazima, kako je i najavljeno u dosadašnjoj komunikaciji s policijom.

Savjet je konstatovao da su policijski službenici OB Cetinje blagovremeno podnijeli prijavu protiv nepoznatog učinioca zbog krivičnog djela nasilničko ponašanje na štetu M.P, M.D, F.M, D.K i S.J i da su s tim u vezi profesionalno postupali po nalazima ODT. U ovom predmetu građani su iskazali rezervu pri saradnji s policijom, iskazujući nepovjerenje u policijski servis. Upravo iz ovih razloga Savjet za građansku kontrolu rada policije je insistirao na brznoj i efikasnoj reakciju policijskih službenika, i pružanju svih detalja o aktivnostima policije, kako bi se (o)čuvao njen kredibilitet i ista distancirala od primjedbi iz javnosti da je partijska policija.

Službenici OB Cetinje su po nalogu ODT uputili dopis Prijestonici Cetinje, tadašnjem predsjedniku Aleksandru Bogdanoviću, da se izjasni povodom ovih pitanja: (1) Ko je u toku izbornog dana i noći vršio obezbjeđenje zgrade Prijestonice Cetinje, kao i odgovora lica zadužena za obezbjeđenje zgrade? (2) Ko su lica koja se na snimku kreću iza reporterke TVCG (šest lica)? (3) Da li su se u zgradi Prijestonice Cetinje u toku izbornog dana i noći nalazila naoružana lica, i ako jesu, dostaviti imena i prezimena tih lica? Direktor Uprave policije obavijestio je Savjet da će do dobijanja odgovora na navedeni dopis, službenici OB Cetinje preduzimati i druge mjere i radnje u cilju dobijanja odgovora na gore navedena pitanja, kao i otkrivanje identiteta lica koja su primijećena iza novinarku Rašović. Savjet je, s jedne strane, iznenađen da administracija Prijestonice nije blagovremeno sarađivala s policijom. Raniji predsjednik Prijestonice, Bogdanović, u međuvremenu je izabran za člana Vlade Crne Gore koja preduzima ozbiljne napore da se unaprijedi rad i kredibilitet policijskog servisa. Čutanje bivših čelnika i administracije Prijestonice ne doprinosi tim naporima i direktno podrivaju povjerenje javnosti u policiju. S druge strane, za Savjet je neprihvatljivo da Uprava policije odnosno OB Cetinje, usljed čutanja administracije Prijestonice, nije preduzela sve druge neophodne radnje kako bi se pristupilo identifikaciji osoba koje su registrovane na snimku RTCG. Takvo postupanje je štetno po kredibilitet policije.

Direktor Uprave policije je obavijestio građansku kontrolu policije da u toku izborne noći policijski službenici OB Cetinje nijesu opazili kretanje kolone automobila bez registarskih oznaka kroz grad "što ukazuje da iste nije ni bilo, odnosno da od strane policijskih službenika ista nije primijećena".

Direktor Uprave policije je obavijestio građansku kontrolu policije, u vezi interesovanja o razlozima upućivanja i konkretnim aktivnostima službenika SAJ-a, u izbornoj noći, "da su se isti nalazili u gradskom području opštine Cetinje, ali nijesu preduzimali mjere i radnje prema bilo kome". Savjet je direktoru Uprave policije uputio protest zbog neprihvatljivog odgovora koji narušava povjerenje i partnerstvo između policijske organizacije i građanske kontrole policije te ponovo zatražio dostavu detaljne informacije.

Savjet će nastaviti rad po tačkama zaključka u kojima je prepoznao neodgovarajuće postužanje policijskih službenika.

Sa zaključkom Savjet je upoznao javnost, predsjednika Vlade Crne Gore, Ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije, načelnika OB Cetinje, Prijestonicu Cetinje i Odbor Skupštine Crne Gore za odbranu i bezbjednost.

Po javnoj objavi zaključaka Savjeta reagovala je, što je dobro, Prijestonica Cetinje. Iz Prijestonice Cetinje su tek tog dana Upravi policije dostavili tražene podatke iako su ih, navodno, kako su saopštili, pripremili mnogo ranije. Nijesu saopštili šta ih spriječilo da blagovremeno komuniciraju sa policijom ali su naglasili da "Prijestonica Cetinje će i u narednom periodu, kao i do sada, nastojati da pruži punu podršku Upravi policije i svim drugim državnim organima u cilju utvrđivanja svih okolnosti koje se odnose na događaje od 26 novembra 2017. godine".¹²

Savjet je pozvao direktora Uprave policije da informiše u vezi najnovijih aktivnosti u vezi sa identifikacijom lica sa snimka i komunikacijom, s tim u vezi, s nadležnim ODT kao i neposrednim razlozima za prisustvo SAJ na gradskom području Cetinja.

Savjetu, i pored urgencija, nijesu pruženi traženi odgovori i dokumentacija iz Uprave policije.

Predmet je djelimično zaključen a ostala otvorena pitanja su u završnoj fazi obrade. Potrebni odgovori Uprave policije, nakon više urgencija, pristigli su u Savjet 28.02.2018. Obrađivač predmeta je član Savjeta mr Aleksandar Saša Zeković.

(12) Učitelj iznio niz primjedbi na postupanje saobraćajne policije u Budvi

Predmet br. 58-17

Građanskoj kontroli policije obratio se učitelj R.K. iz Podgorice nezadovoljan odnosom policije u Budvi, 26. novembra 2017, prilikom saobraćajne kontrole njegovog vozila.

Uz detaljno objašnjenu situaciju u kojem je iznio niz primjedbi na postupanje policijske službenice M.Č. i dostavu dokumentacije i fotografija, podnosilac pritužbe, građanin R.K, Savjetu je, zbog interesa javnosti jer "ove situacije nijesu rijetke", postavio ova pitanja: (1) da li je profesionalno da policijsku patrolu sa službenom vozilom u gradu, prilikom redovne kontrole saobraćaja, čini samo jedan policijski službenik; (2) da li je profesionalno, pa i kolegijalno, da se u patroli ostavi sam mlađi neiskusni policijski službenik i da mu se instrukcije o radu i postupanju od starijih kolega pružaju telefonski, možda iz privatnog stana, obližnjeg kafića, kancelarije svejedno; (3) da li je profesionalno da građani, čak i po lošim vremenskim prilikama, stoje pored patrolnog vozila dok čekaju na red za komunikaciju sa policijom odnosno i da stoje iznad patrolnog vozila, dok ovlašćeni policijski službenik sjedi u patrolnom vozilu, dok se prema njima primjenjuju ovlašćenja administrativne prirode (sastavljanje zapisnika); (4) da li je profesionalno da policajac prilikom redovne kontrole saobraćaja izda naredbu građaninu koji upravlja PMV a koja je suprotna važećim propisima i proizvodi dodatne nebezbedne situacije po samog vozača a posebno po ostale učesnike u saobraćaju, kao u konkretnom slučaju pješake, kao što se vidi na priloženoj fotografiji; (5) da li je profesionalno da policijski službenik parkira vozilo na pješačkom prelazu kao što se vidi na priloženoj fotografiji; (6) šta zaključuju turisti kao prolaznici i posmatrači opisane situacije; (7) zašto je građaninu zabranjeno da svojim sredstvom fotografiše situaciju/lokaciju na/u kojoj se primjenjuju policijska ovlašćenja prema njemu ako time dokazuje neprofesionalno postupanje policije i izdate naredbe koje su suprotne važećim propisima a priroda djela/zaustavljanja nije zahtijevala nikakvu hitnost i drugo postupanje kojim se otklanja mogućnost izvršenja težih djela.

Građanin je u završnici obraćanja naveo da izjašnjenje Savjeta može pomoći kako njemu tako i drugima u sličnoj situaciji.

Povodom pritužbe Savjet je pozvao Upravu policije da detaljno informiše o (1) načinu prijema, radu, sadržaju aktivnosti, i stručnom osposobljavanju i praksi pitomaca sa

¹² <http://www.cetinjskilist.com/index.php/politika/item/1691-priestonica-izvjestaj-proslijeden-upravi-policije>

Policijske akademije u odjeljenjima i centrima bezbjednosti Uprave policije i (2) o načinu sastavljanja i rada policijskih saobraćajnih patrولا i o praksi da policijski službenik, prilikom redovne kontrole saobraćaja u gradu, sam, bez pomoći kolege, obavlja mjere i radnje u vezi sa kontrolom bezbjednosti u saobraćaju. Odgovore Uprave policije Savjet je javno objavio, zbog mogućeg interesovanja, javnosti a podnosiocu pritužbe dostavio na upoznavanje i izjašnjenje.

Savjet je takođe izdao preporuku načelniku CB Budva da se sa građaninom obavi neposredni razgovor na okolnosti svih iznijetih primjedbi a u cilju otklanjanja primjedbi i nesporazuma.

Shodno preporuci Savjeta, 6.02.2018, ostvaren je telefonski kontakt sa građaninom R.K, radi dolaska u CB Budva u cilju obavljanja razgovora i određenih pojašnjenja na navedene okolnosti, ali zbog spriječenosti istog postignut je dogovor, da se njegov dolazak odloži do momenta kada bude u mogućnosti da dođe u službene prostorije. Građanin je CB Budva, 16.02.2018, u telefonskim putem da postoji mogućnost da navedenog dana, do 15 sati, dođe u CB, odnosno u naknadnom telefonskom razgovoru svoj dolazak je odložio za 19.02.2018, u popodnevnim satima, sa konstatacijom da ukoliko ne dođe u naznačeno vrijeme, Savjetu uputimo odgovor sa određenim njegovim primjedbama koje je iznio u razgovoru koje je obavljen na ove okolnosti.

Cijeneći okolnosti, da građanin R.K. nije došao u CB Budva u gore naznačenim terminima, načelnik CB Budva je Savjetu predočio njegove navode koji se odnose na konstataciju da policijski službenik mora unaprijediti svoj profesionalni odnos i pojačati svoju odgovornost i odnos prema građanima tokom primjene svojih ovlašćenja.

Prema navodima iz CB Budva, građanin je posebno je apostrofirao da se u narednom periodu obrati pažnja na dužinu preduzimanja službene radnje, odnosno neadekvatno postupanje po tom osnovu, kao i okolnost da mu nije ponuđeno da bude u svom vozilu ili u službenom vozilu, što je jedna od preporuka Savjeta za građansku kontrolu, dok je trajala radnja službenika u dijelu sačinjavanja pisanog.

U razgovoru na prednje navedene okolnosti konstatovao je i predočio, da mu je čudno da neiskusna policijska službenica, sama obavlja patrolnu djelatnost, pri čemu koristi telefon radi konsultacija šta konkretno da preduzme prilikom sačinjavanja dokumentacije, tako da je po osnovu prilikom kontrole zadržan sa suprugom na navedenoj poziciji oko 45 minuta.

U razgovoru sa građaninom R.K, na prednje navedene okolnosti konkretno na njegova zapažanja i konstatacije, ukazali smo na činjenicu da je u konkretnom događaju evidentno došlo do određenih propusta policijskog službenika posebno u dijelu trajanja kontrole kao i činjenice da nije u toku kontrole boravio u svom ili službenom vozilu ali je takođe građaninu R.K. navedeno da se veći dio vremena nalazio u svom vozilu i da u konkretnom slučaju službeniku nije u potpunosti ustupio tražene podatke, konkretno PIB firme na koje se vodi vozilo, koje je koristio tako da je ta okolnost doprinijela da dužina kontrole bude duža nego što je neophodno.

Neosporna je činjenica, da je kontrolisano vozilo zaustavljeno na obilježanom pješačkom prelazu ali je građaninu R.K. predočeno da put koji se uključuje na bulevar nije opterećen saobraćajem, odnosno da se u zimskom periodu rijetko koristi za kretanje motornih vozila jer vodi prema ulici Slovenska obala gdje je zabranjen saobraćaj za motorna vozila i činjenicu da je na tom mjestu najpogodnije vršiti kontrolu vozila na području Budve, zbog prostora koji je pogodan za tu aktivnost.

U dijelu razgovora koji se odnosio na profesionalni odnos, mladost i neiskustvo policijske službenice nesporno je da je u konkretnom slučaju zbog prethodno preuzetih obaveza, službenica sama obavljala patrolnu djelatnost kao i činjenicu da svakom mladom službeniku treba dati vremena i razumijevanja da svoj rad podigne na veći profesionalni nivo posebno imati razumijevanja za propuste kako bi službenik dobio motivaciju da

poboljša svoj rad i unaprijedi svoj odnos prema građanima u toku preduzimanja svojih službenih ovlaštenja.

Na kraju razgovora, zajednički je konstatovano da ovakav vid ukazivanja na određene propuste doprinosi unaprijeđenju profesionalnog i odgovornog odnosa službenika, stvaranju i jačanju povjerenja građanina u rad policije i državnih organa, posebno u primjeni zakonskih ovlaštenja koja direktno zadiru u ljudska prava i slobode koji su Ustavom zagarantovani.

Obrađivač predmeta, član Savjeta A.S. Zeković, je konstatovao zadovoljstvo komunikacijom koja je ostvarena između građanina, podnosioca pritužbe, i službenika CB Budva i Savjetu predložio zaključenje na prvoj narednoj sjednici.

(13) Teško povrijeđeni biciklista se žalio na postupanje policajca Predmet br. 59-17

Građanin Z.D. iz Podgorice obratio se građanskoj kontroli policije prigovorom na zapisnik Uprave policije, sačinjenom na osnovu uviđaja od 12.08.2016. godine na magistralnom putu Podgorica-Golubovci, od strane J.N, u vezi saobraćajne nezgode u kojoj je učestvovao kao biciklista, zadobivši teške tjelesne povrede od udarca automobilom ovom prilikom. Podnosilac pritužbe je iznio da smatra da u predmetnom zapisniku nedostaju neke bitne činjenice, koje su direktno uticale na nalaz vještaka saobraćajne struke. Naime, kako je naveo, na njegovom biciklu je kritičnom prilikom postojala svjetlosna signalizacija, prednje i zadnje svijetlo, koje je bilo u funkciji, i koje je prilikom udara slomljeno, a da nigdje u zapisniku ova činjenica nije navedena, niti su izuzeti tragovi da se svjetlo polomilo prilikom udara automobila kao i da je duvao prilično jak sjeverni vjetar, što je još jedan bitan faktor koji je uticao na sastavljanje nalaza vještaka saobraćajne struke, i koji je bitno uticao na njegovu brzinu kretanja u trenutku nezgode. Iznio je stav da u zapisniku nije dato pravo činjenično stanje za sačinjavanje objektivnijeg nalaza vještaka saobraćajne struke. U daljem opisu se navodi još jedna bitna činjenica da je veoma vjerovatno da je vozilo pomjerano prije dolaska policije na mjesto nezgode, što je i te kako uticalo na izradu skice, koja je veoma važan dio po kojem je napravljen nalaz saobraćajnog vještaka. Naveo je i da obzirom na sve navedene činjenice, i da je uvažena samo izjava osobe, koja ga je udarila, smatra da je zapisnik odrađen dosta površno, i uz propuste, kao i bez uzimanja njegove izjave, bez obzira na to što zbog psihofizičkog stanja nije bio u stanju da odmah da izjavu. Naveo je i da se već obraćao Upravi policije prigovorom na zapisnik urađen od strane saobraćajne policije. Uputio je molbu Savjetu da prigovor uzme u razmatranje, iz razloga što proces prilično traje, a građanin smatra da je oštećena strana u ovom slučaju. Naveo je i da je i sam strukovni inženjer saobraćaja.¹³

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje i obratio se podnosiocu pritužbe kako bi informisao kada je saznao za navodne manjkavosti u zapisniku i na osnovu kojih radnji, uz dostavu odgovarajućih dokaza s tim u vezi. Savjet se inicijalnim dopisom obratio i Upravi policije.

Podnosilac pritužbe u odgovoru koji je dostavio Savjetu je naveo da s obzirom da proces izuzetno dugo traje, jer je relativno skoro, tj. poslije više od 13 mjeseci dobio nalaz vještaka saobraćajne struke, i obaviješten je od strane ODT da neće biti pokrenut krivični postupak po službenoj dužnosti protiv lica koje mi je nanijelo teške tjelesne povrede, nije bio u mogućnosti ranije da uvidi manjkavosti koje postoje u zapisniku. Za iste je, kako

¹³ Podnosilac pritužbe u prilogu obraćanja Savjetu je dostavio sljedeću dokumentaciju: Prigovor na zapisnik Uprave policije od 29.11.2017g; Dopis ODT Ktr.br 14**/17 od 05.12.2017 sa Medicinskom ekspertizom Ktr.br. 11**/16 od 24.11.2016 i Nalazom i mišljenjem vještaka Ktr.br.11**/16 od 11.09.2016; Zapisnik Uprave policije br.10**/2016 od 12.08.2016 i Prigovor na čutanje administracije upućen MUP dana 04.12.2017.

navodi, saznao tek po dobijanju nalaza vještaka saobraćajne struke, a koji ima dosta nepoklapanja sa zapisnikom iz Uprave policije.

Istakao je i da lice koje mu je nanijelo povrede nije ni privedeno u CB poslije saobraćajne nezgode, već je poslije davanja izjave pušten da ide kući, a to se jasno vidi u zapisniku Uprave policije, što građanin cijeni kao "jedan veliki apsurd".

Shodno navedenom, podnosilac pritužbe se konsultovao sa saobraćajnim vještakom, koji mu je objasnio da su mu potrebne fotografije sa uviđaja i biciklo, da bi se utvrdilo pravo činjenično stanje, jer po nalazu saobraćajnog vještaka, koji je imao izjavu samo lica koje me je udarilo, ali i ne pravo činjenično stanje, ispada da je on okrivljeni u ovom slučaju, što kako navodi nema apsolutno nikakve logike. U pogledu dokaza vezanih za svijetla na biciklu, informisao je Savjet da iste nije u mogućnosti dostaviti iz razloga što do danas nije mogao doći do njih, a ni do bicikla, jer da ih ima situacija bi vjerovatno bila mnogo jasnija. Istakao je i da zna kuda se kretao, i na osnovu toga, auto nije moglo biti tako precizno parkirano u lijevoj kolovoznoj traci, bez obzira što to lice nije kočilo, nego je nastavilo kretanje poslije kontakta sa njim. Naveo je i da s obzirom na sve navedeno, želi da pokrene krivično pravni postupak protiv lica koje mu je nanijelo teške tjelesne povrede, zbog zdravstvenog stanja u kojem je bio, a i posljedica koje ima i danas, kao i zbog toga što je bukvalno momentalno ostao bez posla, a istakao je i spremnost da pokrene i krivični postupak protiv odgovornih lica, ukoliko se utvrdi da se slučaj zataškava, ili bude imalo elemenata korupcije, zbog čega su potrebni navedeni dokazi.¹⁴

Uprava policije u odgovoru koji je na inicijalni dopis dostavila Savjetu navela da je 12.08.2016 oko 20,40h Dežurna služba Stanice policije za bezbjednost saobraćaja obavijestila Ekipu za vršenja uviđaja da se na magistralnom putu Podgorica-Bar, u blizini „Tehno puta“ dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj je je jedno lice, kao biciklista, zadobilo teže povrede, nakon čega je ekipa saobraćajne policije za vršenje uviđaja izlaskom na lice mjesta odmah obezbjedila lice mjesta saobraćajne nezgode radi očuvanja materijalnih tragova nastalih prilikom kontakta učesnika saobraćajne nezgode. S tim u vezi, a u kontekstu prigovora podnosioca pritužbe Zlatka Dobrovića da u zapisniku nijesu unijeti tragovi stakla, prednjeg i zadnjeg svijetla sa njegovog bicikla, a koja su po njegovoj izjavi bili u funkciji, ako su tragovi uopšte postojali, Uprava policije je navela da je to vjerovatno iz razloga jer se do izlaska službenika Ekipe za vršenje uviđaja saobraćaj odvijao normalno i mnoga su oštećenja na biciklu prouzokovana nakon nezgode, mnogi tragovi sa lica mjesta pomjereni, uklonjeni ili oštećeni prolaskom većeg broja vozila jer je u pitanju magistralni put sa velikom frekvencijom saobraćaja. U dopisu stoji i da je u Zapisniku navedenu činjenicu konstatovao policijski službenik J.N. navodeći da je lice mjesta promijenjeno jer su učesnici u saobraćaju pomjerali biciklo van kolovoza uz napomenu da su svi zatečeni tragovi prenijeti na skicu lica mjesta. Dalje, u kontekstu navoda građanina da je "duvao prilično jak sjeverni vjetar" Uprava policije u odgovoru je navela da se navedena činjenica u zapisniku ne može konstatovati već samo stanje površine puta (suv, suv sa prašinom, mokar, zaledjen posut, zaledjen neposut, klizav i dr), svjetlosne prilike (dan, noć, smanjena vidljivost - magla, snijeg, prašina, dim i dr), te drugi podaci o putu - svjetlosnim prilikama, uz napomenu da prilikom sačinjavanja zapisnika nije uzeta u obzir samo izjava drugog učesnika saobraćajne nezgode kako je građanin naveo već da se izjave od učesnika moraju unijeti u zapisnik, kao i da policija ne može uticati na njihov sadržaj. U nastavku dopisa upućenom Savjetu a povodom konstatacije Dobrovića da od njega nakon nezgode nije uzeta izjava, Uprava policije je istakla da se do 19.08.2016. nije mogla uzeti izjava zbog stanja u kojem se lice nalazilo uslijed povreda zadobijenih u predmetnoj nezgodi, kao i da se tog dana kada je uzeta on nije sjećao kako je iste došlo. Uprava policije je navela i da prilikom preuzimanja zapisnika građanin D. nije imao

¹⁴ U prilogu dopune pritužbe građanin je dostavio Zahtjev Upravi Policije od 15.11.2017. i Zahtjev ministru unutrašnjih poslova od 29.11.2017; Dokumentacija Savjeta.

primjedbe, da prigovor upućuje nakon više više od godinu dana od saobraćajne nezgode a da je jedino obraćanje ovim povodom bilo 15.11.2017. godine (br.akta 01-231/17-28288/1), u formi zahtjeva za izdavanje fotografija uviđaja i prevoznog sredstva-bicikla, na koji je blagovremeno i odgovoreno. U zaključnici obraćanja upućenog Savjetu se navodi da je Zapisnik sa spisima predmeta Stanica policije za bezbjednost saobraćaja prosljedila Tužilaštvu na ocjenu i mišljenje, a postupajuća tužiteljka D.I.Đ je, 13.09.2017. godine, donijela konačnu odluku iz koje proizilazi da nema osnova za preduzimanje krivičnog gonjenja protiv bilo kojeg lica za bilo koje krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, pri čemu su odluci prethodili dokazi u spisima predmeta uključujući i nalaz i mišljenje vještaka saobraćajne struke.

Povodom pritužbe Savjet je kontaktirao i NVO "Biciklo.me". Predmet je u završnoj fazi postupka a obrađivač predmeta je predsjednik Savjeta advokat Zoran Čelebić.

(14) Građanka T.T. iz Podgorice imala primjedbe na postupanje dvojice službenika CB Podgorica

Predmet br. 60-17

Građanka T.T. iz Podgorice obratila se građanskoj kontroli policije primjedbom na postupanje policijskih službenika CB Podgorica, Đ.P. i D.D. Navela je da je, 17. oktobra 2017, napadnuta od strane M.B. i to dok je kod nje u stanu boravio 14-godišnji, mlađi, sin kojem je pomagala u školskim obavezama. Pola sata nakon tog događaja, pošto se postarala za dijete, otišla je u CB Podgorica radi podnošenja prijave, gdje su već nalazili pomenuti M.B. i njegova supruga N.B, koji su dali iskaz da je tokom kritičnog događaja napad izvršila građanka T.T. Jedan od dokaza za neistinitost njihovih navoda, navela je podnositeljka, je činjenica da je građanka N.B. mnogo krupnija i mlađa žena od nje kao i da je njen suprug pred sudijom za prekršaje sebe opisivao kao veoma snažnog i korpulentnog muškarca koji se bavi mnogim borilačkim sportovima. Nakon podnošenja prijava pušteni su kućama a kako su Božovići svojoj stigli prije podnositeljke pritužbe, njoj je prilikom pokušaja da zatvori vrata od svog stana M.B. "hitro, nepozvan i nenajavljen upao, verbalno prijetio i vrijeđao je". Građanka T.T. je pozvala policiju u dva navrata ali, pošto policija nije htjela da izađe na lice mjesta, ona je ponovo otišla u CB Podgorica radi podnošenja prijave protiv M.B. Ovom prilikom kako je navela, policijski službenici su je odveli u jednu kancelariju u prizemlju gdje je čekala dok se nije pojavio Đ.P, a potom i M.B.

Građanka je navela da je policijski službenik Đ.P.bio veoma agresivan, doimao se prilično nervozan i ljut i tražio je od nje, kako je navela, da se sa M.B. pomiri što je odbila i tražila da se od nje uzme izjava povodom napada. Tada je Đ.P. rekao da će je pritvoriti zbog čega je opet zatražila da podnese prijavu što joj je i omogućeno. Istakla je ovom prilikom i da je policijski službenik prilikom uzimanja prijave bio veoma ljut, vikao je na nju i prijetio da će prekinuti sa aktuelnim radnjama. Nakon toga je prema navodima, sada u trećoj kancelariji, čekala pola sata tokom kojih joj je D.D, i ranije prisutan kada i Đ.P, saopštio da će je "odvesti u pritvor" i da sačeka da on pripremi dokumentaciju, nakon čega je u pritvor odvedena, ali bez uručivanja Rješenja o zadržavanju, već je samo dobila Informaciju o pravima za zadržano lice, a nije joj rečeno zašto je odvođe. Mnogo kasnije, kada je njen advokat kopirao spise predmeta kod sudije za prekršaje, uočili su službenu zabilješku policije, u kojoj se navodi da je zadržana zbog člana 10 Zakona o javnom redu i miru iako je jasno, na osnovu podnijetih prijava i satnice na njima te samih službenih zabilješki CB Podgorica, da to nikako ne može biti razlog, te da je, kako je navela, zadržana tj. pritvorena nakon što je prijavila građanina M.B. zbog neovlaštenog upada u njen stan, vrijeđanja i prijetnji.

U nastavku pritužbe T.T. je navela da samo pritvaranje izgleda nije bilo dovoljno, da je u pritvoru provela punih 12 sati jer je sudija koju su kontaktirali tek u 8:30h ujutru rekla da je dovedu u 12:15h kada ona počinje sa radom obzirom da je uvijek popodnevna

smjena. Ovom prilikom podnositeljka pritužbe je podsjetila Savjet na odredbu člana 27 Zakona o policiji koji u dva navrata upotrebljava pridjev "izuzetno" i to: kada se određuje zadržavanje i kada ono traje duže od 6 časova. S tim u vezi je istakla da osnova za njeno "izuzetno" zadržavanje i njegovo "izuzetno" trajanje u konkretnoj situaciji, kako je gore objašnjeno i vidi se iz dokumentacije koju je, nema, kao i da nikada, niti u jednom momentu nije bilo koga ni fizički niti verbalno napala tj. vrijeđala, a ni prijetila na bilo koji način. U nastavku se navodi da kada je u pitanju prijava za djelo koje jasno predviđa član 169 Krivičnog zakonika - Narušavanje nepovredivosti stana, policija, D.D, kao obrađivač, je istu odbio a građanka T.T, kako je navela, nema bilo kakvo saznanje da je po ovoj prijavi vršena bilo kakva istraga jer nije bila kontaktirana ni od policije ni od tužilaštva, što je bilo neophodno, posebno što je policija u pisanom odgovoru dostavljenom advokatu tek nakon više urgencija, uputila da M.B. za ovo krivično djelo goni po privatnoj tužbi pred Sudom za prekršaje. Podnositeljka pritužbe je navela i da je ona uvažen državni službenik sa više od 20 godina radnog iskustva i veoma rijetkim kvalifikacijama, zapošljena, između ostalog, i na direktnom upravljanju i implementaciji fondova Evropske unije, angažovana u procesu pregovaranja kao član radne grupe za poglavlje koje se tiče temeljnih prava i sudski tumač za kineski jezik.

Podnositeljka pritužbe je navela da je postupanje M.B. za nju bilo dramatično iskustvo, preciznije tortura, da je tokom pritvora doživjela kolaps i kolima hitne pomoći je odvedena u Urgentni centar gdje je više sati primala terapiju, te da se Savjetu obraća sa očekivanjem da pruži objektivniju, racionalniju i sveobuhvatniju perspektivu gledanja i tumačenja gore opisanih događaja i ponašanja, i u nadi da će odgovorne osobe iz policije biti adekvatno kažnjene a njena prijava za opisano krivično djelo na kraju procesuirana. Podnositeljka pritužbe u prilogu obraćanja Savjetu je dostavila kopiju dvije prijave koje je podnijela CB Podgorica, službene zabilješke CB Podgorica i odgovor CB Podgorica na prijavu protiv M.B.

Uprava policije je informisala da je u službene prostorije CB Podgorica, 17. oktobra 2017 u 20,11h pristupila N.B. iz Podgorice i podnijela pismenu prijavu protiv komšinice T.T. zbog fizičkog napada, da je Osnovna državna tužiteljka u Podgorici B.M. ovim povodom upoznata sa prijavom i da se izjasnila da u navodima imenovane nema elemenata krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti. Istog dana u 20,55h u prostorije CB Podgorica pristupila je i građanka T.T. i podnijela pismenu prijavu protiv M.B, zbog fizičkog napada i drskog ponašanja te da je sa istom upoznata Osnovna državna tužiteljka B.M, koja se takođe izjasnila da u navodima građanke T.T. nema elemenata krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti. Nakon podnošenja navedenih prijavi policijski službenici su T.T. i M.B. upozorili na dalje ponašanje, nakon čega su pušteni kući, a istog dana T.T. je u 23,52h pristupila u CB Podgorica i podnijela pismenu prijavu protiv Mihaila Božovića, zbog vrijeđanja i prijetnji u njenom stanu. Sa prijavom je upoznata ODT u Podgorici B.M, koja se izjasnila da u navodima nema elemenata krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti a po zaprimljenoj prijavi, po pozivu, u prostorije CB Podgorica pristupio je i M.B. Savjet je dalje informisan da obzirom da su M.B. i T.T i nakon prethodnog upozorenja nastavili sa vršenjem prekršaja, dana 18. oktobra 2017.godine u 00,30h na osnovu čl. 166 st. I Zakona o prekršajima slobode lišen M.B. zbog počinjenih prekršaja iz čl. 10 i čl. 7 Zakona o javnom redu i miru, na štetu T.T, kao i T.T zbog počinjenog prekršaja iz čl. 10 Zakona o javnom redu i miru, na štetu Božović Nevenke. O lišenju slobode je kako se navodi 18.oktobra 2017.godine u 08,30h, obaviještena sudija za prekršaje u Podgorici N.K, koja je zatražila da joj se imenovana lica sprovedu istog dana u 12,15h na dalju nadležnost i postupanje. U zaključnici odgovora koji je Uprava policije dostavila Savjetu ovim povodom stoji da je sa navodima T.T, od 17.oktobra 2017, upoznat i pomoćnik komandira za prekršajnu preventivu CB Podgorica, SP za JRM, koji se izjasnio da u navodima prijave nema elemenata prekršaja, obzirom da nema javnog mjesta te da

se oštećenoj po članu 111 Zakona o prekršajima ustupe podaci za pokretanje prekršajnog postupka.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač, član Savjeta, dr Vladimir Diobričanin, je predložio zaključenje na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

(15) Zlostavljanje životinja: U Tivtu pas navodno korišćen kao mamac u izlovu ribe
Predmet br. 61-17

Nevladina organizacija (NVO) za zaštitu životinja "Spasi me" iz Danilovgrada obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na slučaj navodne zloupotrebe životinja u opštini Tivat a povodom informacije da se psi koriste kao mamci za izlov ribe, i obavijestila ovo tijelo da je obraćanje s tim u vezi uputila Upravi policije i Odjeljenju bezbjednosti Tivat. Ova NVO je uputila molbu Savjetu da isprati i ocjeni postupanje policije u konkretnom slučaju i u prilogu dostavila screen shot obraćanja Upravi policije i OB Tivat kao i fotografiju na kojoj se vidi pas u vodi koji se navodno koristi kao mamac. Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i obratio se Upravi policije i OB Tivat da informišu o preduzetim mjerama i radnjama.

Načelnik OB Tivat je informisao da su službenici izvršili neophodne provjere pa su na području naselja Lepetani obavljani razgovori sa više građana kao i sa načelnikom Komunalne policije u Kotoru, koji ima prebivalište na tom području, koji su saopštili da se sporni snimak mjesta događaja u akvatoriju zaliva ne odnosi na teritoriju opštine Tivat, već da to područje pripada Kotoru, kod naselja Stoliv. Kako je u vezi predmetnog događaja informisan i Osnovni državni tužilac (ODT) u Kotoru izvršene su neophodne konsultacije pa je odgovor u vezi postupanja službenika OB Tivat dostavljen Tužilaštvu dana 26.12.2017. U komunikaciji sa postupajućim tužiocem konstatovano je da je povodom predmetnog slučaja upoznato i OB u Kotoru.

Na traženje Savjeta načelnik Odjeljenja bezbejdnosti (OB) Kotor je obavijestio da su povodom predmetnog događaja policijski službenici, odmah po saznanju a na osnovu izvršenog uvida u nastalu fotografiju psa vezanog u moru, preduzeli mjere u cilju određivanja lokacije lica mjesta. Nakon što je ustanovljeno da bi predmetna lokacija mogla biti na potezu Stoliv - Verige, izvršen je obilazak kompletnog priobalnog dijela Stoliva, u dijelu teritorijalne nadležnosti OB Kotor, a sve u cilju pronalaska lica mjesta, uginule životinje i bližih saznanja o eventualnom počinocu.

Izvršenim obilaskom predmetne teritorijalne nadležnosti, službenici nijesu mogli pronaći lice mjesta, uginulu životinju kao ni detalj - mrlju žute boje sa fotografije koji odgovara detaljima u Jadranskom moru na teritoriji nadležnosti. Kako prethodno navedeno nije dalo rezultate, službenici su na licu mjesta obavili razgovor sa više mještana naselja Stoliv koji su o događaju upoznati sa društvenih mreža ali im je, kako su istakli, ovaj događaj desio u Stolivu, tada kao ni ranije. Službenici na osnovu pribavljenih operativnih saznanja u službene prostorije OB Kotor su pozvali određen broj građana i od njih uzeli na zapisnik obavještenja prikupljena od građanina, ali navedeno takođe nije dalo rezultate.

O preduzetim mjerama i radnjama službenika policije, upoznat je ODT u Kotoru, koji se izjasnio da za navedeni događaj nema elemenata krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti, te da se trenutno radi samo o događaju uslijed neposjedovanja informacije o licu mjesta, uginule životinje, vremena nastanka fotografije kao i da je preduzimanje daljih mjera i radnji potrebno nastaviti.

Nakon navedenog, policijski službenici su operativnom vezom, mještanimom kome je veoma dobro poznat priobalni dio, izvršili ponovni obilazak cjelokupnog dijela teritorije u zoni odgovornosti OB Kotor, ali istim nije pronađeno bilo šta interesantno za navedeni događaj.

Policijski službenici su obavili razgovor i sa predsjednikom Mjesne zajednice Stoliv, kojom prilikom je informisao da mu je priobalni dio Jadranskog mora izuzetno poznat, i istakao da se radi o dijelu koji se nalazi na potezu Stoliv - Verige, tačnije između zadnjih kuća u Stollvu i ribnjaka. Naveo je i da nema saznanja da se predmetni slučaj desio u ovom mjestu, niti mu je uopšte poznato da se na ovakav način životinje koriste kao mamac za ulov i slično, a naročito što se sa predmetne fotografije jasno vidi, da se radi o velikoj blizini obale, što je teoretski nemoguće da neko od mještana ne uoči ribare na vodi Jadranskog mora, bilo sa obale ili čamca jer svakodnevno šetaju pored mora.

U dopisu OB Kotor se navodi da na osnovu do sada preduzetih radnji policije sve činjenice ukazuju da se ovaj događaj najvjerovatnije desio na dijelu od samog kraja teritorijalne nadležnosti OB Kotor (zadnje kuće u Stolivu), prema Verigama (nadležnost OB Tivat), te se na osnovu navedenog, ne može sa sigurnošću utvrditi tačna lokacija gdje se desio događaj i u zoni čije teritorijalne nadležnosti. U zaključnici dopisa se navodi da su policijski službenici u vezi predmetnog događaja, u više navrata ostvarili komunikaciju sa nadležnim tužiocem, i tom prilikom insistirali na izdavanju naredbe za provjeru fejsbuk stranice "Podgorički vremeplov", na kojoj je objavljena predmetna fotografija uginule životinje, ali su obavješteni da naredbu nije moguće izdati već da je potrebno nastaviti terenski rad u cilju prikupljanja bitnih činjenica za navedeni slučaj.

Savjet je ovom prilikom obavješten i da su kompletni spisi predmeta formirani od strane službenika policije povodom ovog događaja dostavljeni ODT-u u Kotoru na upoznavanje i dalje postupanje te da službenici OB Kotor u saradnji sa službenicima OB Tivat i dalje preduzimaju mjere i radnje u cilju utvrđivanja činjenica vezano za predmetni događaj.

Potom je i Uprava policije informisala da službenici OB Kotor i službenici OB Tivat, sprovode zajedničke aktivnosti i dalje provjere, operativno preduzimajući potrebne mjere u cilju utvrđivanja eventualnih nedozvoljenih radnji učinjenih od strane NN lica ili više njih, u konkretnom slučaju.

Savjet je odgovore iz policije javno objavio i dostavio podnosiocu pritužbe ali i određenom broju drugih aktivnih NVO pozivajući ih da dodatnim informacijama podrže i pomognu napore policije ali se nijedna od njih dodatno nije obratila Savjetu.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač, član Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković, je predložio zaključenje na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

(16) Građanin iz Pljevalja se žalio na postupanje saobraćajnih policajaca Predmet br. 1-18

Građanin D.B. iz Pljevalja obratio se građanskoj kontroli policije ukazujući na događaj od 27.10.2017.godine kada ga je u selu Odžak kod Pljevalja zaustavila patrola saobraćajne policije i pri vršenju svojih ovlašćenja, kako je naveo, na licu mjesta svojim radnjama sve do privođenja, posebno imajući u vidu da ima 80 godina i da je šećeraš i srčani bolesnik, u kontinuitetu više od šest časova izložila verbalnoj torturi i nasilju. U pojašnjenju događaja podnosilac pritužbe je naveo da se navedenog dana kretao automobilom u pravcu Pljevalja, da je na zaustavni znak policijskog službenika Starovlaha stao, na šta mu je ovaj rekao „produži, produži“ ali da je njegov kolega K. tada rekao „ne ići, kontrola“. Građanin D.B. navodi da je kod policijskih službenika ovom prilikom uočio nervozu posebno iskazanu kroz njegovo „sporo“, u skladu sa godinama, traženje dokumenata te da je običnim razgovorom istu pokušao odagnati ali bezuspješno, da se obratio policijskom službeniku riječima da mu se čini da nije napravio nikakav prekršaj na šta je K, sa sve vrijeme ispruženom rukom u kabini auta i okrenut u pravcu kretanja vozila, odgovorio da ima pravo da kontroliše „kad koga i gdje koga hoće“. Na ovu tvrdnju građanin D.B. je rekao da i nije uvijek tako nakon čega je policijski službenik kretnjom ruke

pokušao uzeti dokumenta što je D.B. izbjegao i, kako je naveo, obzirom na čudno ponašanje i činjenicu da nije vidio amblem i broj na njemu upitao je policijskog službenika za ime od kada počinje neprofesionalno tretiranje. Postao je, kako u pritužbi stoji, koletarala i plijen za izživljavanje na način što je policajac naglo otvorio vrata automobila u kojem je sjedio građanin, umalo izvaljujući ih, i naredio mu da izađe što je ovaj odbio. Upozorio je K. da fizički ne nasrće na njega i njegova kola, saopštio mu da sa njim više neće da sarađuje i iznio zahtjev da ga privede sudiji za prekršaje ili da zove interventni vod. Svo to vrijeme, naveo je građanin, drugi policijski službenik S. je regulisao sabraćaj i ponekad viknuo „nek produži, nek produži“, vjerovatno shvatajući da je K. pretjerao. Građanin je u nastavku opisa događaja naveo da je više od dva sata čekajući mirno sjedio u otvorenom autu gdje mu je bilo veoma hladno, da na provokacije nije odgovarao a kad mu je policijski službenik rekao u prolazu da je prebrzo ili pod svjetlima (ne zna tačno) vozio, odgovorio mu je „lažeš“ i ni jednu riječ više nije uputio. Istakao je i da mu za vrijeme zadržavanja niko nije tražio dokumenta ili bilo koju radnju u cilju sprovođenja propisane kontrole, sačinjavanja zapisnika koji je on kao građanin očekivao radi unošenja primjedbi. Ovom prilikom građanin nije upoznat sa svojim pravima i obavezama, niti posljedicama odbijanja saradnje sa njima. U jednom momentu, kako je naveo, čuo je S. kako mu kaže „da ga zna“ što mu nije bilo jasno jer se ne eskponira u javnosti, najmanje živi u Pljevljima gdje nema imovinu već samo rođake. Tim povodom B. je izašao iz auta i sa pola raširenim rukama od iznenađenja upitao S. „odakle ga zna?“, nakon čega mu je ovaj prišao na korak do bijele linije sredine kolovoza gdje je Bošković stajao, zgrabio ga za ruku i pitao „da li to prijetiš?“. Građanin B. je tada istrgao ruku, pitao ga šta radi na šta je dobio odgovor da se „zbog prijetnji i napada na službeno lice udalji tri koraka“. Građanin je ponovio zahtjev za privođenje sudiji za prekršaje, rekli su da ga tamo vode a pri ulasku u vozilo je upitan da li hoće da uradi alko test na šta je negativno odgovorio jer im, kako je naveo, ne vjeruje već je obavijestio da to želi uraditi u zdravstvenoj ustanovi. Ipak je priveden u Stanicu policije gdje je zadržan do 01-02h poslije ponoći gdje mu je, kako je naveo, bilo strahovito hladno i gdje je potpisao više dokumenata, za neke navodi da nije ni sam znao šta. U opisu događaja se navodi da ga je policijski službenik K. potom obavijestio da njegovo vozilo nije bilo registrovano a građanin je konstatovao da su mu dokumenta bila u ruci. Povelili su ga kod sudije, kako je naveo uz pratnju dvojice policajaca, uveli ga u „maricu“ kao klošara, bacača bombi, demonstranta, lopova kada je shvatio da su sva tortura, ponižavanje i protivpravno postupanje tokom zadržavanja režirano radi osвете prema njemu. Sudija se, kako je naveo, tokom suđenja „sprdao“ sa njim i bilo mu je važno samo da sazna zašto se on svađao sa policijom, sudio ga je jer je odbio alko test, nije ga zanimala tvrdnja da testiranje nije odbio već da je samo tražio da se sprovede u medicinskoj ustanovi, nije htio da čuje za uvrede i poniženje koje je kao građanin pretrpio. Po završetku suđenja policajci koji su ga doveli nisu ga htjeli vratiti u Odžak, mjesto udaljeno od Pljevalja 13,5 km, a ovom prilikom kod sebe nije imao telefon, niti novaca, bilo je hladno i padala je kiša. Nakon nekoliko dana, kako je naveo, stigla je nova tužba u kojoj sudiju ne zanima neljudski odnos saobraćajne policije prema njemu, gaženje ljudskih prava s tim u vezi, izživljavanje i linč nad građaninom već samo činjenica zašto se građanin svađao sa policijom. Podnosilac pritužbe je ovom prilikom napomenuo da su na suđenju bila prisutna oba policijska službenika iz kritičnog događaja, da je S. izjavio da ga ne poznaje a na njegovo pitanje zašto je tokom događaja rekao drugačije, odgovorio je da ga se sjeća iz jedne intervencije gdje je „ležao u kanalu“. S iznijetim u vezi, Bošković je konstatovao da je tačno da je imenovani policijski službenik bio na uviđaju drugom prilikom ali po njegovom pozivu dok je spriječavao da jedna firma pravi šetu na parceli koja je njemu data na korišćenje, a da šteta od prethodna dva puta nije otklonjena. Iznio je i da je tačno da te policajce nije poznao, niti znao čija je kompanija tokom izvođenja radova pričinjavala štetu za koju je on, kako je naveo, postao kolateralna. Naveo je i da se sjeća da je tada, po njegovom pozivu, sa inspektorom u civilu došla policija koja je opstruirala rad, da je

saznao da je u pitanju „MAT Company“, Šarićeva kompanija, i da je vidjevši situaciju zatražio udaljenje policijskih službenika dok je inspektor mjerio, slikao lice mjesta i obavljao razgovor sa njim. Ali policajci su, kako je naveo, nastavili da ometaju rad. Podnosilac pritužbe je zaključio da je povodom konkretnog događaja koletarala bio on, i to od momenta kada ga je policijski službenik poznao u autu u Odžaku te da je sve radio ne u cilju zaštite vozača u saobraćaju već samo radi osвете. Ovom pritužbom građanin je, između ostalih, zatražio odgovore na sljedeća pitanja: Mogu li policajci zadržati šoferu na mjestu intervencije više nego je potrebno da se obave formalnosti, pa i u postupku privođenja, uz konstataciju da je on zadržan više od dva sata; Da li se policija u postupku kontrole mora ponašati korektno, nenasilno, strpljivo i po propisanim normama?; Da li saobraćajni policajci smiju, ako na neki način pogriješe, u postupku praviti kojekave „manevre“ tj. „pakovati“ u cilju dokazivanja da su bezgrješni?; Da li smiju provocirati građanina prilikom kontrole?; Da li u postupku kontrole policija mora sprovesti postupak po propisu, što podrazumijeva sačinjavanje zapisnika, potpisao ga građanin ili ne?; Da li policija zna da ne smije vršiti nasilje nad kontrolisanim licem i njegovom imovinom?; Da li je postojala obaveza privođenja sudiji uslijed nasilja na autu i njemu a na osnovu iznijetog zahtjeva?; Da li su policajci shvatili da je bio bespomoćan u načinu vršenja kontrole?; Da li su dužni reći svoje ime na zahtjev kontrolisanog i da li ih to iritira i omalovažava?; Da li smiju „pakovati“ kontrolisanom licu kako bi se prikazala njegova veća odgovornost od stvarne?; Da li se obučavaju u stilu da su uvijek u pravu obzirom da je na sudu uvijek 2:1 što im uliva povjerenje?; Da li se obučavaju da ako laže jedan, lažu oba i na kraju svi. Građanin B. je ovom prilikom konstatovao i da ga tokom cijelog zadržavanja policijski službenici nijesu pitali da li hoće da se podvrgne alko test-u već pri samom ulasku u vozilo, zapitao se zašto su ga iz Odžaka povelili sudiji tek nakon što je prethodno u Stanici policije proveo dva sata, zašto je u cijelom postupku zadržan više od sedam časova bez ikakvog objašnjenja, upoznavanja sa razlozima, saopštenja i dr; Zašto ga na mjestu zaustavljanja nijesu upoznali sa pravima, obavezama i posljedicama; Da li policajci znaju šta je to kršenje ljudskih prava i sloboda. Istakao je da želi da se ustanovi zašto postupajući sudija nije uzeo u razmaranje ni jednu njegovu tvrdnju, čak ni onu da je zadržan sedam sati, da je maltretiran i omalovažavan i upitao zašto ga je sudija promptno osudio samo za odbijanje alko test-a a ne i za remećenje javnog reda i mira po čl.11 st.1 Zakona.¹⁵

U odgovoru koji je Uprava policije dostavila Savjetu se navodi da su policijski službenici, obavljajući poslove kontrole u saobraćaju na putu Pljevlja - Đurđevića Tara u mjestu Odžak opština Pljevlja, tokom vršenja kontrole putničkog motornog vozila marke "Škoda Fabia" registarskih oznaka PV AD 0// kojim je upravljao D.B. navedenog dana, naišli na odbijanje imenovanog građanina da se podvrgne alko testiranju pomoću alkometra marke "Dreger" radi provjere prisustva alkohola u organizmu, što je konstatovano zapisnikom o izvršenoj kontroli prisustva alkohola u organizmu (br. 066540 i zapisnikom - prijavom br.530157), kao i da je na licu mjesta Bošković odbio da postupi po naređenju i preda na uvid vozačku dozvolu i saobraćajnu dozvolu govoreći: "Lažete sram vas bilo da nisam imao duga svjetla i kako vas nije sramota da lažete". Ovom prilikom građanin je izašao iz svog vozila, prišao R.S. i sa podignutim kažiprstom ruke rekao: "Zapamtićeš ti ko sam ja i sa kim imaš posla". Nakon ovoga, kako se navodi u dopisu, imenovani je lišen slobode i doveden u službene prostorije radi utvrđivanja identiteta i

¹⁵ Podnosilac pritužbe u prilogu obraćanja Savjetu je dostavio kopiju Rješenja Suda za prekršaje u Bijelom Polju od 11.12.2017 i Žalbe upućene Sudu za prekršaje u Podgorici od 29.12.2017. Građanin B. naknado je Savjetu dostavio kopiju Prijave koju je podnio MUP-Pljevlja Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije informišući o događaju od 21.01.2018.godine kada su mu dok se nalazio ispred garaže pored svog vozila pripadnici saobraćajne policije iz auta sirenom svirali a jedan od njih pokazao srednji prst a potom i nešto, kako je naveo, vikao. Ovim obraćanjem se zapitao da li će neko, u kontekstu iznijetog neprijatnog događaja, pripadnicima saobraćajne policije Pljevlja ukazati na odredbe Kodeksa policijske etike i način ophođenja prema građanima s tim u vezi.

preduzimanja drugih službenih radnji, uz sačinjenu službenu zabilješku o lišenju slobode 72 br. 02-229/17-9001/1 od 27.10.2017. godine o čemu je upoznat sudija za prekršaje radi privođenja imenovanog uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, bez upotrebe sredstava prinude. Od D.B. su prikupljena obavještanja na zapisnik od 30.10.2017. godine u kojem između ostalog navodi: "Policajac mi je rekao da sam vozio pod dugim svjetlima na šta sam im odgovorio nije tačno, lažeš". U datom zapisniku okrivljeni nije naveo bilo kakve primjedbe na rad policije. Zbog odbijanja da stavi na uvid vozačka dokumenta i istekle važnosti saobraćajne dozvole, okrivljenom je izdat prekršajni nalog za prekršaj iz člana 320 stav I tačka 39 i član 321 stav I tačka 30 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, dok je za prekršaj iz člana 318 stav I tačka 10 Zakona o bezbjednosti saobraćaja ("odbijanje alkotestiranja") protiv okrivljenog podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, od 27.10.2017, nakon čega je u zakonskom roku priveden u Sud za prekršaje u Bijelom Polju Odjeljenje u Pljevljima koji je donio rješenje osuđujući okrivljenog na novčanu kaznu od 180 € uz zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom "B" kategorije u trajanju od 30 dana i tri kaznena boda, sa troškovima postupka od 30 €, a predmetno rješenje je postalo pravosnažno i izvršno. Iz razloga što su se u radnjama D.B. stekla obilježja prekršaja iz člana 11 stav I Zakona o javnom redu i miru, ("omalovažavanje policijskih službenika"), protiv istog je podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka 02.11.2017. U nastavku odgovora koji je Uprava policije dostavila Savjetu ovim povodom se navodi da je okrivljeni iznoseći odbranu pred sudom ponovio da je oštećenim policijskim službenicima, rekao „da lažu“, da je u postupku sud u potpunosti povjerovao policijskim službenicima, dok je odbranu okrivljenog cijenio kao smišljenu radi izbjegavanja odgovornosti za dati prekršaj. Po ovom zahtjevu imenovani je rješenjem, 11.12.2017, zbog prekršaja iz člana 11 stav I Zakona o javnom redu i miru osuđen na novčanu kaznu od 500 € sa troškovima postupka od 30 €. Prilikom preduzimanja službenih ovlaštenja na strani policijskih službenika nijesu uočene bilo kakve nepravilnosti i nezakovitosti u radu i ophođenju prema okrivljenom.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač, član Savjeta, prof.dr Dražen Cerović, je predložio zaključenje na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

(17) Građani iz Pljevalja se žele na postupanje policije **Predmet br. 4-18**

Građanin M.M. iz Pljevalja obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije uslijed, kako je naveo, neprofesionalnog i nekorektnog odnosa policijskih službenika prema njemu, kršenja pravila postupka i propusta te nepostupanja i neobavješćavanja o ishodu podnijete prijave.

Građanin M.M. je naveo da je, 28.11.2017, u prostorijama CB Pljevlja podnio prijavu protiv M.D, zbog počinjenog krivičnog djela lažno prijavljivanje te da je izjavu na date okolnosti dao policijskom službeniku V.G. U prijavi je naveo da smatra da ga je imenovani građanin konkretnim činjenjem namjerno i ciljano prijavio i osumnjičio za podmetanje požara na njegovom vozilu, sa isključivim i jedinim ciljem da ga izloži maltretiranju, u smislu davanja izjava vezanih za predmetni slučaj, pozivanjem u policiju ili sa možda nekim drugim njemu poznatim motivom i planom.

U detaljnoj pritužbi, u kojoj su iznijeti i brojni podaci vezani za građanina M.D. koji se svode na to da je riječ o smišljenoj namjeri da obmane organe gonjenja i javnost, građanin M.M. je zahtijevao pisani odgovor od Uprave policije i ODT. Kod istih se i više puta neposredno interesovao za ishod podnijete prijave ali bez uspjeha zbog čega se i obratio građanskoj kontroli policije.

Građanin M.M. je u svojoj pritužbi istakao da mu je potpuno nejasno i nepoznato da li su službenici CB Pljevlja postupali po navedenoj prijavi, da li su preduzimali bilo

kakve mjere i radnje iz svoje nadležnosti u konkretnom slučaju, da li su o podnijetoj prijavi obavjestili ODT u Pljevljima, kao ni to da li se državni tužilac ovim povodom izjasnio, da li je protiv prijavljenog naložio pokretanje izviđajnih i istražnih radnji zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio krivično djelo za koje je on podnio krivičnu prijavu u redovnom postupku kod CB Pljevlja a koje se goni po službenoj dužnosti. Naveo je da ima nezvanične informacije da je po njegovoj krivičnoj prijavi „slučaj arhiviran“ a da Policija i Tužilaštvo tim povodom prijavljenog građanina nisu saslušali. Građanin je postupak Policije ocijenio neozbiljnim, neodgovornim i protivzakonitim, podsjećajući na obavezu uzimanja izjave od prijavljenog, kako bi dobio priliku da odbaci ili prizna iznijete optužbe.¹⁶

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu dr Vladimiru Dobričaninu na obradu i, u cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju, obratio se Upravi da informiše o preduzetim mjerama i radnjama ovim povodom.

Građani Pljevalja M.M, B.R. i Lj.L, dostavili su Savjetu i dopunu dokumentacije ukazujući na radnje pripadnika policije ovim povodom i to, kako su naveli, neprofesionalnog i nekorektnog odnosa, nesavjesnog i nepristrasnog obavljanja službene dužnosti, kršenja pravila i površnog vođenja postupka, kršenja osnovnih ljudskih prava i sloboda, nepostupanja i neobavješćavanja o ishodu postupka, maltretiranja i povrede prava na privatnost, uznemiravanja, povreda časti i ugleda pojedinca i nanošenja štete. Oni su ukazali da su ponašanje i aktivnosti službenika policije još jedna u nizu nezakonitih radnji i odluka sprovedenih s namjerom da se skretanjem istrage u pogrešnom pravcu i saslušavanjem određenih građana fingira istraga, te da se ne provjeravanjem i prećutkivanjem veoma bitnih činjenica u konkretnom slučaju, od sudskog procesuiranja zaštititi stvarni počinilac podmetanja požara pod vozilo građanina M.D.

Građanin M.M. je detaljno nabrojao i opisao sve svoje dolaske, po pozivu, u službene prostorije CB Pljevlja cijeneći da je postupanje policijskog službenika Ž.G. neprofesionalno i nikako ne može prihvatiti kao nesporazum, već kao namjeru maltretiranja i uznemiravanja te da ga, do obraćanja Savjetu, niko nije obavijestio o ishodu pozivanja, davanja izjave policijskim službenicima, poligrafskog testiranja, čime su, kako navodi, prekršeni zakonski propisi sa svjesnim ciljem i motivom da se osumnjičeni i pozivani na razgovore i poligrafsko testiranje izlože maltretiranju i šikaniranju, diskreditaciji, i javnosti predstave kao osobe koje su sklone vršenju krivičnih djela i baci sumnja javnosti na njih.

Nakon saznanja iz medija da se oko ovog slučaja u javnosti plasiraju grube neistine i obmanjuje javnost, te da se u tu obmanu uključuju i pojedini novinari sa očigledno poručenim tekstovima, pojedine NVO i Sindikat, te da se na krajnje drzak način zloupotrebljava povjerenje javnosti, podnosioci su kako navode krenuli u istraživanje kako se ovaj postupak ne bi sveo na „farsu“. Istakli su da su nakon dva mjeseca intezivnog istraživanja i prikupljanja podataka došli do vrlo zanimljivih činjenica i dokaza te da kako građani i zainteresovana javnost imaju pravo na potpunu i pravovremenu informaciju, na ovaj način žele Policiji, Savjetu za građansku kontrolu rada policije, Tužilaštvu i javnosti skrenuti pažnju na propuste i informacije koje su u konkretnom slučaju namjerno ili slučajno zanemarene, a smatraju ih veoma bitnim za rasvjetljavanje ovog slučaja i demistifikaciju pokušaja manipulacije istinom i činjenicama.

U svom grupnom obraćanju Savjetu trojica građana su naveli niz informacija, za građanina M.D, među kojima ima i onih koje su nerelevantne za postupak građanske kontrole policije i ocjenu primjene policijskih ovlašćenja, pa ih zato Savjet i ne objavljuje.

Građani u pritužbi postavili su pitanje zašto policijski službenici koji su vodili pomenute istražne i izviđajne radnje i aktivnosti nijesu ni pokušali da provjere iskaze M.D. koje im je pružio, kao i putem medija tokom trajanja istrage, a za koje se ispostavilo da su

¹⁶ Podnosilac pritužbe u prilogu je dostavio kopiju zapisnika o obavještenju prikupljenom od građanina od 28. 11. 2017; Dokumentacija Savjeta

netačni što upućuje da se radi o smišljenom pritisku na Policiju i plasiranju neistina od strane M.D.

U obraćanju Savjetu se navodi i upit zašto je pokušano da se u postupku sprovedenih izviđajnih i istražnih radnji napravi „dribling“ te su policijski službenici Ž.G, B.A i I.P, na „informativne razgovore“, „prikupljanje“, „davanje obavještenja od građanina“ i poligrafsko testiranje, pozivali građane bez kriminalnog dosijee ili kriminalne prošlosti, te šta je onda osnov za sumnju i koji je ozbiljan motiv da se ovi ljudi pozivaju i ispituju i pritom troše ogromna novčana sredstva države (građana) i zaključili da su ovakvim ponašanjem, neprofesionalnim odnosom i aktivnostima izložili neprijatnostima i maltretiranju građane koji nemaju nikave veze sa pomenutim događajem, što se istragom nesumnjivo i utvrdilo. Oni su na ovaj način povrijedili osnovna ljudska prava i slobode ljudi koje su pozivali na razgovore, na način što su ih pored izlaganja neprijatnostima izvrgli sumnjama javnosti da su bili učesnici pomenutih kriminalnih aktivnosti, koja u maloj sredini, kao što su Pljevlja šire i stvaraju intrige, različite verzije događaja i nagađanja na štetu tih ljudi. Iste nijesu obavijestili, a bili su u zakonskoj obavezi, da mogu na osnovu važećih zakonskih propisa odbiti poligrafsko testiranje, već su im samo ponudili na potpisivanje izjavu da su „upoznati sa svrhom i načinom testiranja putem poligrafa“, te da dobrovoljno pristaju na poligrafsko testiranje

Građani, podnosioci pritužbe, smatraju da su pomenuti policijski službenici rješavanju ovog slučaja prišli potpuno amaterski i neprofesionalno, reklo bi se laički, bez bilo kakve strategije i bez unaprijed osmišljene tehničko-taktičke i operativne logike rasvjetljavanja slučaja i da su u fokusu njihovih službenih radnji trojica uglednih građanskih aktivista.

U odgovoru Uprava policije dostavljenom Savjetu se navodi da je građanin M.M, 28.11.2018.godine u 08,40 h, dolaskom u službene prostorije CB Pljevlja obavijestio da je M.D. iz Pljevalja počinio krivično djelo - Lažno prijavljivanje iz čl.388 KZ CG te je na osnovu čl. 257. st.2. ZKP-a, prikupljeno obavještenje i o istom sačinjen Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina. U odgovoru je navedeno da su na osnovu čl.256 st.3 ZKP-a, prijava M.M. kao i Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina, 28.11.2017 , dostavljeni Osnovnom državnim tužilaštvu u Pljevljima na dalju nadležnost te da je ODT Pljevlja aktom od 25.12.2017.godine, shodno čl, 271 ZKP-a, obavijestilo CB Pljevlja da je državna tužiteljka odbacila krivičnu prijavu M.M. zbog ne postojanja osnovane sumnja da je prijavljeni izvršio prijavljeno krivičnog djelo, niti drugo krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti.

Savjet je građaninu M.M. dostavio na upoznavanje odgovor Uprave policije a kod CB Pljevlja, se povodom navoda trojice građana, interesovao za informacije vezane za pozivanje ovih građana na informativne razgovore u smislu da li su dobili pisane pozive sa jasnom naznakom razloga pozivanja i informacije vezane za sprovedene radnje poligrafskog testiranja sa posebnim naglaskom da li su policijski službenici imenovanim građanima naveli sve zakonske mogućnosti u vezi te radnje kao i mogućnoist da istu mogu i da odbiju.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač predmeta je član Savjeta, dr Vladimir Dobričanin.

(18) Zlostavljanje životinje u Petnjici: Zatraženo praćenje postupanje policije Predmet br: 7-18

Građanke D.K, iz Podgorice, i S.R, iz Bijelog Polja, zatražile su od građanske kontrole policije da prati i ocijeni postupanje policijskih službenika povodom prijave koju su, 30.01.2018, podnijele Upravi policije i Centru bezbjednosti (CB) Berane a odnosi se na zlostavljanje životinje u opštini Petnjica. U prilogu su, kroz odvojeno obraćanje Savjetu,

dostavile dokumentaciju, koja je postala dostupna na društvenoj mreži "Facebook", na kojoj se vidi da dvije osobe, mlađa i starija, nehumano postupaju prema životinji (psu) na način što je, prema objavljenom materijalu, zlostavljaju i ubijaju. Savjetu je dostavljena integralna prijava, sa priložima, podnijeta policiji a u kojoj se od iste traži da utvrdi identitet osoba koje tako postupaju prema životinji te da, zbog postupanja osnovane sumnje da je posrijedi krivično djelo, iz člana 309 KZ Crne Gore - Ubijanje i mučenje životinja i razaranje njihovog staništa, o svemu blagovremenu obavijeste nadležnog državnog tužioca.

Sličan zahtjev za praćenje postupanja policije podnijela je i NVO "Ruka Šapi".

Savjet je od direktora policije zatražio hitno postupanje i povratnu informaciju o preduzetim radnjama. Prema načelniku CB Berane i postupajućim policijskim službenicima Savjet je izdao preporuku da se po prijavi građanki postupa s posebnom pažnjom, efikasno i profesionlano.

Takođe, Savjet je upoznao sa obavještenjima dviju građanki i Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore i kod predsjednika, prof.dr Petra Ivanovića, inicirao diskusiju o zaštiti životinja uz učešće predstavnika nadležnih državnih organa i nevladinih organizacija koje su posvećene zaštiti životinja. Savjet je ocijenio da bi i učešće Uprave policije bilo neophodno a građanska kontrola policije bi Odbor i poslanike informisala o svojim ocjenama o primjeni policijskih ovlašćenja u vezi predmetne teme. Savjet smatra da bi, kroz konstruktivnu diskusiju, Odbor mogao da kreira odgovarajuće zaključke kako bi se unaprijedila primjena zakona i zaštita životinja.

Savjet za građansku kontrolu rada policije inicirao je kod direktora Uprave policije organizovanje tematskog radnog sastanka na kojem bi učestvovali predstavnici Uprave policije i nevladinih organizacija koje su posvećene zaštiti životinja. S tim u vezi Savjet je pozvao direktora Uprave policije da naloži kreiranje detaljne i sadržajne informacije o svim aktivnostima Uprave policije u vezi sa zaštitom životinja, komunikaciji sa NVO sektorom, uočenim problemima i nedostacima koji su u vezi sa NVO ili Upravom policije, u vezi sa primjenom Krivičnog zakona koji se odnosu na mučenje i ubistvo životinja te aktivnostima policije u vezi sa suzbijanjem borbi pasa i klađenja na borbe pasa. Takođe zatraženo je da direktor Uprave policije odredi starješine iz sjedišta Uprave policije i iz centara bezbjednosti Podgorica, Bijelo Polje, Herceg Novi, Budva, Bar i Pljevlja koji bi kompetentno prisustvovali predmetnom grupnom sastanku čije je održavanje inicirano.

Uprava policije je obavijestila da su službenici CB Berane, odmah i po saznanju iz sredstava javnog informisanja i društvenih mreža „ Facebook“, portal stranica Dnevnik novina da je dana 28.01.2018. godine NN lice iz sela Bor, opština Petnjica mučilo i zlostavljalo životinju (psa) , operativnim radom došli do saznanja da je navedeni događaj počinio M.A, od kojeg je zaprimljen Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina, kao i njegove maloljetne kćerke S.A, u prisustvu zakonskog zastupnika i socijalnog radnika. Naime, isti su izjavili da u konkretnom događaju nije bilo mučenja i zlostavljanja životinje, već da su imali namjeru da jednog psa lutalicu zbrinu - zadrže, a prethodno da ga „zaprše od buva“, prskajući ga sprejom i da je tom prilikom M.A. vezao psa za noge, kako ga ne bi povrijedio, pa je nakon zaprašivanja i pušten" navedeno je u policijskoj informaciji. Takođe Savjet je od Uprave policije obaviješten da je o događaju upoznat ODT u Beranama koje je naložilo da se protiv M.A: podnese krivična prijava za krivično djelo: Ubijanje i mučenje životinja i razaranje njihovog staništa iz čl. 309 KZCG .

Nakon saslušanja otkrivenog M.A. iz Petnjice, ODT u Beranama je primjenom instituta odloženog krivičnog gonjenja iz čl. 272 Zakonika o krivičnom postupku, donijelo rješenje kojim je otkrivenom M.A. naloženo da uplati iznos od 300 eura u korist JU "Dom starih" u Bijelom Polju.

Predmet je u završnoj fazi postupka. Obrađivač predmeta, član Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković, je predložio Savjetu da na prvoj narednoj sjednici zaključi predmet ocjenjujući pozitivnim i pohvalnim postupanje službenika CB Berane.

(19) Zaštita životinja: Komunikacija sa parlamentarnim Odborom za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje
Predmet: 7-18

Savjet je kod Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore i kod predsjednika, prof.dr Petra Ivanovića, inicirao diskusiju o zaštiti životinja uz učešće predstavnika nadležnih državnih organa i NVO koje su posvećene zaštiti životinja. Savjet je ocijenio da bi i učešće Uprave policije bilo neophodno a građanska kontrola policije bi Odbor i poslanike informisala o svojim ocjenama o primjeni policijskih ovlaštenja u vezi predmetne teme. Savjet smatra da bi, kroz konstruktivnu diskusiju, Odbor mogao da kreira odgovarajuće zaključke kako bi se unaprijedila primjena zakona i zaštita životinja.

U odgovoru dostavljenom Savjeu za građansku kontrolu rada policije, akt br. 00-63-10/18-3/1 od 12.02.2018. godine, predsjednik Odbora, prof dr Petar Ivanović, je informisao da je ovo radno tijelo Skupštine Crne Gore na svojoj XXI sjednici održanoj 8.02.2018.godine razmotrilo inicijativu građanke kontrole policije u kojoj se navodi da su građanke D.K. i S.R. zatražile praćenje i ocjenju postupanja policijskih službenika povodom prijave koju su 30.01.2018. godine podnijele Upravi policije i CB Berane, a koje se odnosila na zlostavljanje životinja u ovoj opštini. U dopisu se dalje navodi da, budući da sličnih primjera ima i u drugim opstinama, Odbor cijeni da navedeni primjer zahtjeva širu raspravu te da je odlučeno da se od Savjeta za građansku kontrolu rada policije zatraže dodatne informacije u vezi predmetne teme, prije svega u kontekstu primjene Zakona o zaštiti dobrobiti životinja. S tim u vezi, Savjetu je upućena molba da tražene informacije Odboru dostavi u što kraćem roku, kako bi na bazi istih na nekoj od narednih sjednica Odbor odlučio o potrebi održavanja konsultativnog saslušanja.

Građansku kontrolu policije prilično je negativno iznenadio odgovor predsjednika Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje prof. dr Petra Ivanovića. S tim u vezi Savjet je pozvao predsjednika i članove Odbora da profesionalno i ozbiljno prepoznaju ulogu i značaj građanske kontrole rada policije koja je ustanovljena, od 2005, Zakonom o unutrašnjim poslovima. Članovima Odbora Skupštine Crne Gore je posebno ukazano da Savjet za građansku kontrolu rada policije nije tijelo koje drugim državnim organima i tijelima u ovoj zemlji prebaca odgovornost i posao već je prepoznat po konstruktivnom pristupu i spremnosti da u svim područjima društvenog i ekonomskog života - u kojima se prepoznaje uloga policije - pruži stručnu pomoć i doprinese poboljšanjima. To je i zdravi pristup poštovanja i snaženja ove Države upravo kroz rad njenih institucija, ocijenjeno je u Savjetu.

“Upravo u tom kontekstu, je inicirana diskusija na samom Odboru - koji je i jedini matični odbor Skupštine Crne Gore za ovu materiju - iskazujući punu spremnost i otvorenost, da pomognemo i učestvujemo, zajedno sa predstavnicima Uprave policije, i pred Odborom iznesemo naše ocjene u vezi sa postupanjem i primjenom policijskih ovlaštenja. To je samo tek jedan od segmenata ukupne zakonske zaštite životinja” istaknuto je u Savjetu.

Inicirana diskusija, pod okriljem Odbora, bez prejudiciranja bilo koje vrste, pružila bi priliku da se okupe, uz policiju, i svi drugi institucionalni i društveni akteri te da je to odličan pristup, uz kvalitetnu pripremu svih, da se sagleda ukupno stanje oko implementacije različitih zakona i politika koji se odnose na materiju zaštite životinja.

Savjet je Odboru dostavio obilan materijal koji uključuje sve predmete po kojima je postupala građanska kontrola policije a odnose se na primjenu policijskih ovlaštenja u vezi sa zaštitom životinja.

Pažljivim čitanjem, i analizom, priloženog materijala članovi_ice Odbora biće u prilici da se detaljno i kvalitetno upoznaju sa problemima građana i stajalištima NVO, policijskom

praksom, viđenjem policijske organizacije kompletne ove materije, zatim koji su, posebno na lokalnom nivou, sa aspekta policije, ključni problemi u vezi sa zaštitom životinja, kakva je komunikacija policijskih službenika sa državnotužilačkom organizacijom i dr.

Na kraju Savjet je, kroz ponovno obraćanje Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, iskazao uvjerenje da je Odbor u cilju kvalitetne pripreme buduće odluke o eventualnom održavanju sjednice koja bi bila posvećana ovoj temi zatražio raspoložive informacije i od svih relevantnih državnih organa kao i drugih društvenih aktera.

Odboru su pruženi traženi podaci.

(20) Ubijanje i mučenje životinja: Građanka iz Herceg Novog obratila se građanskoj kontroli policije

Predmet broj: 7-18

Građanka A.Ć. iz Herceg Novog obratila se građanskoj kontroli policiji povodom krivične prijave koju je podnijela CB Herceg Novi protiv nepoznatog počinioca a zbog krivičnog djela Ubijanje i mučenje životinja iz Člana 309 KZ Crne Gore. Ona je Savjet pozvala da prati i ocijeni postupanje policije. U prilogu obraćanja je dostavila prijavu sa fotografijom na kojoj je uginula svezana zivotinja (pas) u moru.

Zbog razvijanja kvalitetnog odnosa i odgovorne komunikacije sa građanima i civilnim društvom Savjet je načelniku CB preporučio da se građanka kontaktira i pozove na neposredan razgovor a u cilju pružanja dodatnih pojašnjenja i informacija kako bi se policijski službenici, upravo na osnovu koncepta "Policija u zajednici", dodatno angažovali u pogledu saznavanja daljih operativnih podataka a sve u cilju identifikacije vlasnika životinje i mogućeg počinioca ovog krivičnog djela.

Savjet je zatražio i detaljnu povratnu informaciju o svim preduzetim radnjama povodom podnijete prijave građanke A.Ć.

Načelnik CB Herceg Novi, Dragan Banićević, informisao je Savjet da je građanka A.Ć, 08.02.2018, na e-mail adresu CB prijavila da je na društvenoj mreži Facebook na stranici „Podgorički vremeplov“ vidjela fotografiju uginulog i svezanog psa u moru, te da je ispod objavljene fotografije stajao natpis da je pas fotografisan u naselju Meljine u Herceg Novom.

Policijski službenici CB Herceg Novi, 9.02.2018, su o navedenom upoznali državnog tužioca u Osnovnom državnom tužilaštvu (ODT) u Herceg Novom i preduzeli niz mjera i radnji u cilju rasvjetljavanja predmetnog događaja. S obzirom da građanka A.Ć. u svojoj prijavi nije mogla precizirati mjesto i vrijeme izvršenja krivičnog djela, kao i da se na dostavljenoj fotografiji i Facebook stranici „Podgorički vremeplov“ ne može prepoznati lokacija gdje je fotografisano tijelo uginulog psa, policijski službenici CB Herceg Novi i Odjeljenja granične bezbjednosti Herceg Novi – Plovne jedinice su izvršili obilazak priobalnog područja od mjesta Kumbor do gradske luke „Škver“ u Herceg Novom, sa posebnim osvrtnom na priobalno područje u Meljinama. Tom prilikom nije pronađeno tijelo uginulog psa. Kako pretraga priobalnog područja nije dala rezultate, službenici su obavili razgovore sa više mještana iz naselja Meljine kao i sa ljudima koji se bave ribolovom, koji su nam saopštili da u moru nijesu primjetili tijelo uginulog psa i da nemaju podataka da se tako nešto desilo na području Meljina.

U obavljenom razgovoru sa građankom A.Ć. imenovana je istakla da je ostvarila kontakt putem Facebooka sa administratorom stranice „Podgorički vremeplov“, koji joj je odgovorio da ne posjeduje bliže informacije o osobi koja je objavila fotografiju i lokaciji gdje je fotografija nastala. Imenovana je saopštila da je bezuspješno pokušavala da dođe do što konkretnijih saznanja o navedenom događaju ali da ni ona ne posjeduje nikakve

dodatne informacije o prijavljenom događaju, te da nema nikakvih bližih saznanja o fotografiji koja je objavljena na društvenoj mreži.

Shodno preduzetim mjerama i radnjama policijski službenici CB Herceg Novi su u više navrata ostvarili komunikaciju sa nadležnim tužilaštvom u Herceg Novom, kojom prilikom se dežurni tužilac izjasnio da trenutno za predmetni slučaj ne postoje elementi krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti, već se radi samo o događaju, a sve iz razloga što nemamo lice mjesta, uginulu životinju, vrijeme i mjesto kada i gdje je nastala fotografija i druge bitne činjenice, pri čemu je tužilac naložio da se nastavi sa preduzimanjem daljih mjera i radnji.

Formirani su spisi predmeta o svim preduzetim mjerama i radnjama policijskih službenika CB Herceg Novi, koji su dostavljeni tužilaštvu u Herceg Novom na upoznavanje.

Nadležnom Državnom tužiocu je predloženo da se inicira izdavanje naredbe za provjeru i vještačenje Facebook stranice „Podgorički vremeplov“ na kojoj je objavljena sporna fotografija, sa ciljem da se utvrde bitne činjenice za dokazivanje, kojom prilikom smo povratno informisani da nije moguće izdati naredbu za pribavljanje potrebnih tehničko-tehnoloških podataka sa navedene Facebook stranice, s obzirom da se radi o firmi čije je sjedište u SAD.

S obzirom da su i u ranijem periodu na Facebook stranici „Podgorički vremeplov“ objavljivane fotografije na kojima su uginuli i svezani psi bačeni u more, a za koje se navodilo da su fotografisane na području Bokotorskog zaliva, o kojim postupanjima smo Vas i ranije obavještavali, smatramo da su policijski službenici CB Herceg Novi sa pripadajućim Odjeljenima bezbjednosti Kotor i Tivat profesionalno preduzeli sve mjere i radnje iz domena svoje nadležnosti, kako bi pokušali doći do bližih saznanja i bitnih činjenica za predmetne događaje.

Ono što je indikativno i što upućuje na sumnju da postoji mogućnost da se radi o zlonamjernim ili montiranim fotografijama, jeste činjenica da se u svakom konkretnom slučaju nije moglo odrediti mjesto i vrijeme gdje su fotografije nastale, a u razgovoru sa stručnim licima koji su pogledali zadnju fotografiju iz Meljina, isti su istakli da s obzirom na boju mora na fotografiji navedeni vremenski period objavljivanja fotografije nikako ne odgovara zimskim uslovima, tj. pretpostavka je da ako se događaj i desio, po boji vode najvjerovatnije se radi o ljetnjem vremenskom periodu.

Predmet je u završnoj fazi postupka. Obrađivač predmeta, član Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković, je konstatovao da je načelnik CB Herceg Novi u potpunosti postupio po izdatim preporukama građanske kontrole policije i da Savjet takav pristup treba pohvaliti i shodno tome je predložio zaključenje predmeta na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

(21) Kvalitet pruženih informacija Uprave policije nije zadovoljavajući

Predmet broj: 8-18

Savjet za građansku kontrolu rada policije obratio se Ministarstvu unutrašnjih poslova (MUP) - Direktoratu za poslove nadzora iskazujući nezadovoljstvo kvalitetom i sadržem pruženih odgovora od strane Uprave policije u vezi dvije teme, za koje su posebnim dopisima, tražene detaljne informacije o postupanju policije za period januar - oktobar 2017. godine. Savjet je dobio statistku koja je za razmatranje ovih tema, i upoređenje sa ranijim godinama, sasvim neupotrijebljiva i beskorisna.

S tim u vezi Savjet je prema MUP Crne Gore usvojio ovu konstataciju i preporuku: Savjet je konstatovao da je od Uprave policije dobio nepotpun i nedovoljno profesionalan izvještaj, pri čemu su vidljivi propusti obrađivača predmeta u Upravi policije. Izvještaj za period januar - oktobar 2017. je mnogo ispod uobičajenog kvaliteta koji je Uprava policija

za potrebe građanske kontrole policije kreirala ranijih godina a koje je Savjet za građansku kontrolu rada policije pohvalio i javno objavio. Dostava izvještaja takođe je učinjena na nedovoljno profesionalan i korektan način sa namjerom da se, kroz prikrivanje stvarnog datuma slanja dokumenta, dovede u pitanje međusobno povjerenje uspostavljeno između Savjeta i MUP. Savjet poziva Generalnog direktora Direktorata za nadzor MUP Crne Gore da obrađivača predmeta pozove na odgovornost kako bi se blagovremeno skrenula potrebna pažnja u vezi sa unaprijeđenjem lične i profesionalne odgovornosti te osigurao i očuvao potreban kvalitet u radu MUP Crne Gore.

U vezi odgovora Uprave policije koja se odnosi na pitanja zaštite od nasilja u porodici a koji je dostupan na ovom [linku](#) od MUP Crne Gore je traženo kompletiranje podataka, sa jasnim pregledom preduzetih policijskih ovlašćenja po organizacionim jedinicima policije (CB/OB) a kako je građanska kontrola policije tražila inicijalnim dopisom.

Odgovor Uprave policije na interesovanje Savjeta u vezi sa zaštitom i zakonitim postupanjem prema životinjama, spriječavanjem organizovanja borbi pasa i kladenja i saradnja sa NVO koje se bave zaštitom životinja dostupan je na ovom [linku](#).

Po prijemu zbirne informacije o kretanju problematike nasilja u porodici na području nadležnosti CB Podgorica, sredinom februara 2018, Savjet je istu dostavio MUP Crne Gore, cijeneći da je ista pregledna, precizna i jasna za korišćenje, objektivno sagledavanje problematike i upoređenje sa ranijim godinama. U vezi sa već izdatom ocjenom o dostavljanju informacija neodgovarajućeg kvaliteta Savjet je dodatno preporučio da se za službenicu Uprave policije, koja je ranije obrađivala predmet, organizuje odgovarajući interni trening u CB Podgorica.

U vezi ovog slučaja, obrađivačica predmeta u Upravi policije je obavila konsultaciju sa članom Savjeta koji, u ime Savjeta koordinira programom "Zaštita od nasilja u porodici". Istim povodom održana je i konsultacija predsjednika Savjeta i rukovodioca Odjeljenja Uprave policije za planiranje i razvoj. Konstatovano je da će ubuduće biti dostavljeni odgovarajući podaci.

(22) Dostupnost CB Berane: Izdata preporuka Upravi policije

Predmet broj: 8-18

Savjet za građansku kontrolu rada policije kontaktiralo je desetak građana_ki koji_e su ukazali_e da ne mogu putem elektronske pošte ostvariti kontakt sa Centrom bezbjednosti (CB) Berane. Kažu da im nijesu uspjeli brojni pokušaji da se obrate imenovanom CB već im se poruka, iz njima nepoznatog razloga, vraća. S tim u vezi Savjet direktoru Uprave policije uputio preporuku da naloži odgovorajućoj službi da provjeri validnost adrese: pjberane.rukovodilac@policija.me te da pristupe otklanjanju uočenog kvara kako bi email redovno funkcionisao ili da se otvori i javno objavi nova adresa za kontraktiranje CB Berane. Na zvaničnom sajtu Uprave policije javno je objavljena navedena adresa kao kontakt za CB Berane. Savjet je u izdatoj preporuci ocijenio da dostupnost Uprave policije odnosno CB Berane treba redovno osigurati i preko elektronske(ih) adrese(a) koje treba ažurno provjeravati i uredno odgovarati odnosno komunicirati sa građanima.

Na preporuku je odgovorio generalni direktor Direktorata za poslove nadzora, doc.dr Danilo Ćupić, koji je informisao da je adresa na koju smo ukazali kreirana sa štamparskom greškom "tj. nepostajanjem slova "i" u riječi "rukovodilac" pa je nadležna Služba za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora izvršila ispravku i adresa je sada operativna i usklađena sa sajtom Uprave policije.

Iz Direktorata je naglašeno da će u budućem periodu blagovremeno provjeravati email adrese svih organizacionih jedinica MUP - Uprave policije i redovno ažurirati na sajtu.

Savjet je konstatovao da je uvažena izdata preporuka i otklonjen tehnički nedostatak koji je onemogućio komunikaciju zainteresovanih iz javnosti sa CB Berane. Savjet je iznaneđen neodgovornim odnosom nadležnih da je toliko dug period tolerisano postojanje netačne i neoperativne email adrese a koja je pritom i javno naznačena za poslovni kontakt sa načelnikom CB Berane.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač, član Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković, je predložio zaključenje na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

(23) Program “Zaštita od nasilja u porodici”

Predmet broj: 9-18

Savjet za građansku kontrolu rada policije, koristeći poslovničku mogućnost, a na temelju svoje dosadašnje prakse i iskazanih potreba, na svojoj 16. sjednici od 25. januara 2018. godine, donio je odluku o pokretanju i realizaciji posebnog programa “Zaštita od nasilja u porodici” u sklopu kojeg će se pojačano pratiti materija nasilja sa akcentom na nasilje u porodici te s pojačanom pažnjom pratiti policijska praksa i propusti u radu, pripremati i realizovati “Konferencije slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici”, vršiti evaluacija primjene policijskih ovlašćenja, te realizovati učešće predstavnika Savjeta u Operativnom timu Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) Crne Gore za borbu protiv nasilja i nasilja nad ženama.

Na osnovu pojačanog interesovanja javnosti za problematiku nasilja, posebno nakon tragičnih događaja, u drugoj polovini 2017. i početkom 2018, Savjet je odlučio da svoje dosadašnje napore na ovom polju objedini u sklopu jedinstvenog programa “Zaštita od nasilja u porodici” u sklopu kojeg će se, pored redovnog rada i postupanja po pritužbama i inicijativama, pojačano pratiti materija nasilja sa akcentom na nasilje u porodici, s pojačanom pažnjom pratiti policijska praksa, uspjeh i propusti u radu, pripremati i realizovati “Konferencije slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici” i pratiti njeni zaključci, redovno prikupljati, analizirati i predstavljati nacionalna statistika u vezi sa nasiljem u porodici s posebnim akcentom na nasilje nad ženama i djecom, vršiti evaluacija primjene policijskih ovlašćenja, pripremati i realizovati učešće predstavnika Savjeta u Operativnom timu MUP Crne Gore za borbu protiv nasilja i nasilja nad ženama te realizovati promocija ovog Tima u javnosti, razvijanje saradnje sa drugim državnim organima i organizacijama civilnog društva, iniciranje odgovarajućih obuka i učešće članova i osoblja Savjeta u edukativnim programima drugih subjekata.

Program se realizuje u 2018. godini.

(24) Zanemarivanje, pribijanje i smrt bebe u Podgorici: Provjera postupanja policije

Predmet broj: 9-18

Građanska kontrola policije zatražila je od direktora Uprave policije da pruži detaljnu informaciju o svim aktivnostima policijskih službenika u vezi sa zanemarivanjem i povrijeđevanjem 15-mjesečne bebe usljed čega je, po prijemu u zdravstvenu ustanovu, nastupila i smrt.

Savjet je pozvao Upravu policije da se odredi na javno saopštene tvrdnje da je ista beba navodna ranije primljena, sa povredama, na liječenje u zdravstvenu ustanovu ali da prema istim navodima nije kontaktirana policija.

Kako je predmetni slučaj izuzetno uznemirio javnost Savjet je u komunikaciji sa direktorom ocijenio da je važno očuvati policijski kredibilitet i pomoći javnosti da se kvalitetnije i efikasnije odnosi prema pojavama nasilja.

U odgovoru koji je direktor Uprave policije, u vezi interesovanja Savjeta za postupanje policijskih službenika i dostavljanje detaljne informacije u vezi povrijeđivanja i zanemarivanja petnaestomjesečnog dječaka P.J. koje je rezultiralo teškim ubistvom, te tvrdnji kroz javno saopštenje da je početkom januara dijete bilo primljeno u Kliničkom centru navodno zbog povreda, se navodi da Centru bezbjednosti Podgorica, u periodu od 01.01.2017. godine do momenta prijema djeteta u bolnicu 04.02.2018. godine, nasilje u porodici nad ovim djetetom nije prijavljivano.

Upravi policije nije ni podnijeta prijava od strane Kliničkog centra u vezi sa povredama koje su u Dječjoj bolnici u Podgorici konstatovane 06/07. januara 2018. godine, a prilikom prijema djeteta na pregled zbog hematoma na čelu, a očuh djeteta N.Š. (27) iz Tuzle (BiH), sa boravkom u Podgorici, prije događaja od 04.02.2018.godine, kada je dijete primljeno u bolnicu sa vidnim povredama nastalim iz nasilja, nije privođen po bilo kom osnovu niti je protiv njega prije navedenog dana bila podnijeta bilo kakva prijava CB Podgorica.

U nastavku odgovora se navodi da, u vezi sa novinarskim navodima da je policijski službenik koji je komšija porodice u kojoj je preminuli petnaestomjesečni dječak živio, 06. januara 2018. godine vozilom prebacio N.S. i dječaka u bolnicu radi ukazivanja ljekarske pomoći, je Uprava policije izvršila provjere i da je tačna tvrdnja da je komšija, koji živi u istoj ulici preko puta kuće u kojoj su sa dječakom živjeli majka J.J. i očuh N.Š., policijski službenik R.S. koji je prema svim informacijama koje posjeduju, u predmetnom slučaju, postupao savjesno ne znajući da je povreda na čelu djeteta iz nasilja, niti su mu ljekari nakon što je prevezao dijete i potom ostao u Dječjoj bolnici dok je trajao pregled djeteta rekli da se takvoj vrsti povrede radi. Naime, R.S. se tog dana, prolazeći pored kuće i vidjevši petnaestomjesečnog dječaka koji se igrao u dvorištu pored očuha N.Š sa hematomom na čelu, interesovao za uzrok povrede ali mu je rečeno da je dijete palo preko ogradice i udarilo glavom u parket. Policijski službenik R.S. je potom pitao N.Š. da li je djetetu ukazivana ljekarska pomoć na šta mu je odgovoreno da nije jer ga nijesu imali čime prevesti te se R.S. ponudio za pomoć i dijete je dovedeno u Dječju bolnicu radi medicinskog pregleda.

U odgovoru Uprave policije se konstatuje da imenovani policijski službenik u tom momentu nije mogao da zna kako je nastala povreda na čelu djeteta, niti je stručno lice koje može da kvalifikuje uzrok hematoma, da se ponudio da preveze dijete do bolnice iz humanih razloga radi ukazivanja medicinske pomoći, da je za vrijeme i nakon pregleda djeteta ostao u Dječjoj bolnici a da mu postupajući ljekari nisu kazali, niti ukazali da je povreda djeteta nastala nasilnim putem. S obzirom da navedeno, R.S. nije imao osnova da događaj prijavi policiji a događaj Upravi policije tada nije prijavio ni Klinički centar, navodi se u odgovoru Uprave policije.

Prva prijava koju je policija dobila u slučaju nasilja nad maloljetnim petnaestomjesečnim djetetom bila je 4.02.2018. godine od strane Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, kada je djetetu ukazana medicinska pomoć uslijed povreda sa vidljivim tragovima nasilja od kojih je sjutradan, kako se sumnja, dijete preminulo. Uprava policije, ovim povodom, je podsjetila Savjet da je od momenta saznanja za događaj intenzivno radila na njegovom rasvjetljavanju, a da su službenici CB Podgorica, u cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica, po odobrenju postupajućeg tužioca u Podgorici Z.V, u porodičnoj kući majke maloljetnog P.J, u prisustvu službenika SKP za kriminalističku tehniku, kao i J.J, izvršili uviđaj i tom prilikom fiksirali i izuzeli materijalne tragove, koji su predmet vještačenja.

Daljom kriminalističkom obradom, utvrđeno je da je lice N.Š. u dužem vremenskom periodu, od septembra mjeseca 2017. do 4.02.2018. godine, fizički zlostavljao

malodobnog P.J, sina nevjenčane supruge J.J, koja je tom prilikom zanemarila svoje zakonom propisane porodične obaveze, uslijed čega je oštećeni P.J. zadobio teške tjelesne povrede opasne po život. U večernjim časovima, 03.02.2018.godine, dok su se nalazili u porodičnoj kući N.Š. je u prisustvu J.J. otvorenom šakom ruke udario malodobnog P.J. u predjelu usana kojom prilikom je došlo do rasjekotine i krvarenja a uslijed ovog udarca i do povređivanja zuba oštećenog. Sljedećeg dana, u prijedopodnevnom časovima, takođe u porodičnom stanu, u prisustvu majke, N.Š je nanio tjelesne povrede maloljetnom P.J. na način što ga je rukom grubo vukao i čupao za vrat i uši. Nakon što je na ovaj način fizički zlostavljao dijete, N.Š i J.J. su otišli na brdo Ljubović gdje su povelili oštećenog odakle je N.Š. pozvao mobilnim telefonom Zavod za hitnu medicinsku pomoć Podgorica, prijavljujući da je djetetu prilikom šetnje pozlilo i potom ga u ul. Radosava Burića predao službenicima HMP radi ukazivanja medicinske pomoći. S tim u vezi, Upravu policije je medicinsko osoblje Dječije bolnice KCCG dana 5.02. 2018. u 05,30h obavijestilo da je P.J. preminuo uslijed zadobijenih povreda, a postupajući VDT Podgorica je naložio obdukciju tijela djeteta.

U zaključnici odgovora Uprave policije se navodi da su službenici CB Podgorica, 04.02.2018. u 23,45h lišili slobode lice N.Š. zbog počinjenog krivičnog djela Teško ubistvo iz čl. 144 tač. 6 i 7 KZCG na štetu malodobnog P.J. i lice J.J. zbog počinjenog krivičnog djela Kršenje porodičnih obaveza iz čl. 222 st. 3 u vezi st. 1 KZCG na štetu njenog malodobnog sina P.J, i uz krivičnu prijavu privedeni kod državnog tužioca u Više državno tužilaštvo, na dalju nadležnost.

Predmet je u početnoj fazi postupka a obrađivač je, član Savjeta, prof.dr Dražen Cerović.

(25) Razvijanje nacionalne i lokalnih strategija za uspješnu borbu protiv nasilja

Predmet broj: 9-18

U sklopu ovog Programa Savjet za građansku kontrolu rada policije se interesovao kod direktora Uprave policije i načelnika svih organizacionih jedinica policije (odjeljenja i centara bezbjednosti) za njihova profesionalna viđenja problematike nasilja i nasilja u porodici te kako razvijati nacionalnu i lokalne strategije za uspješnu borbu protiv nasilja u porodici.

Savjet je pozvao direktora Uprave policije i načelnike svih centara bezbjednosti da građanskoj kontroli policije predstave svoje profesionalno viđenje/strategiju kako povećati (1) svijest naših građana_ki o nasilju, (2) kako podstaći građane_ke da intenzivnije komuniciraju i kontaktiraju policiju kada imaju sumnju da je posrijedi nasilje i izvršenje bilo kog krivičnog djela i (3) kako povećati sigurnost i povjerenje kod građana da, na bilo koji način, neće im biti ugrožena bezbjednost i pravna sigurnost zbog takve komunikacije sa policijom.

Predmet je u završanoj fazi postupka, a obrađivač je, član Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković. Slijede pristigli odgovori iz CB.

Zaštita od nasilja u porodici: Odgovor/Mišljenje CB Herceg Novi

Predmet broj: 9-18

Prvi, izuzetno detaljan, odgovor građanska kontrola policije primila je od CB Herceg Novi. Načelnik CB Herceg Novi, Dragan Banićević, posebno je istakao potrebu podizanja svijesti javnosti o problemu i posljedicama nasilja a naročito za formiranje stavova o neprihvatljivosti nasilja. On se posebno založio za unapređenje međusobne komunikacije svih institucionalnih i društvenih aktera kako bi se osiguralo razvijanje efikasnog programa

prevencije nasilja u porodici. Naročito je interesantan njegov prijedlog da se pristupi unaprijeđenju sistema za prikupljanje i analizu podataka o slučajevima nasilja što je upravo na nivou, i formi, konferencija slučajeva za zaštitu od nasilja u porodici koje se realizuju u sklopu CB Podgorica. Načelnik CB H.Novi je podsjetio na određene odredbe Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i ukazao da je, shodno tome, u Centru za socijalni rad u H.Novom formiran multidisciplinarni stručni tim za zaštitu od nasilja u porodici i nasilja nad djecom. Predloženo je da je, u cilju kvalitetnijeg rada tog tima, neophodno kreirati odgovarajući bazu podataka kako bi se otklonili problemi koji se najčešće registruju pri postupanju službenika policije i centra za socijalni rad. Načelnik CB Herceg Novi se založio da se kvalitetnije obrađuju problemi i podaci u vezi sa nasiljem u porodici, te da treba s pažnjom pratiti primjenu propisa i inicirati njihovo stalno usavršavanje. Naročito je važna, istaknuto je u CB H.Novi, socijalna i druge vrste zaštite žrtava nasilja u porodici. Interesantno je, i pohvalno za građansku kontrolu policije, profesionalno razmišljanje starešine lokalne policije koji ukazuje na značaj edukacije profesionalnog kadra, što podrazumijeva i policijske službenike, ne samo o problematiki nasilja već naročito potrebi zaštite žrtve nasilja u porodici sa pravnog, obrazovnog, zdravstvenog, psihološkog, socijalnog i ekonomskog aspekta. Vodeći policijski profesionalac u CB H.Novi ukazao je i na potrebu (!) obezbjeđenja i sprovođenja psihosocijalnog tretmana za počinioc porodičnog nasilja. U CB H. Novi prepoznaju značaj škole kao lokacije gdje se identifikuju brojni oblici nasilja. To ukazuje na potrebu jačanja školskih kapaciteta i povjerenja učeničke zajednice (djece/mladih) u školske autoritete. U CB Herceg Novi prepoznaju i problem vršnjačkog nasilja i bezbjednosne rizike koji djeci prijete kroz korišćenje društvenih mreža na Internetu. Na tom polju je naročito potreban rad sa mladima u pravcu njihove edukacije i jasnog prepoznavanja takvih pojava. Načelnik CB Herceg Novi se založio i za to da djecu treba podržati i pomoći u naporima da steknu znanja o seksualnosti i sopstvenom tijelu, ali i o fizičkom i psihičkom nasilju i seksualnom zlostavljanju. Kao značajno mjesto lokalne borbe protiv nasilja u porodici u CB Herceg Novi prepoznaju i JZU Dom zdravlja. Savjet za građansku kontrolu policije je informisan da službenici CB H.Novi realizuju predavanja u školama na temu vršnjačkog nasilja, nasilja u porodici, maloljetničke delikvencije, zloupotreba opojnih droga i bolesti zavisnosti. Istaknuto je i da policijski službenici CB H.Novi povremeno sprovode akcije koje se odnose na zabrane točenja alkohola i pristupa kladjenju licima mlađim od 18 godina. Kada je riječ o maloljetničkoj delikvenciji i nasilju u porodici, policijski službenici, žrtve detaljno upoznaju sa svim mehanizmima i kapacitetima policije kako bi se osigurali sigurnost i povjerenje i isti uvjerali da im na bilo koji način neće biti ugrožena lična i pravna sigurnost zbog takve komunikacije sa policijom.

Zaštita od nasilja u porodici: Odgovor/Mišljenje CB Podgorica

Predmet broj: 9-18

Svoje profesionalno viđenje o pitanju Zaštite od nasilja u porodici Savjetu je predstavio i načelnik Centra bezbjednosti Podgorica, Jovica Rečević, sa detaljnim i preglednim Izvještajem rada Stanice za suzbijanje krvih delikata i nasilja u porodici – Jedinice za suzbijanje nasilja u porodici za 2017. godinu. Iznio je mišljenje da građani slučajeve nasilja u porodici ne prijavljuju policiji iz straha od posljedica prijavljivanja slučaja ili patrijarhalnog shvatanja porodičnih odnosa kao nečega u šta se nipošto ne treba miješati. Istakao je i da se usljed nedovoljnog poznavanja nadležnosti institucija koje se bave zaštitom žrtava nasilja često zanemaruje uloga centara za socijalni rad s tim u vezi, i pored činjenice da je ista od velikog značaja. Iznio je i stav da se nasilje nad ženama i nasilje u porodici mogu spriječiti mijenjanjem stavova javnosti i duboko ukorijenjenih patrijarhalnih normi ponašanja, te podizanjem svijesti djece i mladih o rodnoj ravnopravnosti kao vrijednosti za sve i iskorijenjivanjem patrijarhalnih i stereotipnih

ponašanja koji vode ka diskriminaciji i nasilju. Načelnik CB, ovom prilikom, je istakao i da se redovnim edukacijama senzibilitet javnosti po ovom pitanju može povećati, a posebno profesionalaca zapošljenih u relevantnim institucijama, te da se ne smiju zanemariti obrazovne i medicinske ustanove i edukacija djece, a pogotovo za druge često skrivene i teže dokazive oblike nasilja, čije posljedice nijesu dovoljno vidljive. Svoj profesionalni stav u vezi sa iznjetim pitanjem načelnik CB Rečević je potkrijepio i ukazivanjem na važnost ekonomskog jačanja žena, programa liječenja od oblika zavisnosti, koji bi takođe doprinijeli smanjenju ovog problema, i konstatao da je u borbi protiv nasilja u porodici pored rada policije, koja daje svoj doprinos i postiže rezultate u ovoj oblasti svakodnevno, potrebno pojačati rad drugih institucija ne samo iz nadležnosti suzbijanja i represije ove pojave, već i drugih u sistemu, i na temelju multisektorske saradnje doći do većih pomaka.

Načelnik CB Podgorica je informisao da ova organizaciona jedinica Uprave policije nesebično radi na suzbijanju nasilja u porodici tokom 24 časa, što pokazuju statistički podaci o broju prijavljenih slučajeva nasilja u porodici ovom Centru i procesuiranih prijava, a kako je navedeno u godišnjem izvještaju koji je za ovu priliku dosavljen Savjetu, ali i da evidentno postoje slučajevi koji se ne prijavljuju policiji. Pokazivanjem dobrih rezultata rada policije i dobrih primjera postupanja, CB Podgorica je stala da bi se podstakli i oni koji ne misle da slučajeve treba prijavljivati policiji, i informisao da se anonimnim prijavljivanjem nasilja u porodici radi na provjeri iznjetih navoda uz, koliko je moguće, zaštitu anonimnosti građana.

Kada su u pitanju same žrtve nasilja koji ne prijavljuju nasilje, u CB Podgorica su mišljena da se problem tiče nepoznavanja rada institucije u ovom slučaju policije i njenih nadležnosti, kao i da je moguće da stranke osjećaju strah od posljedica podnijete prijave, u kom slučaju bi ulogu trebale preduzeti druge nadležne institucije socijalne i dječije zaštite, sudovi, nevladine organizacije i dr.

U zaključnici svog profesionalnog viđenja predmene tematike načelnik Rečević je istakao da je rad nevladinog sektora po ovim pitanjima od velikog značaja za prevenciju i zaštitu žrtve kako u postupku tako i nakon njegovog okončanja, jer se na taj način žrtva osnažuje i upoznaje sa nadležnostima relevantnih institucija. Konstatovao je i da je povjerenje građana u rad policije moguće povećati, posebno imajući u vidu da je ona u službi građana, i da im uslijed komunikacije ili saradnje sa policijom bezbjednost neće biti ugrožena.

Zaštita od nasilja u porodici: Odgovor/Mišljenje CB Bijelo Polje

Predmet broj: 9-18

U nastavku pribavljanja profesionalnih stanovišta organizacionih jedinica Uprave policije, svoje mišljenje u kontekstu iznijete teme dao je i načelnik Centra bezbjednosti Bijelo Polje Miloš Bulatović istakavši da su upravo porast povjerenja u rad policije i preduzete mjere na povećanju sigurnosti građana_ki, koji_e prijavljuju nasilje, dovelo do činjenice da je nasilje uopšte i nasilje u porodici/porodičnoj zajednici postala vidljiva pojava u Crnoj Gori, što je u krajnjem i strateški cilj svih državnih organa i NVO sektora. O v a j centar je informisao da smatra da na povećanju povjerenja građana_ki u rad policije i drugih državnih organa koji se bave ovom problematikom treba raditi, da za iznjetu uvijek postoji prostor, i iznio uvjerenje da se ovaj problem ne može posmatrati samo kroz rad MUP-a i UP, iz razloga što je u svaki uključeno više državnih organa, institucija, NVO sektor, lokalna zajednica i dr, te da bi svaki od navedenih, kroz efikasan i blagovremen pristup, doprinio povećanju procenta povjerenja građana u rad institucija uopšte, a samim tim i svakog pojedinačno.

U tom smislu, načelnik Centra bezbjednosti Bijelo Polje je ocijenio za potrebno: 1. Upoznati građane_ke putem medija na državnom i lokalnom nivou na mogućnost

podnošenja anonimne prijave policiji ili drugoj instituciji; 2. Blagovremeno i efikasno postupiti po svakoj prijavi, uz poštovanje zakonitosti i Protokola o postupanju prevencije i zaštite od nasilja u porodici; 3. Uključiti učešće stručnjaka iz ove oblasti na javnim tribinama u osnovnim i srednjim školama sa akcentom na pitanje štetnosti i posljedica neprijavljivanja nasilja uopšte i nasilja u porodici; 4. Uključiti lokalne uprave u problematiku nasilja i posljedica istog u cilju neprekidnog vođenja kampanje protiv nasilja u lokalnoj zajednici; 5. Periodično objavljivati statističke podatke o broju podnijetih krivičnih i prekršajnih prijava iz ove oblasti, pravosnažno osuđenih lica visini i vrsti kazne.

Zaštita od nasilja u porodici: Odgovor/Mišljenje CB Budva

Predmet broj: 9-18

Svoje profesionalno viđenje o pitanju zaštite od nasilja u porodici Savjetu je uputio i načelnik Centra bezbjednosti Budva Darko Ćorac istakavši da nasilje u porodici predstavlja najrasprostranjeniji oblik kršenja ljudskih prava koji se događa u svim sferama društva, u svim socijalnim kategorijama i u svim državama, pa i u Crnoj Gori. Podsjetio je da Ustav jasno i nedvosmisleno definiše suprematiju međunarodnog prava nad unutrašnjim pravom, kojim se omogućava primjena međunarodnih ratifikovanih konvencija, deklaracija standarda (Deklaracija Ujedinjenih nacija, UN Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama, Konvencija Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama, Pekinška deklaracija, Istanbulska deklaracija i dr.) u sami pravni poredak Crne Gore, a nadalje segmente porodice i porodičnog nasilja uređuju, pored navedenih propisa i Krivični zakonik, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, Porodični zakonik, Zakon o prekršajima.

U nastavku odgovora načelnika CB Budva se navodi da je povjerljivost postupanja javnih organa bitna procesna komponenta, jer su državni organi koji učestvuju u postupku zaštite žrtve od nasilja dužni da čuvaju povjerljivost informacija i obezbijede zaštitu podataka o ličnosti, a sve u skladu sa zakonskim odredbama. Obaveza svih državnih organa i drugih organa jeste da na vidljivom mjestu svima učini dostupnim Protokol o postupanju sa žrtvama nasilja u porodici, mjerama propisanim Strategijom zaštite od nasilja u porodici, kao i sprovođenje Protokola te formiranje i postupanje multidisciplinarnog tima koji zahtijeva hitno uspostavljanje saradnje svih subjekata u zaštiti žrtve porodičnog nasilja, a pri čemu posebnu pažnju treba obratiti na djecu.

Dalje je navedeno da je u cilju povećanja povjerenja u policiju potrebno konstantno vršiti promociju odgovornog i efikasnog rada, a samim tim i jačanje integriteta policije kroz sistem podizanja svijesti javnosti, podržavanjem i finansiranjem javnih akcija i kampanje protiv nasilja nad ženama u porodici i drugih oblika rodno zasnovanog nasilja, afirmisati nenasilnu kulturu na lokalnom, regionalnom i državnom nivou, pokrenuti i podstaći direktno učešće profesionalaca iz svih relevantnih javnih službi i iz civilnog sektora u aktivnostima podizanja nivoa svijesti građana o problemu nasilja u porodici i nasilja nad ženama, štampati i distribuirati različite publikacije brošure, priručnike i informatore namijenjene prevenciji nasilja i zaštiti žrtava nasilja.

Iznoseći svoje profesionalno stanovište o ovom pitanju, načelnik CB Budva je istakao da je potrebno organizovati, odnosno podržati organizovanje javnih tribina, konferencija, predavanja u obrazovnim ustanovama o problemu nasilja, obezbijediti aktivnu ulogu medija na temu rodne ravnopravnosti i nasilja nad ženama, kao i transparentnost (otvorenost) rada policija na način što će postaviti ciljeve i donositi mjere u skladu sa zakonom i o postignutim rezultatima obavještavati građane. Takođe učešćem građana u preventivnim aktivnostima, organizaciji sastanaka i manifestacija u gradovima radi otklanjanja jaza između različitih grupa i kultura, i eventualnog predlaganja rješenja problema iz oblasti kriminaliteta, iskazivanja povećane građanske hrabrosti u slučajevima

nasilnih događaja pod time podrazumijevajući i svjedočenje policiji i drugim državnim organima o događajima.

U dopisu je navedeno i da se službe i servisi u sistemu zaštite žrtava nasilja u porodici policija, centri za socijalni rad, sudovi (služba besplatne pravne pomoći, služba podrške oštećenima-svjedocima), Zaštitnik ljudskih prava i sloboda - ombudsman, koji su zakonom određeni kao i mnoge nevladine organizacije u Crnoj Gori i nacionalna SOS linija za pomoć žrtvama nasilja u porodici, bave zaštitom od nasilja u okviru svojih ovlašćenja. Saradnja državnih organa i bolja povezanost može doprinijeti osnaživanju kapaciteta i rada sa subjektima zaštite i njihovo uvezivanje radi stvaranja boljeg mehanizma koordinacije, stav je CB Budva. Kao potrebu treba naglasiti uvođenje u što većem broju radionica za osnaživanje i podršku žrtvama nasilja u porodici, a po mogućnosti izdvajanje potrebnih novčanih sredstava za izgradnju što većeg broja skloništa za žrtve porodičnog nasilja i obilazak istih, uz konstantu komunikaciju kako sa žrtvama nasilja tako i sa navladinim organizacijama, te strožija kaznena politika su predulsovi za smanjenje svakog vida nasilja, o čemu je potrebno voditi debate putem sredstava javnog informisanja i time intezivirati komunikaciju između građana i policije, i povećati pravnu sigurnost, bezbjednost i povjerenje kod građana.

Zaštita od nasilja u porodici: Odgovor/Mišljenje CB Nikšić **Predmet broj: 9-18**

Načelnik CB Nikšić je istakao da nasilje u porodici i porodičnoj zajednici predstavljaju vidljivu pojavu u crnogorskom društvu, koja se mora rješavati kroz različite interdisciplinarne i sistemske pristupe te da službenici CB Nikšić u cilju rješavanja pojave nasilja u porodici u svojoj lokalnoj zajednici, čine integralni dio lokalnog ali i sistemskog pristupa suzbijanja i prevencije ove pojave, kroz učešće u različitim oblicima formalnog i neformalnog udruživanja, kako bi ovaj problem učinili vidljivijim a građane_ke detaljno uputili na mogućnosti zaštite od nasilja u porodici. Multidisciplinarni pristup u radu službenika Referata za nasilje u porodici i maloljetničku delinkvenciju, kao primjer dobre prakse do sada, službenici CB Nikšić su prezentovali različitim organizacijama iz zemalja regiona poput Srbije i Bosne i Hercegovine, jer se isti pokazao kao izuzetno efikasan u prevenciji i spriječavanju nasilja u porodici i dječjih brakova u romsko-egipćanskoj zajednici.

Načelnik CB Nikšić je naveo da su službenici koji obavljaju poslove na ovom Referatu, u toku prošle godine primili dvije delegacije Republike Srbije i Bosne i Hercegovine koje su sačinjavali predstavnici različitih ministarstava ovih zemalja, državni Sekretar Republike Srbije, zamjenica Ombudsmana Republike Srbije, predstavnici organizacija civilnog društva i međunarodnih organizacija i slično, kao bi se na prijedlog međunarodne organizacije Care Internacional NWB upoznali sa primjerima dobre prakse. Takođe, službenik CB Nikšić je član Regionalne koalicije aktivna inkluzija i prava Romkinja na Zapadnom Balkanu što reprezentuje posvećen i odgovoran odnos prema manjinskim nacionalnim zajednicima u ovoj oblasti. U prilog iznijetom se dodaje i da je službenik SKP CB Nikšić član opštinskog tima za nasilje u porodici i Tima za hospitalizaciju mentalno oboljelih lica koji su formirani od strane Centra za socijalni rad Nikšić, kao i Operativnog tima za borbu protiv nasilja u porodici na nacionalnom nivou, formiranom od strane Ministarstva unutrašnjih poslova.

Načelnik CB Nikšić, u kontekstu ove teme, je istakao da je u cilju povećanja svijesti o pojavi nasilja u porodici potrebno: povećati stepen komunikacije sa građanima na način što bi se kroz prethodnu analizu o mjestu, načinu i vremenu izvršenja, kroz saradnju sa drugim partnerima posjećivala lokalna ruralna područja, lokalne mjesne zajednice, kao i po procjeni identifikovala domaćinstva i informisali bi ih o nasilju u porodici i modelima zaštite.

S tim u vezi iznio je i primjer kada su službenici policije CB Nikšić sa predstavnicima Nacionalne SOS linije obišli ruralna područja i učestvovali u dijeljenju flajera o modelima zaštite od nasilja u porodici, kako čine i sa predstavnicima NVO "Centar za romske inicijative" kada je u pitanju romska zajednica a sa predstavnicima Ministarstva za ljudska i manjinska prava, prilikom nasilja nad djecom kod slučajeva dječjih brakova.

Kao sugestiju za poboljšanje rezultata u ovoj oblasti načelnik CB Nikšić je iznio i prvi kontakt službenika policije sa žrtvom porodičnog nasilja kada je po njegovoj ocjeni potrebno pripremiti flajere o mogućnostima zaštite od nasilja u porodici, besplatnoj pravnoj pomoći, mogućnostima smještaj u krizne centre i slično, što je potkrijepio primjerom kada su službenici policije ovog CB od NVO „SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić“ dobili određeni broj flajera, opremili kancelariju prigodnim fotografskim aparatom sa uputstvima i korisnim informacijama, brojevima telefona za zaštitu od nasilja u porodici i slično. Sljedeći primjeri su se ticali organizovanja sastanaka sa predstavnicima lokalnih mjesnih zajednica na kojima se može razgovarati o pojavi porodičnog nasilja ali i drugim bezbjednosnim aspektima u radu policije i saradnji sa lokalnom zajednicom kao i identifikovanju osoba od povjerenja koje obavljaju pozive od interesa za veći broj građana poput frizera_ki, kozmetičarki, prodavaca i dr, kroz terenski rad a u cilju učvršćivanja odnosa povjerenja sa građanima, navodeći primjer službenika policije CB Nikšić članova „Outreach tima“, koji održava zajedničke sastanke sa aktivistkinjama Nacionalne SOS linije za porodično nasilje i učestvuje na sastancima sa ženama koje ova organizacija identifikuje kao osobe od povjerenja u lokalnoj zajednici.

U svom profesionalnom stanovištu načelnik CB Nikšić je istakao da je, u cilju podsticanja građana_ki da intenzivnije komuniciraju i kontaktiraju sa policijskim službenicima, kod sumnji da postoji izvršenje krivičnih djela moguće: podstrekavati važnost uloge povjerljivog lica, koje je predviđeno Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici i podstaći komunikaciju sa građanima; pojačati intenzitet praćenja sprovođenja i poštovanja zaštitnih mjera kao i učestalih kontakata sa članovima porodice od lica kome je izrečena takva mjera, čime se vraća povjerenje i sigurnost žrtava porodičnog nasilja u policijske službenike i sprovoditi preventivne informativne razgovore sa učinioцем nasilja kroz određeni vremenski period (najmanje jednom u tri mjeseca).

Načelnik CB Nikšić je istakao i da je u cilju povećanja bezbjednosti i povjerenja kod građana_ki da im neće biti ugrožena sigurnost potrebno: osigurati obavezno izdvajanje žrtava porodičnog nasilja od učinioca tako da nemaju bilo kakav indirektni kontakt; omogućiti kod svih događaja gdje je to moguće, psihosocijalnu podršku i žrtvi i učiniocu nasilja, koju najčešće mogu omogućiti Nacionalna SOS linija za žrtve porodičnog nasilja i druga stručna lica Centra za socijalni rad u programima koje primjenjuju u svom radu; omogućiti neposrednu komunikaciju sa žrtvom porodičnog nasilja, tako što će joj biti omogućen kontakt sa specijalizovanim službenicima policije za nasilje u porodici, bez obzira na ishod postupka koji je prethodno pokrenut.

U zaključnici informacije koju je dostavio Savjetu načelnik oCB Nikšić je istakao da je u svakom konkretnom slučaju nasilja u porodici, neophodno da policijski službenici zajedno sa žrtvom nasilja u porodici i njenim povjerljivim licem, sačine analizu procjene rizika i žrtvu upoznaju o načinima zaštite od nasilja u porodici i drugim mjerama bezbjednosti.

Program "Zaštita od nasilja u porodici": Prirema konferencije slučajeva Predmet broj: 9-18

U cilju kvalitetnije pripreme (sedme po redu) "Konferencije slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici" od CB Podgorica su zatraženi detaljni statistički podaci za 2017 a koji su, po prijemu, dostavljeni na upoznavanje nevladinim organizacijama "Sigurna ženska

kuća”, “SOS telefon za djecu i žene žrtve nasilja Podgorica” i “Centar za prava žena”. Iste NVO su pozvane da u cilju unaprijeđenja uspostavljenog mehanizma konferencija iznesu odgovarajuće prijedloge i sugestije kako bi mehanizam bio dodatno osnažen i učinjen efikasnijim. Statistička informacija CB Podgorica dostavljena je i NVO “SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić”, koja vodi rad nacionalne linije protiv nasilja, na upoznavanje.¹⁷

(26) Građani protiv nasilja: Pozdravljen hrabri istup građanke M.L. iz Podgorice
Predmet broj: 9-18

Građanska kontrola policije naročitu pažnju posvećuje problematici nasilja i profesionalnom odnosu policije prema istom.

Zahvaljujući pisanju medija, i neposrednom angažmanu svojih članova, Savjet za građansku kontrolu rada policije se upoznao sa postupkom građanke M.L. iz Podgorice koja je, 10.02.2018, uspjela prekinuti i spriječiti dalje nasilje nad dječakom a istovremeno je i sama postala žrtva nasilja.

Takvi primjeri solidarnosti, hrabrosti i građanske odgovornosti u našem društvu zaista su, na žalost, rijetki pa je Savjet građanki M.L. uz želju za brz oporavak, čestitao na hrabrosti i iskazao divljenje i puno poštovanje. Savjet je pozdravio i brzu i efikasnu reakciju policije. Povodom istog Savjet je izdao i odgovarajuću preporuku Ministru unutrašnjih poslova inicirajući da se prema građanki iskaže dodatna profesionalna i društvena pažnja.

Sa obraćanjem građanki M.L. i izdatom preporukom MUP Crne Gore Savjet je upoznao Ministarstvo vanjskih poslova, čija je M.L. službenica, i Odbor Skupštine Crne Gore za rodnu ravnopravnost.

Preporuka Savjeta je u potpunosti uvažena a iz Kabineta ministra unutrašnjih poslova Savjetu je dostavljeno obavještenje da je sa imenovanom građankom a povodom njenog postupka upriličen prijem kod ministra kojom prilikom je iskazama zahvalnost povodom njenog hrabrog i društveno odgovornog postupka.

Savjet učestvuje u radu Operativnog tima MUP Crne Gore za borbu protiv porodičnog nasilja i nasilja nad ženama
Predmet broj: 9-18

Savjet za građansku kontrolu rada policije imenovao je, shodno pozivu Ministra unutrašnjih poslova, mr Aleksandra Sašu Zekovića, za člana Operativnog Tim Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) Crne Gore za borbu protiv porodičnog nasilja i nasilja nad ženama.¹⁸ Planirano je da Tim, kroz sagledavanje dosadašnje prakse i analizu konkretnih slučajeva, radi na utvrđivanju daljih smjernica za postupanje i unaprijeđenje rada i rezultata na planu prevencije i suzbijanja porodičnog nasilja.

¹⁷ Integralni izvještaj CB Podgorica dostupan je na sajtu Savjeta, www.kontrolapolicije.me, u rubrici “Ocjene i preporuke”.

¹⁸ Poziv za imenovanje dostupan je na ovom linku: <http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/Izvjestaji/Poziv%20MUP%20Crne%20Gore%20da%20gra%C4%91anska%20kontrola%20policije%20imenuje%20svog%20predstavnik%20u%20Operativni%20tim%20za%20borbu%20protiv%20porodi%C4%8Dnog%20nasilja%20i%20nasilja%20nad%20%C5%BEenama.pdf>. Zeković je domaći stručnjak iz oblasti ljudskih prava i u građanskoj kontroli policije, od njenog utemeljenja, je posvećen jačanju kapaciteta policije za efikasan rad na predmetima nasilja u porodici. Inicijator je mehanizma “Konferencija slučajeva zaštite od nasilja u porodici” koji se od 2015, na osnovu zaključka Savjeta za građansku kontrolu rada policije, uspješno implementira u Centru bezbjednosti Podgorica.

Konstituisan Operativni tim MUP Crne Gore za borbu protiv porodičnog nasilja i nasilja nad ženama
Predmet broj: 9-18

U MUP održana je, 21.02.2018, konstitutivna sjednica Operativnog tima za borbu protiv nasilja u porodici i nasilja nad ženama, koji je formiran na inicijativu ministra unutrašnjih poslova Mevludina Nuhodžića. Sjednici je, u ime Savjeta, prisustvovao mr Aleksandar Saša Zeković, član Savjeta.

Detaljna informacija o sjednici sa pregledom određenih izlaganja, uključujući i izlaganje člana Savjeta Zekovića, dostupna na ovom linku: <http://www.mup.gov.me/vijesti/181957/Nuhodzic-Formiranje-Operativnog-tima-ce-dodatno-osnaziti-odgovor-drzave-i-drustva-u-borbi-protiv-porodicnog-nasilja.html>

(27) Pokrenut novi program: "Pravni osnov i praksa rada SAJ"
Predmet br. 10-18

Savjet za građansku kontrolu rada policije, koristeći poslovničku mogućnost, a na temelju iskazanih potreba, na svojoj 16. sjednici od 25. januara 2018, donio je odluku o pokretanju posebnog programa u sklopu kojeg će se analizirati pravni osnov i praksa rada Specijalne antiterorističke jedinice (SAJ) te korišćenje ove jedinica u različitim prilikama uz prikupljanje iskustva i prakse iz regiona kako bi se kreirao odgovarajući izvještaj i preporuke o tome.

U proteklom periodu, naročito do 2015 do 2017, Savjet je registrovao ovu praksu izvođenja tj. angažovanja SAJ-a: politički i građanski protesti, ljetnja turistička sezona, parlamentarni i opštinski izbori, incidenti u ugostiteljskim objektima i slično koji su pokrenuli, javno, i interno u Savjetu, dilemu o osnovanosti upotrebe SAJ za opisane svrhe. Savjet je u radu imao više pritužbi i inicijativa, podnijetih od građana i nevladinih organizacija, kojima su iznijete primjedbe ili dileme u vezi sa angažovanjem SAJ i postupanjem službenika policije angažovanih u SAJ.

S tim u vezi, u sklopu programa, prikupiće se i analizirati ove informacije: pravni osnov za rad i funkcionisanje SAJ, uporedna iskustva u zemljama regiona, EU i NATO, konkretni primjeri postupanja SAJ u Crnoj Gori, pozitivna i negativna praksa s tim u vezi, identifikacija službenika SAJ, kontrola sposobnosti i mentalnog zdravlja službenika SAJ, dodatni programi edukacije službenika SAJ.

Rad ove radne grupe podrazumijeva intenzivne kontakte sa MUP Crne Gore, Upravom policije, starješinama SAJ, državnotužilačkom organizacijom Crne Gore, sudskom vlašću, organizacijama civilnog društva u zemlji i regionu, sa policijskim organizacijama regiona, diplomatskim i međunarodnim predstavnicima i organizacijama. Na osnovu prikupljenih i analiziranih informacija kreiraće se i javno predstaviti izvještaj sa preporukama.

Po dostavljanju kopije odluke o obrazovanju "Štaba ljetnje turističke sezone 2017" Savjet je od direktora Uprave policije zatražio, dodatno, dostavu ovih dokumenata/podataka: Plan mjera i aktivnosti Uprave policije za ljetnju turističku sezonu 2017. godine, Izvještaj o preduzetim aktivnostima u cilju realizacije Plana mjera i aktivnosti Uprave policije za ljetnju turističku sezonu 2017. godine koji je, shodno Odluci o obrazovanju Štaba, dostavljen direktoru Uprave policije i Ministru unutrašnjih poslova i informaciju/rješenje o isplati novčane naknade za završetak zadatka za rukovodioca i članove Štaba operativne akcije "Ljeto 2017".

Najnovije aktivnosti građanske kontrole policije u vezi sa prikupljanjem podataka o osnovanosti upotrebe SAJ, i dobijene odgovore od Uprave policije, možete pogledati na sajtu, www.kontrolapolicije.me, u rubrici "Ocjene i preporuke".

Realizaciju predmeta - programa je u inicijalnoj fazi i prate ga, zadužuju, svi članovi Savjeta.

(28) Ukazano na korupciju i pristrasnost policije: Slučaj građanke L.M. iz Ulcinja Predmet br. 11-18

Savjetu za građansku kontrolu rada policije obratio se direktor Istraživačkog centra nevladine organizacije (NVO) "Mreža za afirmaciju nevladinog sektora" (MANS), D.M, inicijativom za pokretanje postupka kontrole primjene policijskih ovlaštenja. U obraćanju Savjetu je navedeno da je ovu NVO, 7.02. 2018, putem e-maila, kontaktirala građanka L.M. iz Ulcinja i upoznala sa slučajem koji je prijavila policiji a za koji tvrdi da policijaj niej postupala zakonito. Podnositeljka je u svom obraćanju navela da su je članovi porodice njenog bivšeg muža, nakon razvoda, nasilnim putem tj. upotrebom fizičke sile razdvojili od maloljetnog djeteta i pored činjenice da joj je Odlukom suda dodijeljeno starateljstvo. S tim u vezi, podnositeljka prijave je slučaj nasilnog oduzimanja djeteta i onemogućavanje vršenja roditeljskog prava pokušala prijaviti Upravi policije - Odjeljenju bezbjednosti (OB) Ulcinj ali je, kako se navodi, šef kriminalistike Arsen Grbović ovim povodom odbio sačiniti pisanu zabilješku o prijavljenom slučaju uz obećanje da će navode iz prijave „istražiti“ i povratno informisati. Iako je od tada proteklo kako stoji, šest mjeseci podnositeljki nije pruženo bilo kakvo obavještenje, niti je kako je navela bilo ko od prijavljenih pozvan u policiju radi davanja iskaza u vezi sa predmetnim slučajem. Podnositeljka prijave navodi da sumnja na korupciju i povezanost policije i advokata u postupku sa članovima porodice njenog bivšeg supruga a MANS u Inicijativi upućenoj Savjetu navodi da je obzirom na iznijete tvrdnje podnositeljke prijave nedopustivo da pripadnici policije, prevashodno gore pomenuti Arsen Grbović, uskrate i odbiju da pruže pomoć ženi i majci kojoj je dijete nasilno uzeto i koja trpi maltretiranje od bliskih rođaka njenog bivšeg supruga.

Savjet je predmetni slučaj uzeo u razmatranje, isti dodijelio članu na obradu i, u cilju pribavljanja relevantne dokumentacije o slučaju, obratio se Upravi da informiše o preduzetim mjerama i radnjama.

“ Savjet je o slučaju upoznao novouspostavljeni Operativni Tim MUP za borbu protiv nasilja nad ženama iuz konstataciju o neprihvatljivosti činjenice da Savjet čeka izjašnjenje Uprave policije duže od tri sedmice.

Predmet je u početnoj fazi postupka, a obrađivač je, predsjednik Savjeta, Zoran Čelebić.

(29) Neprofesionalno i bahato postupanje policijskih službenika u centru Podgorice Predmet broj: 12 - 18

Građani su, 19. februara 2018, Savjetu za građansku kontrolu rada policije dostavili snimak na kojem je vidljivo kako i na koji način policijski službenici postupaju prema dvojici mladića, 17. februara 2018, u centru Podgorice, kod ugostiteljskog objekta "Bajica".¹⁹

Savjet je, pošto se upoznao sa snimkom, sa oznakom hitno, od direktora Uprave policije zatražio da naloži provjeru, utvrdi identitet postupajućih policijskih službenika, razloge za intervenciju prema građanima sa pojašnjenjem zašto je moralo doći i do

¹⁹ Snimak je dostupan ovdje: https://drive.google.com/file/d/15aGV696_BDRHn2L95qASSzbhkv6Wc2W/view

upotrebe neprimjerene fizičke sile, na dati način kada, bar u tom, dokumentovanom, trenutku, nijesu pružali otpor te da povratno informiše o svim preduzetim radnjama u vezi sa utvrđivanjem odgovornosti. Savjet je zatražio i da direktor Uprave policije informiše da li je tražena i pružena medicinska pomoć mladićima koji su iste noći i zadržani u prostorijama za boravak zadržanih lica u Centru bezbjednosti (CB) Podgorica. Prema navodima, koji su pruženi Savjetu, S.N, jednog od mladića, prema njegovom iskazu službenici su tukli i u vozilu tzv. "marica" prilikom prevoza u CB Podgorica.

Građanska kontrola policije je snimak dostavila, na upoznavanje i dalje postupanje, i načelniku CB Podgorica.

Upoznata je i Unutrašnja kontrola policije uz ocjenu da "bez obzira na razloge intervencije policijskih službenika Savjet cijeni da je vidljivo policijsko postupanje, u smislu upotrebe sile, neosnovano i neprofesionalno" pa je shodno izdatoj ocjeni i dostavljenom snimku zatraženo dalje postupanje ovog Odjeljenja Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) Crne Gore, a shodno zakonom definisanog odnosa unutrašnje i građanske kontrole policije.

Savjet je dodaja razmatrao na posebnoj, vanredno sazvanoj, sjednici.

Savjet je posebno, kao pozitivnu, istikao činjenicu da su se istog dana javno oglasili Ministar unutrašnjih poslova i direktor Uprave policije i osudili događaj koji je ozbiljno narušio ugled ukupne Policije. Građanska kontrola policije posebno je pozdravila činjenicu što je direktor Uprave policije najoštrije osudio neprofesionalno postupanje policijskih službenika prikazanih na snimku te najavio da će konkretno ponašanje biti najstrožije sankcionisano.

Savjet je konstatovao da je načelnik CB Podgorica postupio starešinski odgovorno i odlučno. Realizovao je sve instrukcije koje je primio od direktora Uprave policije. Blagovremeno je, odmah po saznanju za incident, obavijestio nadležnog državnog tužioca. Načelnik CB Podgorica je protiv odgovornih policijskih službenika Interventne jedinice Stanice policije za javni red i mir CB Podgorica, disciplinskom tužiocu MUP, podnio prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka, zbog teže povrede službene dužnosti iz člana 83 stav 1 tačka 4 Zakona o državnim službenicima i namještenicima - zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja. Shodno toj radnji policijski službenici, koji su bili akteri događaja, su pod suspenzijom.

Smijenjen je i vođa Interventne jedinice CB Podgorica zbog objektivne odgovornosti. Savjet ocjenjuje da je ta odluka, u situaciji, kompromitovanog policijskog postupanja i činjenice da je javnost s pravom uznemirena a povjerenje u policiju narušeno, osnovana, logična i potrebna i pored činjenice da je Savjet upoznat da se radi o starješini koji je profesionalno obavljao povjerene poslove.

Pet policijskih službenika su pokušali da prikriju predmetni događaj falsifikujući službenu ispravu ali i činjenice u vezi sa istim. Da nije postojao snimak njihovo kompromitovano i izrazito neprofesionalno postupanje ostalo bi nepoznato i starješinama i policijskoj organizaciji u cjelini. To ukazuje i na činjenicu da je neophodno dodatno ojačati nadzor na radom interventnih jedinica u svim centrima bezbjednosti, unaprijediti integritet u jedinicama i podržati izgradnju profesionalnog autoriteta, odgovornosti i prihvatanja starješina tih jedinica. U vezi ovih mjera Savjet insistira na konkretnim i efikasnim aktivnostima Uprave policije kako bi se u buduće preduprijedili slični događaji.

Policijski službenici u konkretnom slučaju nijesu sačinili, što su bili dužni, izvještaj o upotrebi sredstava prinude. Nakon svega, to je njihov dodatno ozbiljan profesionalni propust.

Savjet je konstatovao činjenicu da ni jedan osumnjičeni službenik ali ni jedan drugi policijski službenik nije imao lični, moralni i profesionalni motiv da reaguje i prijavi sopstveno i postupanje kolega koji su kritičnog događaja neprimjereno postupali. Ta činjenica treba da zabrine. To ukazuje na zatvorenost policijske organizacije, na stanje i kvalitet policijske kulture.

Savjet je ocijenio da predmetni događaj treba i mora biti odlučujući trenutak da se započne proces razgradnje negativnog nasljeđa i prakse. Suštinski je potrebno uspostavljanje nove policijske kulture koja ne dozvoljava i netolerirše zloupotrebe i nedopustivu, protivzakonitu, solidarnost, odsustvo odgovornosti i ograničavanje, bilo koje vrste, nadzora i istraga.

Kritični događaj od 17.02.2018. godine, i snimak koji ga prati, predstavlja ozbiljan indikator i za Ministra prosvjete u Vladi Crne Gore da pojačanu profesionalnu i nadzornu pažnju posveti policijskom obrazovanju, unaprijeđenju upisne politike na JU Viša stručna škola "Policijska akademija" i naročito segmentu podrške i jačanja psihološkog statusa polaznika_ca Akademije.

Savjet se upoznao da su policijski službenici - akteri događaja - po nalogu državnog tužioca u Osnovnom državnom tužilaštvu (ODT) u Podgorici, su lišeni slobode zbog privođenja u svojstvu osumnjičenih, zbog osnova sumnje da su izvršili krivično djelo - zlostavljanje, na štetu tri građanina i falsifikovanje službene isprave. Njima je, nakon saslušanja u ODT u Podgorici određeno zadržavanje.

Cijeneći da je riječ o teškoj diskreditaciji Policije Savjet je ocijenio da su policijski službenici akteri - događaja od 17.02.2018. - svojim neprofesionalnim i bahatim postupanjem trajno se disreditovali za dalje obavljanje, odgovornog i u javnom interesu uspostavljenog, policijskog posla.

Predmetni slučaj, konstatovao je Savjet, je "crvena linija" koja ne smije biti pređena. Zato Savjet očekuje da Ministar i direktor Uprave policije ostanu dosljedni javno iznijetim stavovima.

Savjet će pratiti predmetni događaj kako se ne bi dogodilo, usljed eventualne smanjenje pažnje javnosti, da s protokom vremena, ista lica, akteri ovog slučaja, budu ponovo u prilici da noseći uniformu policijskog službenika, sa obilježjima države Crne Gore, svojim neprimjerenim ponašanjem ponovo naruše ugled policijske organizacije.

Savjet očekuje da menadžment policije pokaže da je trajno usmjeren na punu zaštitu i obezbeđenje integriteta Policije.

Savjet će sa usvojenim ocjenama, zaključcima i preporukama i neposredno upoznati Ministra unutrašnjih poslova kojem će biti predložene i druge mjere, aktivnosti i prijedlozi u vezi sa policijskim integritetom.

Predmet je u zaključen, na Prvoj vanrednoj sjednici Savjeta u 2018. godini, a obrađivač je bio član Savjeta mr Aleksandar Saša Zeković.

(30) Neprimjerenost postupanje službenika Interventne jedinice CB Podgorica

Predmet broj:

Građani su građanskoj kontroli policije dostavili i dva snimka na kojima je dokumentovano postupanje policije u centru Podgorice, navodno ispred ugostiteljskog objekta "Zeppelin". Savjet je odmah ostvario komunikaciju sa Upravom policije a snimke dostavio na upoznavanje i dalje postupanje.²⁰

Tenda koja je u prvom planu kamere dosta ograničeva pregled i detaljan uvid. Na jednom snimku ipak je vidljivo da policisjki službenik, koji je iza građanina kojeg je lišen slobode ili ga vode dvojica policijskih službenika, udara nogom.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je preporučio direktoru Uprave policije da službenici policije posjete objekat i kroz ljubazan i povjerljiv razgovor sa menadžmentom i

²⁰ Prvi postupak, guranje građanina, bez razloga, je na prvoj minuti, pa zatim na samom kraju, nakon minutaže 1.30 na dalje, udaranje drugog građanina kojeg službenici već vode. Na drugom snimku, a Policija je pozvana da dodatno provjeriti, Savjet nije registrovao nepravilnosti. Snimci dostupni na <http://kontrolapolicije.me/blog/pojavili-se-i-novi-snimci-navodnog-neprofesionalnog-postupanja>

osobljem pokušaju doći do bližih podataka i posebno da zatraže pomoć i pozovu kako bi se ostvarila saradnja sa svim građanima koji žele ukazati na eventualno neprofesionalno postupanje.

U tom kontekstu Savjet je podsjetio još jednom na pozitivan javni istup direktora Uprave policije upućen građanima: "Ujedno koristim priliku da pozovem građane da policiji prijave svaki eventualni vid prekoračenja ovlašćenja od strane policijskih službenika jer policija prije svega služi građanima i zadatak joj je da preduzima aktivnosti u interesu građana. Saradnjom sa građanima jačamo međusobno povjerenje i doprinosimo identifikovanju pojedinačnih slučajeva neprofesionalnog ponašanja i njihovom iskorjenjivanju, što sveukupno doprinosi očuvanju ne samo imidža policijske organizacije već i bezbjednosti u cjelini."²¹

Savjet je pozvao direktora Uprave policije da se sa snimkom i upozna i nadležni tužilac.

Uprava policije se javno oglasila i saopštila da su građani sa snimka, V.Đ. i F.N., vrijeđali i psovali policijske službenike i zato su prema njima primijenjena sredstva prinude. Na snimku se vidi jedna radnja prilikom primjene sredstava prinude koja nije primjerena i zato će prema tom policijskom službeniku biti preduzete zakonom propisane mjere i radnje.

Uprava policije je saopštila identitet građana ali ne i postupajućeg policijskog službenika što građanska kontrola policije ocjenjuje propustom i neravnopravnim tretmanom.²²

Građani V.Đ. i F.N., koji su prema saznanjima Savjeta, strani državljani, za Televiziju "Vijesti" su saopštili da su bili žrtve torture. Navedeno je da je F.N. u jednom trenutku udaralo deset policijskih službenika. "Izašao sam napolje i ruke u džepove sam imao. I na mene je skočilo deseterica. Bili su me (tukli) sve do marice", rekao je V.Đ. za TV "Vijesti". "Pitali su me zašto dižem ruke, da li im prijetim. Počeli su da me udaraju. Rekli su mi da ne smijem da kažem da me policija bila već da sam pao. Kad budeš išao kod doktora ako kažeš policija te izbila imaćeš problema" saopštio je za TV "Vijesti" građanin F.N.²³

Predmet je u početnoj fazi postupka, a obrađivač je član Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković.

Spontano sindikalno okupljanje kontraproduktivno po aktuelne reforme u policiji

Predmet broj:

Ispred Osnovnog suda u Podgorici, 23. februara 2018, nekoliko desetina pripadnika policije je okupljanjem pružilo podršku svojim kolegama uhapšenim zbog prebijanja trojice Podgoričana.²⁴

²¹ Kompletan izjava direktora Uprave policije je dostupna na ovom linku: <http://www.mup.gov.me/upravapolicije/vijesti/181891/Izjava-direktora-Uprave-policije-Slavka-Stojanovica-povodom-snimka-na-kojem-je-prikazano-prekoracenje-ovlascenja-policijskih-slu.html>

²² Integralno saopštenje Uprave policije dostupno ovde: <http://www.mup.gov.me/vijesti/182091/Dva-gradanina-sa-snimka-lisena-slobode-je-su-prethodno-vrijedala-i-psovala-policijske-sluzbenike-zbog-neprofesionalne-radnje-sa.html>

²³ Više informacija dostupno na ovom linku: <http://www.vijesti.me/vijesti/policija-vrijedali-i-psovali-nase-sluzbenike-977098>

²⁴ Više o protestu saznati preko ovih linkova: <http://www.vijesti.me/vijesti/policijci-daju-podrsku-kolegama-batinasima-radovic-treba-ih-procesuirati-977012>; <http://www.mup.gov.me/vijesti/182089/Upravi-policije-nije-bilo-prijavljeno-okupljanje-clanova-Sindikata-Uprave-policije-ispred-Osnovnog-suda-u-Podgorici-u-pitanju-sp.html>

Iz Sindikata Uprave policije (SUP), u saopštenju dostavljenom Savjetu za građansku kontrolu rada policije, su objasnili da "nije tačna informacija da se radilo o okupljanju „nekoliko desetina policajaca“, kao što nije tačna informacija da su predstavnici sindikata, svojim prisustvom iskazivali podršku kolegama zbog prekoračenja policijskih ovlašćenja kako su interpretirali pojedini mediji". Naime, pojašnjeno je da je "tačno da se samoinicijativno okupio jedan broj članova Sindikata Uprave policije a što je naša obaveza prema svojem članstvu i obaveza pružanja pravne i druge pomoći čak i u ovako nezahvalnim situacijama. Među okupljenim licima su, prije svega bile porodice osumnjičenih, aktivni i penzionisani članovi Sindikata".

U nastavku saopštenja kaže se "Sindikat naravno osuđuje svaki oblik nasilja pa i kada je, nažalost, rezultat nezakonitog policijskog postupanja". "Postupanje službenika Interventne jedinice, 17.02.2018, jeste događaj koji je izazvao reakciju i negodovanje cjelokupne javnosti, a koji je bacio mrlju na kompletan rad policije" navedeno je iz policijskog sindikata i dodato da smatraju "da se kroz postupke pojedinih službenika ne mogu donositi generalni stavovi kada je rad policije u pitanju" navedno je u saopštenju SUP.

Zanimljiva je i konstatacija policijskog sindikata da "obzirom na slučaj postupanja policijskih službenika, 17.02.2018, kompletni policijski sastav trpi medijski progon od strane pojedinaca, raznih institucija, političkih partija i određenog broja medijskih kuća. Saopšteno je da ne žele da umanje "njihovu eventualnu odgovornost, već žele da nadležne institucije odrade svoj posao i utvrde činjenično stanje bez bilo kakvih pritisaka javnosti i pojedinaca".

Na samom kraju saopštenja, kako je navedeno, Sindikat policije je iskoristio priliku da obavijeste cjelokupnu javnost da su ih kolege, protiv kojih je pokrenut postupak, zamolile da, u njihovo ime iskažu žaljenje zbog njihovog postupanja te da su oni spremni da ponesu ličnu odgovornost potpuno svjesni posljedica koje su rezultat njihovog neprofesionalizma. Saopšteno je da se isti izvinjavaju oštećenima u konkretnom slučaju, njihovim porodicama i građanima.

Iako do izražaja dolaze određeni neodgovarajući kapaciteti policijskog sindikata građanska kontrola policije je podržala njegovu aktivnosti koja se odnosi na upućivanje izvinjenja oštećenim građanima i javnosti. Takav postupak je upravo sugerisala građanska kontrola policije na odgovarajućem starješinskom nivou.

Član Savjeta je povodom sindikalnog protesta nezavisnom dnevniku "Vijesti" dao i ovu izjavu: "Protest aktivnih i penzionisanih policajaca, iza kojeg je na određeni način stao i Sindikat Uprave policije, je kontraproduktivan po reforme koje se sprovode u policiji. To je svojevrsni auto gol koji šteti aktuelnim naporima MUP Crne Gore da se unaprijedi profesionalna odgovornost i kredibilitet policije. Zbog svoje brojnosti, skup čak nije poslao ni političku poruku, koju je možda neko, planirajući ga, očekivao. Svjesno ili nenamjerno, svejedno, učinjena je dodatna šteta koja direktno podriva javne istupe direktora policije i ministra unutrašnjih poslova. Okupljanje je osnažilo sumnju o jedinstvenoj posvećenosti svih u policiji prema profesionalnim vrijednostima i osnovnim ljudskim pravima. Sindikalno okupljanje u potpunosti je potvrdilo ocjene građanske kontrole policije u vezi sa stanjem u policiji. Savjet je konstatovao činjenicu da ni jedan osumnjičeni službenik ali ni jedan drugi policijski službenik nije imao lični, moralni i profesionalni motiv da reaguje i prijavi sopstveno i postupanje kolega koji su kritičnog događaja neprimjereno postupali. Ta činjenica treba da zabrine. To ukazuje na zatvorenost policijske organizacije, na stanje i kvalitet policijske kulture. Posljednji događaj treba postati odlučujući trenutak da se započne proces razgradnje negativnog nasljeđa i prakse. Suštinski je potrebno uspostavljanje nove policijske kulture koja ne dozvoljava i netoleriše zloupotrebe i nedopustivu, protivzakonitu, solidarnost, odsustvo odgovornosti i ograničavanje, bilo koje vrste, nadzora i istraga".

(31) Ozbiljni propusti u postupanju načelnika cetinjske policije
Predmet br. 14-18

Građani Cetinja, kojima je Savjet garantovao neotkrivanje identiteta, su 21. februara 2017, godine dostavili snimak na kojem je dokumentovano neprofesionalno postupanje službenika Odjeljenja bezbjednosti (OB) Cetinje.

Na inicijativu svog predsjednika Savjet je u vezi sa postupanjem policije na Cetinju formirao poseban predmet, imajući u vidu, pored snimka, i navode članova porodice L. sa Cetinja a povodom hapšenja S.L. (22) sa Cetinja.²⁵

Od direktora Uprave policije službeno je zatražena informacija o rezultatu izvršenih provjera i preduzetim radnjama u vezi sa utvrđenom odgovornošću.

Pri gotovo samom isteku dana, 23. februara 2018, javno se oglasila Uprava policije. Saopšteno je da je direktor Uprave policije naložio načelniku CB Podgorica hitno utvrđivanje odgovornosti načelnika OB Cetinje, Miloša Vučinića (policija je objavila puni identitet), zbog nezakonite upotrebe sredstava prinude i neblagovremenog dostavljanja izvještaja o upotrebi sredstava prinude.²⁶

“Naime, načelnik CB Podgorica je 22. februara direktora Uprave policije obavijestio usmeno, a potom 23. februara odnosno danas pismeno aktom koji je zaveden u djelovodniku Uprave policije o tome da je načelnik OB Cetinje 20. februara ove godine oko 6h u Cetinju upotrijebio sredstva prinude – fizičku snagu prema M.I. iz Cetinja, o čemu je sačinio i dostavio nadređenom starješini, načelniku CB Podgorica, izvještaj o upotrebi sredstava prinude. Nakon uvida u dostavljene spise predmeta, načelnik CB Podgorica je, u skladu sa zakonom, sačinio mišljenje o opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude i izvještaj o okolnostima upotrebe sredstava prinude i tom prilikom konstatovao da su sredstva prinude u konkretnom slučaju upotrijebljena suprotno odredbama čl. 24 st. 2,3 i 5, čl. 26, čl. 53, čl. 57 st. 2,3,4 i 5 i čl. 59 st. 1 Zakona o unutrašnjim poslovima. Shodno tome, direktor Uprave policije je načelniku CB Podgorica naložio da odmah preduzme mjere za utvrđivanje odgovornosti policijskog službenika – načelnika OB Cetinje, zbog počinjene povrede službene dužnosti – nezakonite upotrebe sredstava prinude kao i neblagovremenog dostavljanja izvještaja o upotrebi sredstava prinude” navedeno je u javnom saopštenju policije.

Građanin, M.I, prema kojem je i primijenjena sila, nezavisnom dnevniku “Vijesti” je ispričao da je nakon prebijanja od strane policijskih službenika ostavljen tako na snijegu, pored automobila, i da je sat vremena kasnije uhašen u svojoj kući. Građanin je ovom mediju ispričao da mu je policajac P, sve vrijeme dok je ležao u snijegu, na ulici, držao nogu na ramenima. “Načelnik je držao pištolj uperen u mene. Nisam znao što me snašlo. Da sam se opirao, pa da kažeš, samo su me odjednom uhvatili, nasrnuli na mene i vikali. Načelnik me tukao i vikao: 'špijunčino jedna, umjesto nama da javljaš, ti javljaš kriminalcima i sakrivaš ih'. Prvo su me tu prebili, iscijepali su mi jaknu, pa me načelnik išklepao u stanici istog dana”, kazao je M.I. ND “Vijesti”.²⁷

Savjet za građansku kontrolu rada policije je snažno podržao i pozdravio javni istup Uprave policije povodom provjera izvršenih na Cetinju a u vezi sa primjedbama, koje prati i video snimak, na postupanje načelnika i dvojice službenika OB Cetinje. Građanska

²⁵ Više informacija dostupno ovdje: <http://www.vijesti.me/vijesti/porodica-lipovine-policija-mu-crta-metu-kriju-svoj-nerad-976982>

²⁶ Integralno, ali nedovoljno razumljivo, saopštenje Uprave poicije s tim u vezi dostupno je na ovom linku: <http://www.mup.gov.me/vijesti/182093/Direktor-Uprave-policije-nalozio-nacelniku-CB-Podgorica-hitno-utvrdivanje-odgovornosti-nacelnika-OB-Cetinje-zbog-nezakonite-upot.html>

²⁷ <http://www.vijesti.me/vijesti/stojanovic-nalozio-postupak-protiv-nacelnika-ob-cetinje-977112>

kontrola policije cijeni da je izuzetno važno i korisno, po kredibilitet policije, što se Uprava policije oglasila prije nego je i taj snimak javno objavljen.

Savjet je od direktora Uprave policije zatražio ove informacije (1) od kada Miloš Vučinić obavlja dužnost načelnika OB Cetinje, (2) koje je poslove i zadatke isti obavljao prije imenovanja za načelnika OB, (3) Kako prvi starješina crnogorske policije tumači i ocjenjuje konkretni postupak načelnika OB Cetinje, (4) da li je načelnik OB Cetinje, do daljnjeg suspendovan, udaljen iz policijske organizacije, (5) ko trenutno vrši dužnost načelnika OB Cetinje i (6) da li je, povodom predmetnog događaja, cijenjena odgovornost službenika P. i da li, i iz kojih razloga jeste, bilo potrebno da se na taj način od strane ovog službenika primjenjuje sila (noga na ramenima) te da građanin toliko dugo boravi ležeći na snijegu.

Predmet je u završnoj fazi postupka, a obrađivač je, član Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković.

(32) Inicijativa za održavanje konferencije slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici u Nikšiću

Predmet broj

Predsjednik Savjeta, Zoran Čelebić, je, snažno podržao i zahvalio, načelniku CB Nikšić, Miloradu Žižiću, na inicijativi, prve te vrste u odnosu na sve područne jedinice policije, da se mehanizam "Konferencije slučajeva o zaštiti od nasilja u porodici" ustanovi i otpočne realizovati i u CB Nikšić.

Inicijativa načelnika CB Nikšić u Savjetu je prepoznata kao potvrda kvalitetnog i ozbiljnog rada u predmetnoj materiji kompletnog CB Nikšić.

Predsjednik Savjeta je naglasio da ostaje da zajedno se procijeni da li da samostalno pristupi ovoj aktivnosti - na relaciji CB Nikšić, Savjet i lokalne nevladine organizacije (NVO) ili da se sačeka realizacija kroz zaključke Operativnog Tima MUP za borbu protiv nasilja u porodici i nasilja nad ženama koji je ovih dana konstituisan. Predsjednik je podsjetio da je član tog tijela, ispred Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković, već i predložio da se predmetnom materijom na lokalnom nivou bavimo kroz mehanizam konferencija a da Operativni tim materiju razmatra na nacionalnom nivou baveći se razmatranjem ustanovljene prakse i samo najekstremnijim slučajevima.

Savjet je upoznat da je član navednog Tima, ispred MUP Crne Gore, upravo službenik CB Nikšić, mr.sc. Slavko Milić, kojeg ovaj Savjet prepoznaje vodećim nacionalnim stručnjakom za predmetnu materiju i u čijem se profesionalnom policijskom, poslu registriju odlični rezultati.

Naglašeno je da je za Savjet programski i sa aspekta održivosti važno da CB osigura kontinuitet periodičnog rada mehanizma konferencija.

Inicijativa je u početnoj fazi a zadužuje je, do daljnjeg, član Savjeta, mr Aleksandar Saša Zeković.

(33) Tuča navijača u Podgorici: Zatrežene informacije

Predmet broj:

Mediji su izvijestili da se u Podgorici, između domaćih i gostujućih navijača, iz Mađarske, a povodom utakmice između ženskih rukometnih klubova "Budućnost" i "Ferencvárosi" dogodila tuča iz koje je više osoba izašlo povrijeđeno.²⁸ Građanska kontrola policije je, po

²⁸ <http://www.vijesti.me/sport/varvari-napali-madare-trojica-teze-povrijedena-977304>

sopstevnoj inicijativi, zatražila detaljnu informaciju o incidentu i podatke o radnjama u vezi sa identifikacijom i procesuiranjem aktera incidenta. Mediji su objavili da je navodno povrijeđeno najmanje osam navijača gostujućeg tima, da su trojica zadobila teže povrede nosa i lobanje a kako nezvanično je saopšteno i da su u incidentu povrijeđena dva navijača rukmetnog kluba „Budućnost“.

Predmet je u početnoj fazi postupka, a obrađivač je član Savjeta.

(34) Policijski službenik se obratio građanskog kontroli policije

Predmet br.15-18

Policijski službenik Željko Bojić obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazujući na povredu svojih prava od strane medija kroz iznošenje netačnih podataka. Policijski službenik Bojić je, uz podsjećanje na slučaj koji je pred Savjetom vođen i zaključen, ukazao da je portal “Vijesti” objavio prilog o primjerima policijske brutalnosti u Crnoj Gori u kojem se, kao prvi, navodi on uz iznošenje potpuno neistinitih i nepotpunih podataka što javnost može uputiti na nepotpune i netačne zaključke. Pozvao je građansku kontrolu policije da zaštiti njegov integritet i rezultate višegodišnje borbe koje je potvrdio na svim sudskim instancama ove zemlje.

Predmet je u početnoj fazi postupka, a obrađivač je, član Savjeta doc dr Branislav Radulović.

(35) Građanska kontrola policije osudila napada na advokata Markovića

Predmet broj:

Predsjednik Savjeta za građansku kontrolu rada policije, advokat Zoran Čelebić, u ime Savjeta za građansku kontrolu rada policije i svoje lično osudio je paljenje vozila advokata Velibora Markovića ocjenjujući da to predstavlja napad na njega lično i profesiju kojom se bavi.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je od Uprave policije zatražio detaljno informisanje o incidentu, provjeru bezbjednosnih rizika za advokata Markovića te insistira na rasvjetljavanje slučaja.

Građanska kontrola policije posebno cijeni doprinos advokata Markovića zaštiti prava građana od prekoračenja policijskih ovlašćenja i torture 2015 i njegovo javno stajalište o realizovanim posjetama građanske kontrole policije pritvorenim licima 2016. godine i objavljenom izvještaju, s tim u vezi, Savjeta.

Predmet je u početnoj fazi postupka, a obrađivač još nije određen.

(36) Bacanje bombe na objekat “Čokolada”: Zatražena detaljna informacija

Predmet broj:

Savjet građansku kontrolu rada policije, se iz medija, upoznao o aktuelnom događaju bacanju bombe na ugostiteljski objekat “Čokolada” u Podgorici.

Od Uprave policije je zatražena informacija o incidentu i preduzetim radnjama te za komentar navoda, iz medija, da su navodni, stvarni vlasnici objekta, određeni policijski službenici.

Bez obzira koliko je jednostavno ili nije, dokazati stvarno ili prikriveno vlasništvo nad konkretnim objektom, Savjet je zatražio od direktora Uprave policije starješinski odgovor,

nevezano za konkretni slučaj, da li je prihvatljivo i dozvoljeno da službenici Uprave policije budu zapravo stvarni vlasnici ugostiljeskih objekata.²⁹

Predmet je u početnoj fazi postupka, a obrađivač još nije određen.

(37) Građanin prijetio samozapaljenjem ukoliko se ne utvrde činjenice o postupanju policije

Predmet broj:

Građanin S.M., iz Nikšića, je Savjet kontaktirao preko stranice građanske kontrole policije na društvenoj mreži "Facebook" i ukazao na prekoračenje ovlašćenja od strane dvojice službenika Odjeljenja bezbjednosti (OB) Plužine. Pružene su detaljne instrukcije kako da podnese regularnu pritužbu na postupanje službenika policije što je građanin i učinio dostavljajući medicinsku dokumentaciju, fotografije tijela sa povredama i dokumentaciju koja potvrđuje da je službenike policije, G.V. i S.J, direktno prijavio i u OB Plužine. U prijavi podnijetoj policiji je naglasio da je prilikom privođenja zbog narušavanja javnog reda i mira, maltretiran od strane imenovanih policijskih službenika. Dan kasnije građanin S.M. je obavijestio Savjet da su službenici policije kod sudije za prekršaje izjavili "da su ga priveli bez sredstava prinude jer nije pružio nikakav otpor i da je mirno pošao sa njima". Građanin tvrdi da postoje snimci maltretiranja sa autobuske stanice u Plužinama koje sada pokušavaju prikriti, istakao je građanin, navodima da je kamera u kvaru. Građanin S.M. je obavijestio Savjet da mu je, navodno načelnik OB "obećao da će pronaći snimak" pošto je danas, 28.02.2018, sa kantom beznina došao ispred Stanice policije sa namjerom da se samozapali u znak protesta zbog prekoračenja ovlašćenja.

Predmet je u početnoj fazi postupka, a obrađivač je dr Vladimir Dobričanin.

²⁹ <http://www.vijesti.me/vijesti/eksplozivom-na-cokoladu-upozorenje-za-vlasnike-iz-interpola-977575>